

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
BANČNI NADZOR

Letno poročilo ECB o nadzornih aktivnostih

2014

Marec 2015

BANKING SUPERVISION

Vsebina

Predgovor Maria Draghija, predsednika ECB	3
Predgovor Danièle Nouy, predsednice Nadzornega odbora	4
1 Splošen pregled EMN	9
1.1 Odgovornost in zunanje komuniciranje	9
1.2 Nadzorni odbor in usmerjevalni odbor	13
1.3 Upravni odbor za pregled in Odbor za mediacijo	16
1.4 Organizacija nadzorne funkcije v ECB	19
1.5 Okvir za tesno sodelovanje	23
1.6 EMN kot del evropske in svetovne nadzorniške arhitekture	24
2 Postavljanje temeljev EMN	26
2.1 Pravni okvir	27
2.2 Nadzorniški model EMN	32
2.3 Zaposlovanje	37
2.4 Okvir poročanja	38
2.5 Informacijska tehnologija	40
2.6 Celovita ocena	41
3 Zagon delovanja EMN	46
3.1 Ukrepi po celoviti oceni	46
3.2 Priprava nadzorniških aktivnosti v letu 2015	49
3.3 Razvoj metodologij za vse horizontalne in specialistične storitve	52
3.4 Dovoljenja	60
3.5 Uveljavljanje pravil, nalaganje sankcij in prijava kršitev	62
3.6 Inšpekcijski pregledi na kraju samem	63
3.7 Zagotavljanje kakovosti nadzora	64
3.8 Pregled ECB nad nadzorom in posredni nadzor manj pomembnih institucij	64

3.9	Nadaljnja integracija EMN: vprašanja kadrovske politike celega sistema	68
3.10	Jezikovna politika	69
4	Poročanje o proračunski porabi	71
4.1	Okvir nadomestil za nadzor	71
4.2	Priprave na prvi cikel zaračunavanja nadomestil	73
	Priloga	76
	Seznam pravnih instrumentov s področja splošnega okvira bančnega nadzora, ki jih je sprejela ECB	76
	Glosar	77
	Kratice	80

Predgovor Maria Draghija, predsednika ECB

Vzpostavitev evropskega bančnega nadzora je največji korak proti globlji ekonomski integraciji, ki je bil narejen vse od oblikovanja ekonomske in monetarne unije dalje. Kriza nas je prisilila k temeljitemu razmisleku o tem, kaj je potrebno, da bi dosegli pravo ekonomsko in monetarno unijo. Želja, zaščititi državljane in podjetja pred hudimi posledicami krize, je bila gonilna sila »Poročila štirih predsednikov«, ki je začrtalo pot proti temu cilju. Mnenje je bilo, da je ustanovitev bančne unije najboljši način za odločen in kredibilen spopad z enim ključnih izzivov: slabostmi v bančnem sektorju. Sledili so enotni mehanizem nadzora (EMN), enotni mehanizem za reševanje in enotna pravila, tudi za poenotene sisteme zajamčenih vlog, ki se bodo morda razvili v skupno evropsko jamstvo za vloge.

Odločitev, da se ustanovi EMN in da se nadzorniške naloge zaupajo ECB, je bila v osnovi politična, saj so jo oktobra 2013 sprejeli evropski zakonodajalci – Svet EU in Evropski parlament. ECB, ki je bila z novo vlogo počaščena, se je zavezala, da bo izpolnila velika pričakovanja. Pri tem je treba povedati, da sta bila vzpostavitev in zagon EMN v enem letu velik organizacijski izziv, še zlasti, ker smo hkrati opravljali celovito oceno 130 najpomembnejših bank euroobmočja. Zahvaljujoč svojim zaposlenim, starim in novim, je ECB pokazala občudovanja vredno sposobnost prilagajanja. Denarna politika in bančni nadzor sta sicer strogo ločena, vendar se obe področji aktivnosti ECB vseeno lahko opirata na strokovno znanje in izkušnje, nakopičeno v skupnih službah. EMN koristi tudi izkušnje in vire nacionalnih organov. Vse te prednosti so se združile, da bi nastala edinstvena oblika sodelovanja.

EMN ustvarja institucionalne pogoje za preseganje fragmentacije nadzorniških praks in določa enotni nadzorniški model. Vzpostavljamo skupne metodologije, skupno kulturo in skupen sloves, da si zagotovimo prave instrumente in spodbude za učinkovito opravljanje naših nadzorniških nalog. Ti temelji so že bili uspešno preskušeni – kot je pokazala celovita ocena. Toda to je bil šele začetek. ECB se bo morala glede na izjemno zahtevnost nadzorniških nalog nenehno dokazovati, dan za dnem, leto za letom.

V skladu z uredbo o EMN kot tudi medinstitucionalnim sporazumom z Evropskim parlamentom in memorandumom o soglasju s Svetom EU je ECB zavezana k visokim standardom odgovornosti. To med drugim pomeni, da mora enkrat letno predložiti poročilo o svojih nadzorniških nalogah, prvo od katerih s ponosom objavlja na tem mestu.

Predgovor Danièle Nouy, predsednice Nadzornega odbora

ECB je s 4. novembrom 2014 prevzela odgovornost za nadzor nad bančnim sektorjem euroobmočja. ECB neposredno nadzira 123 bančnih skupin (v katerih je okrog 1.200 kreditnih institucij) v euroobmočju in tako pokriva skoraj 85% skupne bilančne vsote bank. Okrog 3.500 manjših institucij pa nadzira posredno prek pristojnih nacionalnih organov (PNO).

Vzpostavitev takšnega celostnega sistema bančnega nadzora je bila zahteven projekt, ki se je uradno začel 3. novembra 2013, ko je začela veljati [uredba o EMN](#). Prva izdaja letnega poročila ECB o nadzornih aktivnostih pokriva to zgodovinsko obdobje od 4. novembra 2013 do 31. decembra 2014.

Vzpostavitev EMN je bila podvig izjemnega obsega. Zahtevala je poenotene, izčrpne in jasno opredeljene nadzorniške standarde in procese, praktične infrastrukture, kot na primer delujoče in preskušene sisteme IT, ter primerne strukture za nemoteno in učinkovito sprejemanje odločitev. Zaposlitev visoko usposobljenih kadrov je bil eden prvih in hkrati najpomembnejših izzivov za ECB.

Celovita ocena bank, za katere je bilo verjetno, da bodo – v skladu z uredbo o EMN – prišle pod neposredni nadzor ECB, je bila sama po sebi projekt izjemnih dimenzij. Obsegala je pregled kakovosti sredstev in stresni test. Tesno sodelovanje z vsemi deležniki, zlasti prek stalnega komuniciranja z bankami, je bilo ključnega pomena. Banke, v katerih je bil ugotovljen kapitalski primanjkljaj, so morale pripraviti kapitalske načrte za izvedbo v naslednjih mesecih.

Z opravljanjem stresnega testa, ki ga je spremljal temeljit pregled bilanc stanja, smo bistveno obogatili svoje poznavanje bank, ki jih danes nadziramo, in pridobili dragocen vpogled v trende v celotnem evropskem bančnem sistemu. Povečali smo tudi transparentnost glede stanja naših bank. Celovita ocena nam je služila kot trden temelj, hkrati pa je bila tudi eden ključnih dejavnikov pri obnovi zaupanja v bančni sektor euroobmočja in njegove stabilnosti.

ECB je bila za spopad z vsemi izzivi pri vzpostavljanju EMN popoln in naraven dom, saj nobena druga institucija ne bi mogla zagotoviti boljše podpore. Za novi evropski nadzorni organ, ki je šele začel delovati, so bile uveljavljene službe ECB in njena kredibilnost kot institucije predragocene prednosti.

Prvič v zgodovini EU imamo bančnega nadzornika z resnično evropskim mandatom. Odločeni smo, da bomo ta mandat izkoristili za to, da postanejo banke pod našim nadzorom varnejše in trdnjše, kar je v interesu vseh evropskih državljanov.

Nadzorniški model EMN

Najpomembnejši cilj EMN je povečati kakovost in enotnost bančnega nadzora v euroobmočju. EMN prinaša večje možnosti za primerjalne analize in medsebojno primerjanje bank z vsega euroobmočja. Omogočil nam bo izboljšati orodja za nadzorniško ocenjevanje tveganj, pri čemer bomo seveda upoštevali različnost poslovnih modelov bank v Evropi – ta je po mojem mnenju velika prednost.

EMN je nedvomno zelo primeren za ocenjevanje, spremljanje in odpravljanje tveganj v bančnem sektorju v evropskem merilu. Njegov mikrobodetni pogled dopolnjuje njegove makrobodetne odgovornosti za sistemsko spremljanje in odpravljanje tveganj. EMN poleg tega zagotavlja boljši vpogled na konsolidirani ravni ter krepi učinkovitost razporejanja in prenašanja kapitala in likvidnosti znotraj skupin.

Če se ozremo na pristop EMN k bančnemu nadzoru, ugotovimo, da je institucijam, ki jih nadziramo od novembra 2014 dalje, že danes jasno, da se EMN ne bo ustrašil poglobljenega in praktičnega nadzora. Naši nadzorniki skrbno in odločno izvajajo enotna pravila. Ne izogibamo se težkim vprašanjem in ne sprijaznimo se z vsakim odgovorom. Kot nadzornik bomo temeljiti, vendar si bomo v vseh aktivnostih vedno prizadevali za poštenost in nepristranskost.

Koncept skupnih nadzorniških skupin (SNS), ki neposredno nadzirajo pomembne institucije, je eden od temeljev EMN. Člani teh skupin so zaposleni v ECB in v PNO, vodi pa jih koordinator iz ECB. SNS so nujne za doseganje cilja EMN, ki je biti blizu bankam in v tesnih stikih z njimi med tekočimi nadzorniškimi aktivnostmi. Struktura teh skupin kot tudi horizontalnih storitev z ustreznimi omrežji strokovnjakov v PNO je takšna, da združuje globoko specifično znanje nacionalnih nadzornikov s širokimi izkušnjami ECB.

PNO še naprej opravlja neposredni nadzor manj pomembnih institucij, ECB pa ima nad njihovim nadzorom pregled. ECB, ki je odgovorna za splošno delovanje EMN, lahko PNO izda splošna navodila glede nadzora manj pomembnih bank, obdržala pa bo tudi preiskovalna pooblastila v zvezi z vsemi nadzorovanimi bankami.

Pristop EMN k bančnemu nadzoru je usmerjen v prihodnost. Naš namen je, da se potencialnih problemov lotimo pravočasno. Spodbujamo multiple poglede na tveganja ter si prizadevamo doseči globoko razumevanje dejavnikov tveganja, nagnjenosti k tveganju in poslovnega modela vsakega subjekta. Ta individualni pristop kombiniramo z vpogledom v vse sektorje ter proučujemo povezave med bankami in preostalim finančnim sistemom. Ker želimo zagotoviti učinkovitost delovanja EMN, bomo aktivno spodbujali nadaljnje poenotenje bančnega regulativnega okolja. Dokler bo regulativa ostala fragmentirana, samo zbliževanje nadzorniških praks ne bo moglo zagotoviti enakopravnosti. EMN bo s tem v zvezi aktivno prispeval k prizadevanjem Evropskega bančnega organa (EBA), da se na ravni EU uveljavijo enotna pravila in Evropski nadzorniški priročnik.

Prioritete za leto 2015

Izhodišče za delo EMN v letu 2015, ki bo njegovo prvo polno leto delovanja, bodo nadaljnji ukrepi na podlagi ugotovitev celovite ocene; Nadzorni odbor je prioritete določil tudi na podlagi siceršnjih razmer in – kar je glede na pristop EMN k nadzoru, ki temelji na oceni tveganja, najpomembnejše – glavnih tveganj za bančni sektor.

V zadnjih letih banke delujejo v neugodnih makroekonomskih razmerah, ki zmanjšujejo njihovo zmožnost ustvarjanja dobička. Šibka gospodarska aktivnost in visoke stopnje brezposelnosti še naprej negativno vplivajo na bančno dobičkonosnost. Zaradi šibke gospodarske rasti in nizkih inflacijskih pričakovanj so obrestne mere na zgodovinsko nizki ravni. Daljše obdobje nizkih obrestnih mer, ki jih spremljajo tudi nizki kreditni razmiki, predstavlja poseben izziv za banke pri ustvarjanju prihodkov, upravljanju izpostavljenosti tveganjem in upravljanju bilance.

Nadzorniške prioritete za leto 2015 **izhajajo iz ugotovitev celovite ocene**, zlasti kar se tiče kreditnega tveganja. SNS preverjajo, ali banke upoštevajo te ugotovitve, učinkovito in dosledno izvajajo druge korektivne ukrepe na podlagi pregleda kakovosti sredstev ter primerno odpravljajo morebitne ostale pomanjkljivosti. Še zlasti je pomembno, da povečanje nedonosnih izpostavljenosti in ravni rezervacij v največji možni meri odrazijo v svojih računovodskih izkazih oziroma sicer v svojih ocenah kapitalske ustreznosti po drugem stebru. SNS pregledujejo tudi portfelje, ki niso bili zajeti v celovito oceno, čeprav lahko vključujejo velika tveganja.

Analiza glavnih tveganj je pokazala, da obstaja še zlasti velika izpostavljenost segmentu podjetij, kjer se **nedonosne izpostavljenosti** stalno povečujejo. Ker je verjetneje, da svojih obveznosti ne bodo poravnala podjetja v državah članicah EMN, ki jih je kriza najbolj prizadela, se tamkajšnje banke še podrobneje spremljajo. Poleg tega bo v letu 2015 posebna pozornost zanesljivo namenjena **posojilom s finančnim vzvodom**.

Kar se tiče kvalitativnih zadev, je nadzorniška pozornost namenjena **učinkovitosti in robustnosti funkcije upravljanja kreditnega tveganja v bankah** s ciljem, da se oceni njena zmožnost za zmanjšanje tveganj. Slabosti, ugotovljene med pregledom kakovosti sredstev, ki se tičejo metodologij, politik, napačnih razvrstitev nedonosnih izpostavljenosti in modelov oblikovanja rezervacij, se skrbno odpravljajo, kar prispeva k poenotenju in enakopravnosti na področju računovodskih praks. SNS ocenjujejo potrebo po nadzorniških ukrepih bodisi v obliki operativnih dejanj ali uporabe nadzorniških pooblastil.

Vitalnost poslovnih modelov in dejavniki dobičkonosnosti je naslednja nadzorniška prioriteta za leto 2015. Nadzornik spremlja agresivne strategije »zasledovanja donosa«, da bi odkril premalo stroge kreditne standarde in pomanjkljive cenovne politike. Tudi po zaključku celovite ocene se kapitalski načrti bank, ki kažejo slabosti, čeprav so prestale oceno, skrbno pregledujejo zlasti z vidika trdnosti in kredibilnosti.

SNS se osredotočajo tudi na **upravljanje na institucionalni ravni**, kar se na primer nanaša na sestavo uprave in nadzornega sveta ter strokovno znanje in izkušnje,

različnost, slabosti in kulturo njunih članov. Pripravlja se ocenjevanje od zgoraj navzdol, ki bo pokazalo kakovost bančnih okvirov nagnjenosti k tveganju in poslovnih praks. Pomembne institucije bodo odločno spodbujene k temu, da uradno opredelijo svojo nagnjenost k tveganju, SNS pa bodo preverjale, ali se ta odraža v njihovem vsakodnevnem upravljanju tveganj.

Kakovost upravljavskih informacij je naslednje področje, ki mu bo posvečena nadzorniška pozornost v letu 2015. SNS bodo preverjale, ali uprava in nadzorni svet ter izvršni direktorji prejemajo poročila o tveganjih, ki so dovolj kakovostna in podrobna, da jim omogočajo pregled nad delovanjem. SNS ocenjujejo tudi strogost internih stresnih testov bank, ki so ključni vir vhodnih podatkov za vsak kredibilen okvir nagnjenosti k tveganju. Izhajajoč iz celovite ocene poglobljajo svoje poznavanje okvirov stresnih testov bank, celovitosti metodologij in kakovosti vhodnih podatkov.

Kapitalska ustreznost in likvidnost ostajata skrb in ključna prioriteta, s katero se bodo SNS stalno ukvarjale, pri tem pa bodo kot izhodišče vzele rezultate celovite ocene ter odločitve iz postopka nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) za leto 2015.

Naslednje ključno področje je **pregled preverjanja veljavnosti internih modelov bank**. Večja enotnost okvirov internih modelov je nujna, če naj bodo bančni izračuni tveganju prilagojene aktive in kapitalskih količnikov kredibilni. Potrebno je temeljito in stalno spremljanje, da se okrepi enotnost praks preverjanja veljavnosti teh modelov in odpravijo morebitne pomanjkljivosti zaradi njihove uporabe. Gre sicer za prioriteto za leto 2015, vendar bo pregled, glede na veliko število modelov v uporabi, trajal več let.

V zvezi z regulativnim okvirom je eden glavnih izzivov **spособnost bank za prehod na v celoti uveljavljeni sveženj CRD IV/CRR**, ki vključuje strožje kapitalske zahteve. ECB skrbno proučuje nacionalne diskrecije, da bi zmanjšala fragmentacijo v državah EMN in posledično možno poslabšanje kakovosti kapitala. Spremlja ne samo kakovost kapitala (tj. njegovo dejansko sposobnost absorpcije izgub), pač pa tudi njegovo porazdelitev znotraj bančnih skupin in med njimi. Slabosti v kapitalski osnovi je treba odpraviti s pomočjo procesa načrtovanja kapitala v SREP in tako povečati odpornost bank. ECB skuša izboljšati konvergenco v euroobmočju na področju izvajanja zakonodaje.

Skupaj s kapitalsko ustreznostjo ostaja med najpomembnejšimi prioritetami **spremljanje likvidnosti najbolj ranljivih bank**. Nadzornik se bo pogosteje sestajal z bankami, katerih likvidnostna situacija se slabša, in jim bo po potrebi naložil dodatne zahteve.

Kar se tiče **operativnih tveganj**, je glavni poudarek na **ustreznosti upravljavskega okvira** ter učinkovitosti procesov za ugotavljanje tveganj in zmanjševanje velikih izpostavljenosti izgubam. Glede na vse večjo zaskrbljenost zaradi vse slabših poslovnih praks se od bank, ki se štejejo za zelo izpostavljene »tveganju skladnosti«, že zahteva kvantifikacija možnih pravnih stroškov. Nadzornik bo pretresel njihove interne ukrepe, da bi ocenil primernost rezervacij in preprečil nepredvidene posledice. Kar se tiče bančnih sistemov IT, so glavni problemi naslednji: **premahnje**

naložbe ter luknje v rešitvah IT in v okviru upravljanja tveganj, spletna varnost in celovitost podatkov, poleg tega pa še slabosti, ugotovljene med celovito oceno.

Navedene prioritete veljajo zlasti za pomembne institucije pod neposrednim nadzorom ECB. Za **manj pomembne institucije** pod posrednim nadzorom ECB sta splošna cilja za leto 2015 dokončanje in vzpostavitev nadzorniškega pristopa ECB, in sicer z razpravo s PNO in v skladu s standardi, ki veljajo za EMN kot celoto. Velika raznolikost manj pomembnih institucij kliče po nadzorniških pristopih, ki učinkovito kombinirajo lokalno znanje s skupnimi metodologijami. ECB si postavlja prioritete in tako zagotavlja, da institucijam, katerih inherentna raven tveganja je ocenjena kot visoka, posveča primerno pozornost. Načelo sorazmernosti je tako vgrajeno v sam okvir nadzora manj pomembnih institucij, konkretno pa se kaže v načinu uporabe različnih orodij posrednega nadzora.

Glede horizontalnih aktivnosti je prioriteta za leto 2015 **spodbujati večje poenotenje nadzorniških pristopov** v vsem EMN. To zahteva popis obstoječih nacionalnih nadzorniških praks in določitev najboljših izmed njih; oblikovanje standardov ter preskus in izboljšanje poenotenih nadzorniških metodologij.

Uveljavljanje bolj poglobljenega pristopa k bančnemu nadzoru je naslednje področje strateške pozornosti.

Nazadnje, ključna naloga horizontalnih aktivnosti v letu 2015 bo **vzpostavitev robustne izmenjave informacij in linij sodelovanja** z vsemi deležniki. To vključuje pogajanja za sklenitev memorandumov o soglasju in sporazumov o sodelovanju z zunanjimi deležniki; sodelovanje v mednarodnih forumih pri določanju standardov in predpisov; ter razvoj komunikacijskih linij in razpravnih platform za vitalna omrežja strokovnjakov ECB in PNO.

Tako pridem do strateškega cilja, ki je **razvoj timske kulture EMN** tako v ECB kot v PNO. To je nujno, če naj naši visoko usposobljeni kadri – zaposleni pri različnih organih in locirani v različnih državah – delajo skupaj za skupne cilje. Kadrovske politike EMN, ki se nanašajo na usposabljanje, povratne informacije o delovni uspešnosti in mobilnost znotraj EMN, se bodo še naprej razvijale v skladu s splošno zahtevo zakonodajalcev EU, naj se spodbuja skupna nadzorniška kultura in resnično celosten nadzorniški mehanizem.

Pred EMN je še veliko dela, kar se tiče uvedbe najboljših praks za neodvisen, poglobljen in v prihodnost usmerjen nadzor, ki zagotavlja enakopravnost bank. V njegovem prvem letu delovanja ocenjujemo, ali so bile naše predpostavke pravilne, zlasti o ustreznosti virov in hitrosti poenotenja nadzorniških pristopov. Ko si bo EMN nabral izkušenj in postal zrel, lahko pričakujemo, da bomo dosegli še več zahtevnih ciljev.

Celovita ocena je bila prvi primer vertikalnega in horizontalnega nadzora EMN ter je pokazala, da je za enoten nadzor potrebna povsem poenotena regulativa v euroobmočju. ECB je popolnoma zavezana regulativnemu in nadzornemu okviru, ki zagotavlja varnost in trdnost bančnega sistema ter stabilnost finančnega sistema.

1 Splošen pregled EMN

To poglavje se osredotoča na naslednje:

- vzpostavitev novega institucionalnega okvira za bančni nadzor v euroobmočju in na povezane odločevalske strukture;
- organizacijo nadzorne funkcije v ECB.

Omenjene so tudi nove ureditve vključevanja bančnega nadzora ECB¹ v ustrezne evropske in mednarodne institucije in forume.

1.1 Odgovornost in zunanje komuniciranje

Uredba o EMN določa, da mora biti prenos nadzorniških nalog na ECB uravnotežen z ustreznimi zahtevami glede transparentnosti in odgovornosti. Skladno s tem si je ECB med prioritete zadala tudi vzpostavitev okvira za redno izražanje odgovornosti Evropskemu parlamentu in Svetu EU kot tudi zunanjih komunikacijskih kanalov.

1.1.1 Izvajanje trdnega okvira odgovornosti

[Uredba o EMN](#) določa izčrpen in robusten okvir odgovornosti za nadzorno funkcijo ECB v razmerju do Evropskega parlamenta in Sveta EU. Praktične vidike uresničevanja demokratične odgovornosti pri opravljanju nalog, prenesenih na ECB z uredbo o EMN, določata naslednja dva pravna akta:

- [medinstitucionalni sporazum](#) med Evropskim parlamentom in ECB;
- [memorandum o soglasju](#) med Svetom EU in ECB.

Uredba o EMN poleg tega določa številne zahteve za poročanje, ki vključujejo tudi Evropsko komisijo in nacionalne parlamente.

Glavni kanali izražanja odgovornosti

ECB za izvajanje uredbe o EMN odgovarja predstavnikom evropskih državljanov v Evropskem parlamentu. V praksi to poteka prek rednih javnih predstavitev in priložnostnih izmenjav mnenj s predsednico Nadzornega odbora na sejah Odbora za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta kot tudi prek odgovorov na pisna vprašanja poslancev Evropskega parlamenta. Tudi Eurokupina lahko predloži ustna in pisna vprašanja ter organizira redne in priložnostne izmenjave mnenj v prisotnosti predstavnikov sodelujočih držav članic, ki niso iz euroobmočja. Predsednica Nadzornega odbora tudi predstavi letno poročilo EMN tako

¹ Bančni nadzor ECB se nanaša na poslovna področja ECB, vključena v nadzor.

omenjenemu odboru kot Euroskupini. Poročilo se posreduje tudi Evropski komisiji in nacionalnim parlamentom. Slednji lahko na ECB naslovijo pisna vprašanja in povabijo predsednico ali drugega člana Nadzornega odbora k izmenjavi mnenj o nadzoru kreditnih institucij v njihovih državah članicah.

Izvajanje zahtev glede odgovornosti

Kar se tiče **Evropskega parlamenta**, je predsednica Nadzornega odbora v letu 2014 obiskala Odbor za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta ob naslednjih priložnostih:

- dveh javnih predstavitev (**18. marca** in **3. novembra**);
- dveh priložnostnih izmenjavah mnenj (4. februarja in 3. novembra).

Danièle Nouy se je udeležila tudi seminarja za ECB in Parlament 14. oktobra 2014, na začetku novega mandata, da bi poslancem pojasnila pripravljala dela za EMN. Sabine Lautenschläger, podpredsednica Nadzornega odbora, je 12. januarja 2015 na ECB sprejela poslanca, da bi jim predstavila prioritete nadzora v letu 2015.

ECB je Evropskemu parlamentu redno pošiljala zaupne posnetke razprav, ki so potekale na sejah Nadzornega odbora, in sezname nedavno sprejetih pravnih aktov (glej Seznam pravnih instrumentov s področja splošnega okvira bančnega nadzora, ki jih je sprejela ECB).

Med novembrom 2013 in 15. januarjem 2015 je ECB na svoji **spletni strani** objavila 14 odgovorov na vprašanja poslancev o nadzornih zadevah. Večina se jih je nanašala na pripravljala dela in celovito oceno.

Kar se tiče **Sveta EU**, je predsednica Nadzornega odbora v letu 2014 štirikrat prisostvovala sejam Ekonomsko-finančnega sveta in Euroskupine. Prav prek slednje predsednica Nadzornega odbora izraža odgovornost Svetu EU od 4. novembra 2014 dalje.

V okviru zahtev za poročanje **nacionalnim parlamentom** je predsednica Nadzornega odbora imela dve izmenjavi mnenj:

- eno s finančnim odborom nemškega *Bundestaga*, kjer se je zglasila 8. septembra 2014 v spremstvu Elke König, takrat predsednice zveznega finančnega nadzornega organa (BaFin);
- eno z odborom za evropske zadeve francoske *Assemblée nationale*, kjer se je zglasila 16. decembra 2014 v spremstvu Edouarda Fernandez-Bolloja, generalnega sekretarja *Autorité de contrôle prudentiel et de résolution* (ACPR).

ECB je v letu 2014 med pripravami na poln prevzem nadzorniških nalog izpolnila tudi številne enkratne zahteve glede odgovornosti v skladu z uredbo o EMN. Te so se nanašale na naslednje:

- objavo **četrtnih poročil** o napredku pri operativnem izvajanju uredbe o EMN:

- Četrtno poročilo o EMN 2014/1
- Četrtno poročilo o EMN 2014/2
- Četrtno poročilo o EMN 2014/3
- Četrtno poročilo o EMN 2014/4
- spremembo [okvira poklicne etike](#) zaradi nove vloge ECB kot nadzornika;
- objavo [sklepa ECB o ločenosti](#), ki ureja ločitev funkcije denarne politike in nadzorne funkcije ECB.

1.1.2 Razvoj učinkovitih zunanjih komunikacijskih kanalov in orodij

Učinkovito zunanje komuniciranje je nujno za graditev razumevanja, sprejemanja in zaupanja v zvezi z EMN v širšem kontekstu bančne unije ter za krepitev kredibilnosti in ugleda bančnega nadzora ECB. Upoštevajoč najboljše prakse, ki so jih sprejeli drugi nadzorniki na področju komuniciranja, je bil zasnovan komunikacijski okvir, ki ga je potrdil Nadzorni odbor.

Da bi bilo zunanje komuniciranje bolj dostopno širši javnosti, se dokumenti, odvisno od naslovnika, tudi prevajajo:

- z zakonom predpisane publikacije in informacije javnega značaja so na voljo v vseh uradnih jezikih EU;
- informacije, namenjene državljanom držav, ki sodelujejo v EMN, se prevajajo v uradne jezike teh držav.

Komunikacijski kanali in orodja, razviti v letu 2014, so naslednji:

- **Spletna stran bančnega nadzora**
Ključno komunikacijsko orodje EMN je nova namenska spletna stran, ki je zaživela 4. novembra 2014. Vsebuje informacije za širšo javnost, nadzorovane banke in druge deležnike, vključno s sporočili za javnost (20 objavljenih v letu 2014), govori, intervjuji, pravnimi akti in spletnimi posnetki. Razdelki, ki se neposredno tičejo širše javnosti, so bili prevedeni v vse uradne jezike EU.

Banking supervision 3,600 banks, 19 countries, one system

European banking supervision helps to rebuild trust and bolsters the safety and soundness of the banking system. The ECB directly supervises the biggest banks in the euro area.

Read more

RSS-Feed

In focus

Press releases

Speeches

Interviews

Publications

Legal acts

- **Vodnik po bančnem nadzoru**

ECB je 30. septembra 2014 objavila »Vodnik po bančnem nadzoru«, in sicer v vseh jezikih euroobmočja. Namen vodnika je pojasniti bankam, širši javnosti in medijem, kako deluje EMN ter podati usmeritve glede nadzorniških praks EMN. Vodnik je praktično orodje, ki se bo redno posodabljal z novimi, v praksi pridobljenimi izkušnjami. Za več informacij glej razdelek 2.2.2.

- **Javna posvetovanja**

Kot je predvideno v uredbi o EMN, so bila organizirana javna posvetovanja o treh osnutkih uredb ECB:

- (i) osnutku okvirne uredbe ECB o EMN;
- (ii) osnutku uredbe ECB o nadomestilih za nadzor;
- (iii) osnutku uredbe ECB o poročanju nadzorniških finančnih informacij.

Namen posvetovanj je bil pridobiti mnenje zainteresiranih državljanov EU, tržnih udeležencev in drugih deležnikov. V okviru vsakega javnega posvetovanja so v Frankfurtu na Majni potekale [javne obravnave](#), ki jih je ECB prenašala na svoji spletni strani. Odzivi so se upoštevali pri končni formulaciji vsake uredbe.

- **Vprašanja javnosti**

Nove nadzorniške naloge so sprožile veliko povečanje števila vprašanj javnosti. ECB je ustrezno povečala zmogljivost svoje službe, ki odgovarja nanje. Nekatera vprašanja so bila vključena med Pogosta vprašanja, ki se objavljajo na spletni strani bančnega nadzora in se redno posodablajo.

- **Izobraževalna gradiva**

Informacije, ki so na voljo na spletni strani ter vključujejo kratke video posnetke in pojasnjevalna besedila, naj bi širšo javnost seznanile z bančnim nadzorom in jo izobrazile na tem področju. Gradiva se bodo po potrebi posodabljala in bogatila.

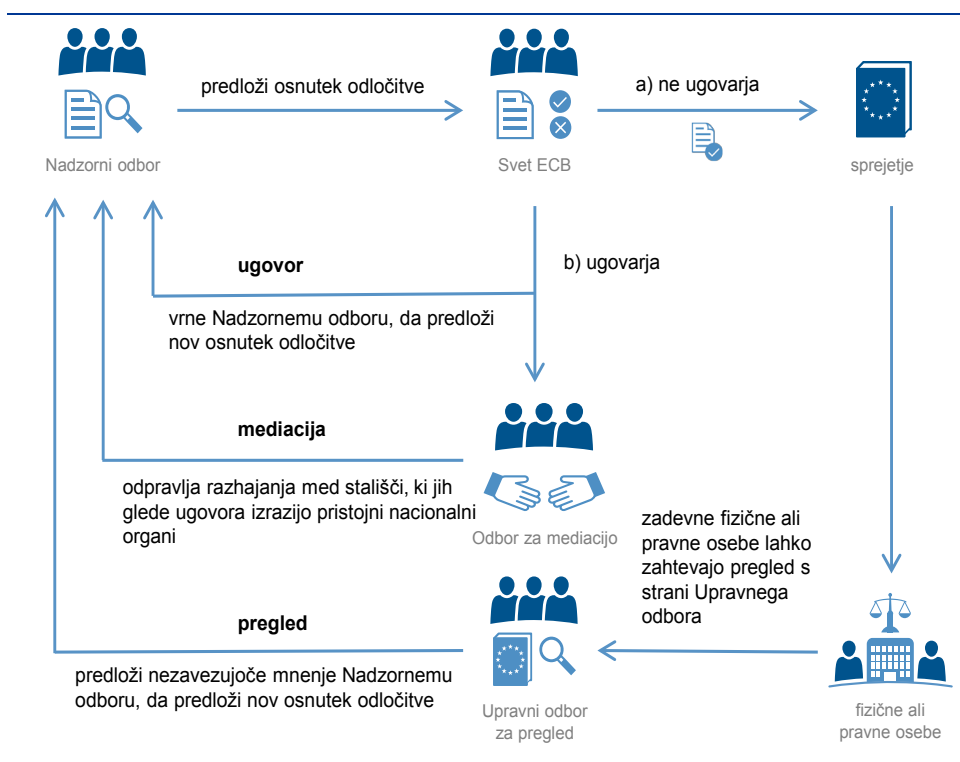
1.2 Nadzorni odbor in usmerjevalni odbor

1.2.1 Nadzorni odbor

V skladu z uredbo o EMN načrtovanje in izvajanje nalog, prenesenih na ECB, v celoti izvaja Nadzorni odbor kot notranji organ ECB. Nadzorni odbor sprejema osnutke odločitev, ki jih nato sprejme Svet ECB po **postopku z neugovarjanjem** (glej sliko 1). Odločitve se štejejo za sprejete, če jim Svet ECB ne ugovarja v roku največ desetih dni. Sicer pa Svet ECB sprejema odločitve o splošnem okviru (npr. okvirno uredbo o EMN) zunaj postopka z neugovarjanjem.

Slika 1

Postopek z neugovarjanjem

Ustanovitev **Nadzornega odbora**, vključno z imenovanjem predsednice, podpredsednice in treh predstavnikov ECB, ki je trajala od konca decembra 2013 do začetka leta 2014, je bila ključna za vzpostavitev EMN.

Danièle Nouy je Svet EU imenoval za predsednico Nadzornega odbora 16. decembra 2013. Imenovana je bila na predlog, ki ga je Svet ECB predložil

20. novembra 2013, po zaključku odprtega izbirnega postopka, Evropski parlament pa potrdil 11. decembra 2013. Imenovanje, čeprav po hitrem postopku, je potekalo v skladu s koraki, določenimi v uredbi o EMN ter dogovorjenimi z Evropskim parlamentom in Svetom EU.

Sabine Lautenschläger je Svet EU imenoval za podpredsednico Nadzornega odbora z 12. februarjem 2014, po potrditvi Evropskega parlamenta. Kot določa uredba o EMN, je bila podpredsednica izbrana izmed članov Izvršilnega odbora ECB.

Svet ECB je 6. marca 2014 v Nadzorni odbor imenoval tri predstavnike ECB. To so bili: **Ignazio Angeloni**, **Julie Dickson** in **Sirkka Härmäläinen**. Četrty predstavnik, **Luc Coene**, je bil imenovan 18. februarja 2015.

Po imenovanju predsednice so bili PNO pozvani, naj v Nadzorni odbor imenujejo vsak po enega predstavnika. Kadar pristojni organ ni nacionalna centralna banka, se član Nadzornega odbora lahko odloči, da ga spremlja predstavnik njegove centralne banke. V tem primeru se predstavnika za namene postopka glasovanja skupaj štejeta kot en član.

Uredba o EMN določa, da Svet ECB sprejme interna pravila, ki podrobno določajo njegove odnose z Nadzornim odborom. Svet ECB je tako 22. januarja 2014 spremenil **Poslovnik ECB**. Najpomembnejša sprememba je vzpostavitev sodelovanja med Svetom ECB in Nadzornim odborom v skladu s postopkom z neugovarjanjem. Poleg tega so bila v **Poslovnik ECB** vključena tudi nekatera pravila glede postopkov Nadzornega odbora, kar pravilno odraža dejstvo, da je za interno organizacijo ECB in njen postopek odločanja v skladu s **Statutom ESCB in ECB** odgovoren Svet ECB.

Nadzorni odbor je **Poslovnik Nadzornega odbora**, ki se bere skupaj s spremenjenim Poslovnikom ECB, sprejel 31. marca 2014.

Kodeks ravnanja za Nadzorni odbor je bil potrjen 12. novembra 2014, veljati pa je začel takoj naslednji dan. Njegov namen je zagotoviti splošen okvir visokih etičnih standardov, ki jih morajo upoštevati člani Nadzornega odbora in ostali sodelujoči na njegovih sejah, ter vzpostaviti posebne postopke ravnanja med drugim v primeru možnega konflikta interesov.

Nadzorni odbor

Sprednja vrsta (z leve proti desni):

Robert Ophèle, Fabio Panetta,
Danièle Nouy, Sabine
Lautenschläger, Norbert Goffinet,
Anneli Tuominen, Cyril Roux, Matej
Krumberger (nadomestni član za
Stanislavo Zadravec Capriolo)

Srednja vrsta (z leve proti desni):

Mathias Dewatripont, Elke König,
Ignazio Angeloni, Julie Dickson,
Vassiliki Zakka, Claude Simon, Jan
Sijbrand, Sirkka Härmäläinen,
Mariano Herrera (nadomestni član
za Fernanda Restoya Lozana)

Zadnja vrsta (z leve proti desni):

Andreas Ittner, Vladimír Dvořáček,
Karol Gabarretta, Zoja Razmusa,
Kristaps Zakulis, Yiannos
Demetriou, Kilvar Kessler, Helmut
Ettl, António Varela, Alexander
Demarco.

Predsednica	Danièle Nouy	Ciper	Kyriacos Zingas (Central Bank of Cyprus) (do 31. oktobra 2014) Yiannos Demetriou (Central Bank of Cyprus) (od 1. novembra 2014)
Podpredsednica	Sabine Lautenschläger	Latvija	Kristaps Zakulis (Finanšu un kapitāla tirgus komisija) Zoja Razmusa (Latvijas Banka)
Predstavniki ECB	Ignazio Angeloni Luc Coene (od 11. marca 2015) Julie Dickson Sirkka Härmäläinen	Litva	Ingrida Šimonytė (Lietuvos bankas) (od 1. januarja 2015)
Belgija	Mathias Dewatripont (Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique)	Luksemburg	Claude Simon (Commission de Surveillance du Secteur Financier) Norbert Goffinet (Banque centrale du Luxembourg)
Nemčija	Elke König (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) (do 28. februarja 2015) Felix Hufeld (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) (od 1. marca 2015) Andreas Dombret (Deutsche Bundesbank)	Malta	Karol Gabarretta (Malta Financial Services Authority) Alexander Demarco (Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta)
Estonija	Kilvar Kessler (Finantsinspeksioon) Madis Müller (Eesti Pank)	Nizozemska	Jan Sijbrand (De Nederlandsche Bank)
Irska	Cyril Roux (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann)	Avstrija	Helmut Ettl (Finanzmarktaufsicht) Andreas Ittner (Oesterreichische Nationalbank)
Grčija	Vassiliki Zakka (Bank of Greece)	Portugalska	Pedro Duarte Neves (Banco de Portugal) (do 10. septembra 2014) António Varela (Banco de Portugal) (od 11. septembra 2014)
Španija	Fernando Restoy Lozano (Banco de España)	Slovenija	Stanislava Zadravec Capriolo (Banka Slovenije)
Francija	Robert Ophèle (Banque de France)	Slovaška	Vladimír Dvořáček (Národná banka Slovenska)
Italija	Fabio Panetta (Banca d'Italia)	Finska	Anneli Tuominen (Finanssivalvonta) Pentti Hakkarainen (Suomen Pankki – Finlands Bank) (do 31. decembra 2014) Kimmo Virolainen (Suomen Pankki – Finlands Bank) (od 1. januarja 2015)

Nadzorni odbor deluje od januarja 2014 dalje: prvo sejo je imel 30. januarja 2014, v letu 2014 pa je imel skupaj 22 sej (od teh štiri telekonference).

Marca začeti proces priprave in sprejetja, v vseh ustreznih uradnih jezikih, 120 odločitev o pomembnosti nadzorovanih institucij kot tudi potrditev rezultatov celovite

ocene sta predstavljala prva ključna dosežka, tudi glede na analitične, pravne in logistične izzive.

Člani Nadzornega odbora so poleg uradnih sej imeli številne neuradne izmenjave mnenj, med drugim med obiski predsednice in podpredsednice v državah članicah. Tako je predsednica v letu 2014 v skladu z zavezo, ki jo je dala novembra 2013 med zaslišanjem v okviru izbirnega postopka v Evropskem parlamentu, doslej obiskala vodilne in zaposlene v vseh 24 nacionalnih nadzornih organih in centralnih bankah euroobmočja.

Med septembrom in decembrom 2014 se je sej Nadzornega odbora kot opazovalec udeleževal tudi predstavnik Lietuvos bankas, saj je Litva vstopila v euroobmočje 1. januarja 2015.

V skladu s Poslovnikom Nadzornega odbora so bili predstavniki Evropske komisije in Evropskega bančnega organa (EBA) vabljeni na nekatere seje, kar naj bi na več področjih zagotovilo optimalno vzajemno delovanje z enotnim trgom.

1.2.2 Usmerjevalni odbor

Usmerjevalni odbor podpira aktivnosti Nadzornega odbora in pripravlja njegove seje. Spremenjeni Poslovník ECB določa pravila za izbiro članov usmerjevalnega odbora, ki vključuje predsednico in podpredsednico Nadzornega odbora, enega od predstavnikov ECB in pet članov PNO, imenovanih za obdobje enega leta. Za zagotavljanje pravičnega ravnotežja in rotacije med PNO so bili ti razdeljeni v štiri skupine glede na razvrstitev držav po skupni konsolidirani bilančni vsoti njihovih bank. V usmerjevalnem odboru mora biti v vsakem trenutku najmanj po en član iz vsake skupine.

Usmerjevalni odbor je ime prvo sejo 27. marca 2014, v letu 2014 pa je imel skupaj devet sej.

1.3 Upravni odbor za pregled in Odbor za mediacijo

1.3.1 Upravni odbor za pregled

Upravni odbor za pregled (»Upravni odbor«) je bil ustanovljen na podlagi [Sklepa ECB/2014/16](#) z dne 14. aprila 2014. Opravlja interne upravne preglede nadzorniških odločitev ECB.

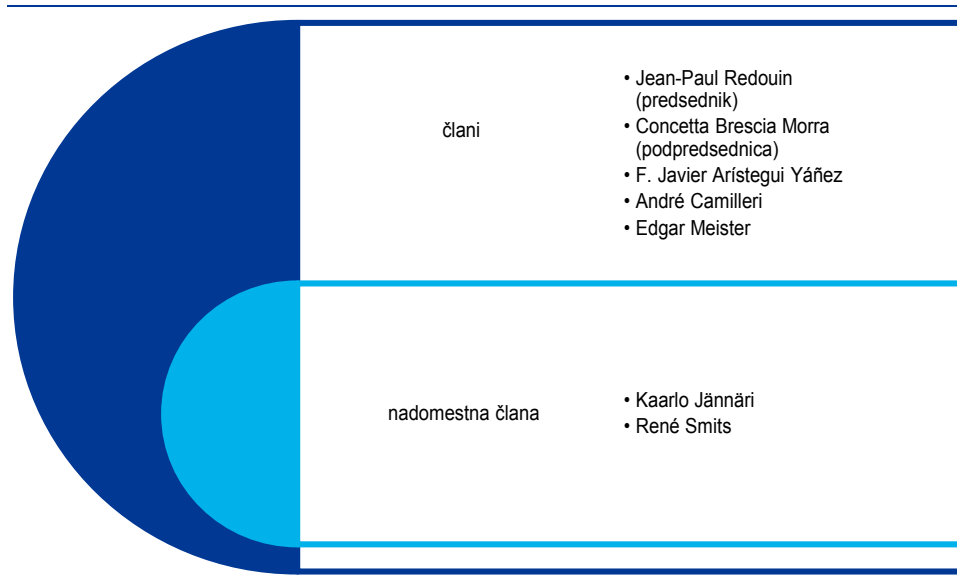
Sestava in glavne naloge

Upravni odbor za pregled ima pet članov in dva nadomestna člana, ki so vsi ugledni posamezniki z izkušnjami na ustrezno visoki ravni s področja bančništva in drugih finančnih storitev. Imenoval jih je Svet ECB po izvedbi javnega razpisa za prijavo interesa. Njihov mandat traja pet let in se lahko enkrat podaljša. Vloga dveh

nadomestnih članov je, da začasno nadomestita člane v primeručasne nezmožnosti za delo ali v drugih primerih, določenih v sklepu ECB/2014/16.

Slika 2

Sestava Upravnega odbora za pregled

Člani Upravnega odbora ravnaajo neodvisno in v javnem interesu ter ne smejo sprejemati navodil od ECB. [Javne izjave o zavezah in interesih](#) vseh članov in nadomestnih članov so objavljene na [spletni strani bančnega nadzora ECB](#).

Pregled nadzorniških odločitev, ki jih je sprejela ECB, lahko zahteva vsaka fizična ali pravna oseba, na katero je naslovljena odločitev ali na katero se taka odločitev neposredno in posamično nanaša.

Upravni odbor mora sprejeti mnenje o pregledu najpozneje dva meseca od prejema zahteve za pregled. Nadzorni odbor se na podlagi takšnega nezavezujočega mnenja odloči, kaj bo predlagal Svetu ECB: naj se prvotna odločitev razveljavi, nadomesti z odločitvijo enake vsebine ali nadomesti s spremenjeno odločitvijo.

Upravni odbor zaradi svoje vloge, da namreč na zahtevo pregleduje nadzorniške odločitve ECB, kot tudi zaradi dejstva, da ima njegov pregled v vsakem primeru za posledico novo odločitev Sveta ECB, predstavlja pomemben element postopka odločanja v ECB na področju izvajanja nadzorniških nalog, ki so bile na ECB prenesene z uredbo o EMN.

Upravnemu odboru pri opravljanju nalog pomaga sekretariat Nadzornega odbora in po potrebi druga poslovna področja ECB.

Upravni odbor za pregled

Sprednja vrsta (z leve proti desni):
André Camilleri, Concetta Brescia
Morra, Jean-Paul Redouin

Zadnja vrsta (z leve proti desni):
Kaarlo Jännäri, Edgar Meister, F.
Javier Arístegui Yáñez, René Smits

Aktivnosti

Upravni odbor je z aktivnostmi začel septembra 2014. Doslej je prejel **tri zahteve za pregled**, ki so se nanašale na odločitev ECB o pomembnosti, poslano pomembnim nadzorovanim subjektom septembra 2014. Pomembni nadzorovani subjekti so trdili, da se iz različnih razlogov ne bi smeli šteti za pomembne, zato so od Upravnega odbora zahtevali pregled ocene ECB.

Upravni odbor se je pri pregledu naslonil na pisna stališča vložnikov in vsakega od njih povabil na ustno obravnavo v Frankfurt na Majni. Nato je o vsaki zahtevi sprejel mnenje in ga poslal Nadzornemu odboru. Novi osnutki odločitev o pomembnosti so bili nato predloženi Svetu ECB v potrditev po postopku z neugovarjanjem, po sprejetju pa so bili vložniki o njih uradno obveščeni.

Kar se tiče **stroškov pregleda**, Sklep ECB/2014/16 določa, da mora njihov znesek pokrivati razumne dejanske stroške. ECB je pripravila metodologijo odredb o stroških, v skladu s katero ji vložniki načeloma plačajo del stroškov v pavšalnem znesku. Metodologijo bo objavila na spletni strani takoj, ko bo dokončna, tako da bodo možni vložniki z gotovostjo poznali stroške, ki jih bodo morali plačati.

Vložnik ne nosi stroškov, kadar Svet ECB zaradi vloge za pregled razveljavi ali spremeni prvotno odločitev ECB. V takšnih primerih bo ECB vložniku povrnila stroške, ki jih je imel s pregledom, razen če ugotovi, da so stroški nesorazmerni – te nosi vložnik.

1.3.2 Odbor za mediacijo

Odbor za mediacijo je bil ustanovljen z [Uredbo ECB/2014/26](#) z dne 2. junija 2014, da bi se zagotovila ločenost nalog denarne politike in nadzorniških nalog, kot zahteva člen 25(5) uredbe o EMN. Odbor za mediacijo obravnava – če tako zahteva PNO – ugovore Sveta ECB zoper osnutke odločitev Nadzornega odbora.

Odbor za mediacijo vključuje po enega člana iz vsake sodelujoče države članice, ki ga ta izbere izmed svojih članov Sveta ECB in Nadzornega odbora. Predsednica Odbora za mediacijo – ki je podpredsednica Nadzornega odbora in ni članica odbora – »spodbuja doseganje uravnoteženosti med člani Sveta ECB in Nadzornega odbora«.

Za ustanovitev Odbora za mediacijo je ECB avgusta 2014 predsedniku Sveta EU predlagala, naj se člani imenujejo v skladu z letno rotacijo. Svet je po posvetovanju z drugimi ministri Ekonomsko-finančnega sveta soglašal s predlogom.

Rotacija pomeni, da se oblikujeta dve skupini držav, ki sta kar se da podobne velikosti, in sicer na podlagi protokolarnega vrstnega reda držav (tj. glede na njihovo ime v izvirnem jeziku).

Prvo leto:

- države iz skupine ena imenujejo svojega člana iz Sveta ECB;
- države iz skupine dva imenujejo svojega člana iz Nadzornega odbora.

Naslednje leto se skupini zamenjata (tj. član iz Nadzornega odbora zamenja člana iz Sveta ECB in obratno).

Če se država članica zunaj euroobmočja odloči za sodelovanje v EMN z vzpostavitvijo tesnega sodelovanja, mora njena vlada imenovati svojega člana iz Nadzornega odbora v Odbor za mediacijo.

Tudi Litva, ki se je euroobmočju pridružila 1. januarja 2015, ima svojega člana v Odboru za mediacijo.

Odbor za mediacijo se je prvič sestal konec novembra 2014. Med sejo so predsednica in člani dosegli soglasje glede praktične izvedbe nekaterih postopkovnih korakov iz Uredbe ECB/2014/26.

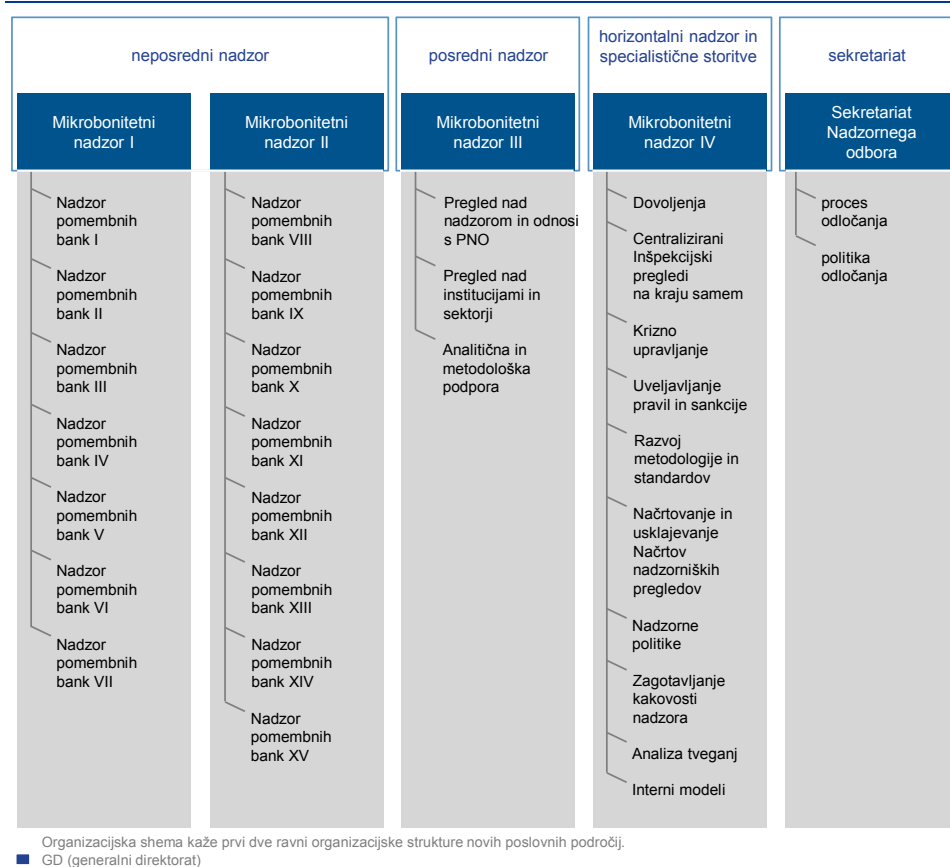
1.4 Organizacija nadzorne funkcije v ECB

Za vzpostavitev enotnega mehanizma nadzora (EMN) je bilo treba nekoliko spremeniti organizacijsko strukturo ECB.

Nova mikrobionitetna funkcija je organizirana v pet poslovnih področij v okviru ECB: štiri generalne direktorate (GD) in sekretariat Nadzornega odbora.

Slika 3

Osrednja organizacijska struktura EMN

1.4.1 GD Mikrobonitetni nadzor I in II

Generalna direktorata Mikrobonitetni nadzor I in II (GD MBN I in II) izvajata **neposredni nadzor nad pomembnimi bankami**. Oba sta organizirana v skladu s pristopom k nadzoru, ki temelji na oceni tveganja, ter sta tako specializirana glede na izpostavljenost tveganjem, kompleksnost in poslovni model.

- GD MBN I pokriva nadzor okrog 30 najbolj sistemskih bančnih skupin in je organiziran v sedem oddelkov, v katerih je okrog 200 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa.
- GD MBN II pokriva nadzor okrog 90 bančnih skupin in je organiziran v osem oddelkov, v katerih je prav tako okrog 200 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa.

Nadzor pomembnih bank se opravlja v tesnem sodelovanju s PNO. Za vsak subjekt ali pomembno bančno skupino pod neposrednim nadzorom ECB je bila ustanovljena po ena **skupna nadzorniška skupina** (SNS). Delovanje vsake takšne skupine koordinira koordinator iz GD MBN I in II v ECB, pri čemer mu pomagajo en ali več

lokalnih podkoordinatorjev iz PNO, v njih pa so številni nadzorniki tako iz ECB kot iz PNO sodelujočih držav. Vsaka od 14 najbolj kompleksnih bančnih skupin ima svojega koordinatorja SNS, sicer pa so koordinatorji praviloma odgovorni za dve ali tri bančne skupine.

Ker je treba spodbujati in poudarjati nevtralnost, koordinator SNS običajno ni iz domače države banke, ki jo nadzira. Iz istega razloga bo uporabljena rotacija, tako da bodo koordinatorji SNS morali zamenjati banke praviloma vsakih tri do pet let, kar bo preprečilo pretesne odnose z nadzorovanimi bankami. Za več informacij o SNS glej razdelek 2.2.3.

1.4.2 GD Mikrobonitetni nadzor III

Generalni direktorat Mikrobonitetni nadzor III (GD MBN III) je odgovoren za pregled ECB nad neposrednim nadzorom, ki ga PNO izvajajo nad **manj pomembnimi institucijami**.

ECB lahko po posvetovanju s PNO ali na njegovo zahtevo kadarkoli prevzame odgovornost za neposredni nadzor manj pomembnih institucij, da bi zagotovila dosledno uporabo visokih nadzorniških standardov in doslednost nadzorniških odločitev.

GD MBN III je organiziran v tri oddelke, v katerih je okrog 80 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa, njihove naloge pa so naslednje:

- (i) pregled nad nadzorniškimi praksami, ki jih PNO uporabljajo v manj pomembnih institucijah, in odnosi s temi organi;
- (ii) pregled nad delovanjem manj pomembnih institucij in njihovih sektorjev;
- (iii) zagotavljanje analitične in metodološke podpore.

1.4.3 GD Mikrobonitetni nadzor IV

Generalni direktorat Mikrobonitetni nadzor IV (GD MBN IV) nudi vse **horizontalne in specialistične storitve** nadzora. Podpira SNS in PNO pri nadzoru tako pomembnih kot manj pomembnih kreditnih institucij.

GD MBN IV, v katerem dela okrog 250 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa, je organiziran v naslednjih deset oddelkov:

- Načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov;
- Dovoljenja;
- Uveljavljanje pravil in sankcije;
- Zagotavljanje kakovosti nadzora;

- Nadzorne politike;
- Razvoj metodologije in standardov;
- Krizno upravljanje;
- Centralizirani inšpekcijski pregledi na kraju samem;
- Analiza tveganj v okviru EMN;
- Interni modeli.

Glede na dozdajšnjo veliko raznolikost nacionalnih nadzornih okvirov (ki se nanaša na politike, metodologije, standarde in procese) ter praks je ključni cilj GD MBN IV, da spodbuja razvoj in uporabo enotnega, doslednega in najsodobnejšega nadzorniškega pristopa, kar bo zagotovilo enakopravnejši in učinkovitejši nadzor v vsej Evropi.

Za vse GD velja, da sta tesno sodelovanje in usklajevanje med bančnim nadzorom ECB in PNO ključna za to, da dosegajo cilje EMN ter, še zlasti, da dejansko delujejo in ukrepajo kot enotni evropski nadzornik. Delno posnemajoč koncept SNS je GD MBN III vzpostavil omrežja, ki združujejo strokovnjake ECB in PNO pa tudi horizontalnih in specialističnih storitev. Za več informacij glej poglavje 3.

1.4.4 Sekretariat Nadzornega odbora

Sekretariat Nadzornega odbora je odgovoren za naslednje:

- podporo Nadzornemu odboru ter pomoč njegovim članom pri izpolnjevanju odgovornosti in obveznosti, vključno s pripravo in zapisom dnevnih redov, zapisnikov in odločitev odbora;
- zagotavljanje popolnosti pravne podlage odločitev in njihove skladnosti z zakonskimi zahtevami;
- podporo predsednici in podpredsednici pri izpolnjevanju obveznosti v zvezi z izražanjem odgovornosti do Evropskega parlamenta in Sveta EU;
- usklajevanje priprav letnega poročila ECB o nadzorniških aktivnostih in drugih rednih poročil o nadzorniških zadevah.

V sekretariatu je okrog 30 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa.

1.4.5 Skupne storitve

Številna druga poslovna področja v ECB so nudila svetovalne, administrativne, tehnične, logistične in druge storitve bančnemu nadzoru ECB, enako kot drugim funkcijam ECB. Ta so bila med drugim: Uprava; Stiki z javnostjo; Kadrovska služba, Proračun in organizacija; Informacijski sistemi.

Model »skupnih storitev« je bil sprejet, da bi se preprečilo podvajanje dela in izkoristile sinergije z obstoječimi poslovnimi področji ECB.

Posebne aktivnosti teh skupnih storitev so obravnavane na drugih mestih v tem poročilu.

1.4.6 Seje odborov v sestavi EMN

Obstoječa struktura odborov Eurosistema/ESCB se uporablja za seje v sestavi EMN (tj. z vključitvijo članov PNO iz države, kjer nadzora ne opravljajo nacionalne centralne banke), ko se obravnavajo z EMN povezane zadeve.

Temu ustrezno je bil spremenjen [Poslovnik ECB](#). Odbori, ki se sestajajo v sestavi EMN, poročajo Nadzornemu odboru in po potrebi Svetu ECB. Nadzorni odbor v skladu s svojimi postopki pooblasti svojo podpredsednico, da o takšnih aktivnostih poroča Svetu ECB prek Izvršilnega odbora.

Tabela 1

Seje odborov Eurosistema/ESCB v sestavi EMN

Odbor Eurosistema/ESCB za komuniciranje z javnostjo (ECCO)
Odbor za finančno stabilnost (FSC)
Kadrovska konferenca (HRC)
Odbor notranjih revizorjev (IAC)
Odbor za informacijsko tehnologijo (ITC)
Odbor za pravne zadeve (LEGCO)
Odbor za organizacijski razvoj (ODC)
Odbor za statistiko (STC)

1.4.7 Izjavi o poslanstvu

Svet ECB je januarja 2015, da bi upošteval novo nadzorno funkcijo, potrdil spremenjeno [izjavo o poslanstvu ECB](#) in [izjavo o poslanstvu EMN](#), ki še zlasti poudarja cilj »razvoja nadzorniškega pristopa, ki dosega najvišje mednarodne standarde«.

1.5 Okvir za tesno sodelovanje

Države članice, katerih valuta ni euro, lahko sodelujejo v EMN na podlagi ureditve o tesnem sodelovanju. Člen 7 uredbe o EMN določa glavne pogoje za vzpostavitev tesnega sodelovanja med ECB in pristojnimi organi države članice prosilke, postopkovni vidiki pa so določeni v [Sklepu ECB/2014/5](#), ki je začel veljati 27. februarja 2014.

[Sklep ECB/2014/5](#) še zlasti določa, da se uradne prošnje za tesno sodelovanje vložijo vsaj pet mesecev pred dnem, s katerim namerava nesodelujoča država

članica sodelovati v EMN. Takšna prošnja mora vsebovati zavezo države članice prosilke, da bo zagotovila vse informacije, ki bi jih ECB lahko potrebovala za izdelavo celovite ocene kreditnih institucij s sedežem v tej državi. Država članica prosilka se mora tudi zavezati, da bo spremenila nacionalno zakonodajo, ki bo zagotovila: (i) da so pravni akti, ki jih sprejme ECB na podlagi uredbe o EMN, zavezujoči in izvršljivi v državi članici prosilki ter (ii) da bosta njen pristojni nacionalni organ in imenovani nacionalni organ upoštevala vsa navodila, smernice ali zahteve, ki jih izda ECB v okviru tesnega sodelovanja.

Za preučitev prošnje za vzpostavitev tesnega sodelovanja lahko ECB od države članice zahteva dodatne informacije, lahko pa tudi upošteva rezultate morebitne celovite ocene domačega bančnega sektorja, ki jo je izvedel PNO te države članice, pod pogojem, da metodologija takšne ocene ustreza standardom ECB in da je ocena še vedno aktualna.

Ko ugotovi, da država članica prosilka izpolnjuje merila iz uredbe o EMN za vzpostavitev tesnega sodelovanja – in po zaključku celovite ocene bančnega sektorja te države članice – ECB sprejme sklep, naslovljen na državo članico prosilko, s katerim se uradno vzpostavi tesno sodelovanje. Če merila niso izpolnjena, ECB sprejme sklep, s katerim zavrne prošnjo za vzpostavitev tesnega sodelovanja, pri čemer navede razloge za takšen sklep. Pod določenimi pogoji in med drugim na zahtevo države članice se tesno sodelovanje lahko začasno ali dokončno prekine s sklepom ECB, naslovljenim na to članico.

ECB v letu 2014 ni prejela uradnih prošenj za vzpostavitev tesnega sodelovanja, čeprav so nekatere države članice prosile za neuradna pojasnila glede postopka vzpostavitve tesnega sodelovanja.

1.6 EMN kot del evropske in svetovne nadzorniške arhitekture

1.6.1 EU in mednarodno sodelovanje

Kot nadzornik bančnega sistema celotnega euroobmočja ECB skupaj s PNO najlaže odkriva nastajajoča tveganja in določa prioritete. To ji omogoča, da načenja vprašanja glede politik in ugotavlja potrebne regulativne spremembe tako v EU kot v mednarodnih forumih, med katerimi so na primer naslednji:

- Evropski bančni organ (EBA);
- Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB);
- Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS).

Bančni nadzor ECB aktivno sodeluje v teh forumih, prek katerih lahko vpliva na regulativno razpravo.

ECB skupaj s PNO tesno sodeluje z Evropsko komisijo in EBA tudi pri pripravi enotnih evropskih pravil. Enotna pravila naj bi vsebovala sveženj poenotenih pravil skrbnega in varnega poslovanja, ki jih morajo spoštovati tako pomembne kot manj pomembne institucije v vsej EU, hkrati pa naj bi tudi minimizirala podvajanje in maksimirala sinergije.

Ena najpomembnejših nalog bančnega nadzora ECB je priprava skupnega svežnja metodologij in nadzorniških pristopov, ki se bodo morali dosledno uporabljati v vsem euroobmočju. S tem v zvezi ECB sledi zavezujočim tehničnim standardom, ki jih je pripravila EBA in sprejela Evropska komisija, pa tudi Evropskemu nadzorniškemu priročniku, ki ga je prav tako pripravila EBA.

1.6.2 Memorandum o soglasju z državami nečlanicami

ECB meni, da je izmenjava informacij z izbranimi nasprotnimi strankami nujna za njeno učinkovito in uspešno izvajanje nadzorniških nalog. Izmenjavo informacij in ocen med nadzorniki, tudi v državah zunaj EU, olajša memorandum o soglasju. Člen 8 uredbe o EMN pravi, da lahko ECB »vzpostavi stike z nadzornimi organi, mednarodnimi organizacijami in upravami tretjih držav ter z njimi sklepa upravne dogovore«.

Da bi olajšala prehod na EMN, je ECB v stikih z nadzorniki v tretjih državah, kjer poslujejo nadzorovani subjekti. Pri tem uporablja pristop dveh korakov:

- V prvi, »prehodni« fazi, sodeluje v obstoječih splošnih in/ali posebnih memorandumih o soglasju, ki so jih sklenili PNO euroobmočja in nadzorniki tretjih držav.
- Druga, bolj »redna« faza, se bo začela takrat, ko se bo ECB začela pogajati o lastnih upravnih dogovorih s temi nadzorniki.

2 Postavljanje temeljev EMN

Pripravljalna dela, opravljena pred 3. novembrom 2013

Pripravljalna dela, opravljena pred 3. novembrom 2013, ko je začela veljati uredba o EMN, je ECB – v tesnem sodelovanju z nacionalnimi nadzorniki – začela po vrhu euroobmočja 29. junija 2012.

Priprave je usmerjala **skupina na visoki ravni za nadzor**, ki ji je predsedoval predsednik ECB, v njej pa so bili tudi predstavniki PNO in centralnih bank euroobmočja.

Tehnična pripravljalna dela je pod vodstvom omenjene skupine na visoki ravni opravila **delovna skupina za nadzor**, v kateri so sodelovali vodilni iz PNO in nacionalnih centralnih bank. V okviru omenjene delovne skupine se je oblikovala še projektna skupina, da bi spodbujala komunikacijo in sodelovanje med nadzornimi organi ter usmerjala v priprave vključene zaposlene. Delovna skupina za nadzor je tehnično delo organizirala v naslednjih pet delovnih področij (DP1 do DP5):

- začetni popis bančnega sistema euroobmočja (DP1);
- pravni okvir EMN (DP2);
- razvoj nadzorniškega modela za EMN (DP3);
- razvoj nadzorniškega poročevalskega okvira za EMN (DP4);
- začetne priprave za celovito oceno kreditnih institucij (DP5).

Prehodno leto, predvideno v uredbi o EMN

Uredba o EMN je začela veljati 3. novembra 2013. V skladu z njo je ECB imela na voljo eno leto za vzpostavitev EMN, preden bi 4. novembra 2014 uradno prevzela nadzorniške naloge. To so bili meseci zelo intenzivnih pripravljalnih del, ki so se zlasti nanašala na naslednje:

- vzpostavitev odločevalskih struktur EMN;
- dokončanje pravnega okvira EMN;
- razvoj nadzorniškega modela za EMN;
- organizacijski razvoj in zasedba delovnih mest v nadzorni funkciji ECB.

ECB je vzporedno opravila celovito oceno pomembnih bank, ki so morale prestati poglobljen pregled kakovosti sredstev in stresni test.

2.1 Pravni okvir

2.1.1 Okvirna uredba o EMN

V skladu s členom 6(7) uredbe o EMN je morala ECB sprejeti in javno objaviti okvir za določitev praktičnih ureditev sodelovanja med ECB in PNO v okviru EMN. Okvir je bil pripravljen v obliki uredbe ECB ([okvirna uredba o EMN](#)), ki je bila objavljena 25. aprila 2014 in je začela veljati 15. maja 2014.

Okvirna uredba o EMN pokriva vidike, na katere se izrecno sklicuje člen 6(7) uredbe o EMN, tj.:

- (i) metodologijo za ocenjevanje pomembnosti institucij;
- (ii) postopke sodelovanja pri nadzoru pomembnih kreditnih institucij;
- (iii) postopke sodelovanja pri nadzoru manj pomembnih kreditnih institucij.

Okvirna uredba o EMN obravnava tudi vidike, ki presegajo tiste izrecno omenjene v členu 6 uredbe o EMN, vključno za naslednjimi: zadeve, ki se nanašajo na postopke za izdajanje dovoljenj, kvalificirane deleže in odvzemanje dovoljenj (skupaj v kontekstu EMN »skupni postopki« – glej razdelek 3.4), kot tudi na postopke za preiskovalna pooblastila, ureditev upravnih kazni, makrobonitetni nadzor in tesno sodelovanje. Okvirna uredba opredeljuje tudi glavna pravila ustreznega postopanja za sprejetje nadzorniških odločitev ECB, na primer pravico do izjave in vpogled v spise.

[Okvirna uredba o EMN](#) je bila sprejeta po javnem posvetovanju, ki je potekalo med 7. februarjem in 7. marcem 2014. Med tem časom, natančneje 19. februarja 2014, je v ECB potekala javna obravnava, na kateri so deležniki dobili prvo priložnost, da postavijo vprašanja o osnutku pravnega besedila. ECB je do zaključka javnega posvetovanja prejela [36 serij pripomb](#), ki so jih podali evropska in nacionalna tržna in gospodarska združenja, finančne in kreditne institucije, centralne banke in nadzorni organi (zunaj euroobmočja), finančna ministrstva in pravniki. [Pripombe](#) so objavljene na spletni strani ECB.

Največ pripomb je bilo tehnične narave, nanašale pa so se na pojasnila in spremembe posamičnih določb, kar kaže na široko podporo splošnemu pristopu, predlaganemu v osnutku okvirne uredbe o EMN. Najpogostejše obravnavane teme so vključevale postopkovna pravila za sprejetje nadzorniških odločitev ECB (npr. pravico do izjave, vpogled v spise in jezikovno ureditev), metodologijo ocenjevanja pomembnosti nadzorovanih subjektov, postopke v zvezi s čezmejnimi aktivnostmi (*passporting*), ureditev tesnega sodelovanja in status manj pomembnih nadzorovanih subjektov.

Več vprašanj se je nanašalo tudi na delovanje SNS oziroma na inšpekcijske preglede na kraju samem ter splošneje na to, kako bo EMN od novembra 2014 naprej deloval.

ECB je na spletni strani objavila [poročilo o odzivih na javno posvetovanje](#), kjer je podrobneje odgovorila na prejete pripombe in na splošno predstavila spremembe okvirne uredbe o EMN.

2.1.2 Odločitve o seznamu pomembnih institucij

V skladu z uredbo o EMN in upoštevni določbami okvirne uredbe o EMN mora o tem, katere izmed kreditnih institucij v euroobmočju so pomembne, odločiti ECB. Kreditne institucije so bile – po tem, ko so lahko izkoristile pravico do izjave – o svojem statusu uradno obveščene do 4. septembra 2014. Na ta dan je ECB na svoji spletni strani objavila [seznam pomembnih nadzorovanih subjektov in manj pomembnih institucij](#).

Ocena pomembnosti

Ocena pomembnosti, ki jo je ECB opravila v tesnem sodelovanju s PNO, je temeljila na merilih, navedenih v uredbi o EMN in podrobneje določenih v okvirni uredbi o EMN, sprejeti aprila 2014 (glej tabelo 2).

Okvirna uredba o EMN je v členu 59 v zvezi z merilom za določitev pomembnosti na podlagi obsega čezmejnih dejavnosti, ki je v uredbi o EMN samo na splošno omenjeno, uvedla naslednje tri pogoje:

- Nadrejena oseba nadzorovane skupine je v več kakor eni drugi sodelujoči državi članici ustanovila podrejene družbe, ki so kreditne institucije.
- Skupna vrednost sredstev skupine presega 5 milijard EUR (pogoj, uveden tudi za določitev pomembnosti na podlagi »pomembnosti na nacionalni ravni«, da se izključijo majhne institucije, katerih propad bi imel majhen ali nikakršen učinek na zadevno državo članico EU).

Razmerje med čezmejnimi sredstvi/obveznostmi skupine in njenimi skupnimi sredstvi/obveznostmi je nad 20%, to je vrednostjo, nad katero naj bi bile čezmejne izpostavljenosti verjetneje razpršene po več sodelujočih državah članicah.

Tabela 2
Merila pomembnosti

Velikost	skupna vrednost sredstev presega 30 milijard EUR
Pomen za gospodarstvo	pomen za gospodarstvo EU kot celote ali za eno od sodelujočih držav članic (zlasti če skupna vrednost sredstev presega 5 milijard EUR in 20% BDP države članice)
Čezmejne dejavnosti	skupna vrednost sredstev presega 5 milijard EUR, razmerje med čezmejnimi sredstvi/obveznostmi v več kot eni drugi sodelujoči državi in skupnimi sredstvi/obveznostmi presega 20%
Neposredna javna finančna pomoč	zahteva za sredstva iz Evropskega mehanizma za stabilnost ali iz Evropske družbe za finančno stabilnost ali prejem teh sredstev
Tri najpomembnejše institucije	ena izmed treh najpomembnejših kreditnih institucij v sodelujoči državi članici

Nadzorni odbor je začel z ocenjevanjem pomembnosti marca 2014, in sicer z zbiranjem in analiziranjem potrebnih informacij v tesnem sodelovanju s PNO. ECB je na podlagi te analize obvestila nekatere institucije, da jih namerava šteti za pomembne, in jih pozvala, naj pošljejo pripombe. Na svoji spletni strani je tudi objavila začasni seznam pomembnih institucij.

ECB je dokončni seznam pripravila potem, ko je Nadzorni odbor ocenil pripombe zadevnih institucij. Celotni proces – ocena institucij, priprava in sprejetje odločitev ter pošiljanje uradnih obvestil o njih v vseh uradnih jezikih več kot 120 institucijam in skupinam – je vseboval številne analitične, pravne in logistične izzive. Tudi priprava seznama več kot 3.500 manj pomembnih institucij je zahtevala številne izmenjave s PNO. ECB je končni [seznam pomembnih nadzorovanih subjektov in manj pomembnih institucij](#) objavila na svoji spletni strani 4. septembra 2014.

Na podlagi te ocene se je za pomembne štelo 120 institucij ali skupin. Uporabljena merila za določitev njihove pomembnosti so prikazana v nadaljevanju.

Tabela 3
Rezultat ocene pomembnosti

Merila za določitev pomembnosti	Število kreditnih institucij/skupin
Velikost	97
Pomen za gospodarstvo	13
Čezmejne dejavnosti	3
Ena izmed treh najpomembnejših kreditnih institucij v sodelujoči državi članici	7

Vse te institucije razen štirih so bile zajete tudi v celovito oceno.

- Tri od štirih nezajetih institucij so se štele za pomembne na podlagi merila čezmejnih dejavnosti, ki pa pri določanju zajetja celovite ocene ni bilo upoštevano. V teh relativno majhnih kreditnih institucijah bo celovita ocena opravljena v letu 2015, enako kot v institucijah, za katere se pričakuje, da bodo izpolnile merila za razvrstitev kot pomembne na podlagi podatkov s konca leta 2014.
- Četrta od štirih nezajetih institucij je bila podružnica bančne skupine, ki ni sodila v EMN in kot taka ni bila zajeta v celovito oceno.

Po drugi strani je bilo 11 institucij, zajetih v celovito oceno, razvrščenih kot manj pomembne, in sicer zlasti na podlagi posodobljenih podatkov o njihovi velikosti (pri tem je treba tudi upoštevati, da je bil prag velikosti v celoviti oceni 10% nižji od uradnega, da bi se zanesljivo zajele vse potencialno pomembne institucije).

Posebne okoliščine

Člen 70 okvirne uredbe o EMN določa, da so pri ocenjevanju pomembnosti institucij lahko podane posebne okoliščine, ki upravičujejo razvrstitev nadzorovanega subjekta kot manj pomembnega, čeprav so merila za njegovo razvrstitev kot pomembnega uradno izpolnjena.

ECB je skupaj s PNO ugotovila tri take primere in te institucije razvrstila kot manj pomembne, čeprav so izpolnjevale uradna merila pomembnosti.

Posledice vstopa Litve v euroobmočje

V pričakovanju, da bo Svet EU uradno potrdil vstop Litve v euroobmočje s 1. januarjem 2015, je ECB decembra 2014 uradno obvestila tri zadevne litvanske institucije o svoji nameri, da jih šteje za pomembne (na podlagi merila »treh najpomembnejših kreditnih institucij v sodelujoči državi članici«). Institucije se niso odzvale s pripombami, tako da je ECB januarja 2015 sprejela odločitev, da se štejejo za pomembne.

Posodabljanje seznama

ECB mora vsaj enkrat letno preveriti status nadzorovanega subjekta kot pomembnega ali manj pomembnega. To bo opravljeno pozneje v letu 2015, ko bodo na razpolago potrebni podatki (npr. skupna sredstva za leto 2014). Po 4. septembru je bila ECB obveščena tudi o spremembah v strukturi skupin nekaterih pomembnih in manj pomembnih institucij. ECB je na tej podlagi sprejela več spremenjenih odločitev o pomembnosti (pri čemer so se spremembe nanašale na ustrezni seznam podrejenih družb). [Seznam pomembnih nadzorovanih subjektov in manj pomembnih institucij](#) je bil na podlagi teh sprememb posodobljen februarja 2015. ECB bo seznam tudi v prihodnje redno posodabljala.

2.1.3 Ločenost nalog monetarne politike in nadzorniških nalog

Uredba o EMN zahteva, da ECB opravlja nadzorno funkcijo, katere cilj je zaščititi varnost in trdnost kreditnih institucij ter stabilnost finančnega sistema, ob upoštevanju načela ločenosti. Nadzorniške naloge bi bilo treba izvajati popolnoma ločeno od denarne politike, da bi preprečili nasprotja interesov in zagotovili, da se obe funkciji opravljata v skladu z zastavljenimi cilji. Načelo ločenosti se med drugim nanaša na ločenost ciljev, ločenost procesa odločanja in nalog ter organizacijsko in postopkovno ločenost na ravni Sveta ECB.

Izvajanje načela ločenosti

ECB je na začetku leta 2014 sprejela vrsto ukrepov, da bi dosegla organizacijsko in postopkovno ločenost, še zlasti procesa odločanja v okviru obeh svojih funkcij. Ustanovljen je bil neodvisen – od Sveta ECB ločen – Nadzorni odbor za pripravo in izvajanje odločitev. Spremenjen je bil tudi Poslovnik ECB, tako da sedaj ureja tudi organizacijske in postopkovne vidike v zvezi z Nadzornim odborom in njegovim sodelovanjem s Svetom ECB. Vključuje pravilo, da Svet ECB o nadzorniških zadevah razpravlja strogo ločeno od ostalih zadev, na ločenih sejah z ločenim dnevnim redom.

Ločenost je zagotovljena tudi na ravni zaposlenih, saj so bili ustanovljeni štirje generalni direktorati in sekretariat Nadzornega odbora, ki so funkcijsko podrejeni predsednici in podpredsednici Nadzornega odbora. Za več informacij glej razdelek 1.4.

Sklep ECB o ločenosti med funkcijo denarne politike in nadzorno funkcijo

Uredba o EMN poleg tega zahteva, da ECB sprejme in objavi vsa potrebna notranja pravila, vključno s pravili o poklicni skrivnosti in izmenjavi informacij, da bi zagotovila ločenost med nadzorno funkcijo na eni strani ter denarnim področjem svojega delovanja in ostalimi nalogami na drugi strani. ECB je 17. septembra 2014 sprejela sklep o izvajanju ločenosti med funkcijo denarne politike in nadzorno funkcijo ECB ([Sklep ECB/2014/39](#)), ki je začel veljati 18. oktobra 2014.

Sklep se osredotoča na splošna načela, kar omogoča prihodnje posebne ureditve internih postopkov. Med določbami sklepa velja zlasti omeniti tiste, ki se nanašajo na organizacijske vidike in izmenjavo informacij med obema področjema delovanja.

Kar se tiče **organizacijske ločenosti**, sklep določa, da lahko ECB vzpostavi skupne službe, ki zagotavljajo podporo funkciji denarne politike in nadzorni funkciji, v izogib podvajanju teh podpornih nalog, s tem pa tudi prispeva k zagotavljanju učinkovitih in kakovostnih storitev teh služb, pri katerih taka podpora ne bo vodila do nasprotja interesov.

Kar se tiče **izmenjave informacij**, pravila o izmenjavi informacij med obema funkcijama, kot so določena v sklepu, ECB omogočajo, da učinkovito in kakovostno opravlja svoje multiple naloge, pri tem pa se izogiba neprimernemu poseganju ene funkcije v drugo in primerno varuje zaupne informacije. Sklep še zlasti določa, da ureditev zaupnosti v ECB predstavlja glavni okvir za razvrščanje informacij po stopnji zaupnosti in njihovo izmenjavo v ECB.

Izmenjava zaupnih informacij mora vedno temeljiti na potrebi po seznanitvi in mora zagotoviti, da niso ogroženi cilji politik nobenega od dveh področij delovanja. V primeru nasprotja interesov Izvršilni odbor ECB odloča o pravicah dostopa do zaupnih informacij.

V zvezi z izmenjavo zaupnih informacij med funkcijo denarne politike in nadzorno funkcijo sklep določa, da ta lahko poteka v skladu z ureditvijo zaupnosti v ECB, če gre za anonimizirane podatke, pridobljene v okviru FINREP in COREP,² ali zaupne zbirne informacije (ki ne vsebujejo niti posameznih bančnih informacij niti z vidika politike občutljivih informacij). Kar se tiče neobdelanih podatkov, kot so na primer posamezne nadzorniške bančne informacije in ocene (zlasti posamezne bančne

² FINREP (finančno poročanje) in COREP (splošno poročanje) sta del izvedbenih tehničnih standardov EBA. FINREP pomeni zbiranje finančnih informacij od bančnih institucij v obliki standardiziranih letnih računovodskih izkazov (bilanca stanja, izkaz poslovnega izida in priloge s podrobnejšimi podatki). COREP pomeni zbiranje informacij, prav tako v standardizirani obliki, ki so pomembne za izračune v okviru prvega stebra, tj. podrobnosti o kapitalu, odbitkih in kapitalskih zahtevah (kreditno, tržno in operativno tveganje) ter velikih izpostavljenostih.

informacije ali z vidika politike občutljive informacije), bo dostop bolj omejen in bo zahteval potrditev Izvršilnega odbora.

ECB uporablja interni okvir za izmenjavo informacij.

V celoti gledano ima ECB danes zelo stabilen okvir, ki ji omogoča preprečevati nasprotja interesov med njenimi nalogami denarne politike in nadzorniškimi nalogami.

2.2 Nadzorniški model EMN

V razvoj nadzorniškega modela EMN je bilo vloženega veliko napora, pri tem pa so kot podlaga služile izkušnje nacionalnih nadzornikov. Ustanovljene so bile skupne nadzorniške skupine (SNS), ki nedvomno predstavljajo temelj nadzorniške organizacije EMN. Pripravljen in tudi že posodobljen je bil nadzorniški priročnik, ki za zaposlene v EMN opisuje procese pri nadzoru bank. Septembra 2014 je bil objavljen »[Vodnik po bančnem nadzoru](#)« s ciljem, da se nadzorniški model EMN pojasni še nadzorovanim institucijam in širši javnosti. Nazadnje, razvit je bil operativni okvir za pregled nad nadzorom in posredni nadzor manj pomembnih institucij.

2.2.1 Nadzorniški priročnik

Nadzorniški priročnik je interni dokument za zaposlene, ki opisuje procese, postopke in metodologijo nadzora pomembnih in manj pomembnih institucij. Opisuje tudi postopke sodelovanja s PNO iz sodelujočih držav članic in iz drugih držav.

Priročnik med drugim vključuje metodologijo postopka nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP), pregledov na kraju samem in na daljavo, ocenjevanja tveganj in preverjanja veljavnosti modelov.

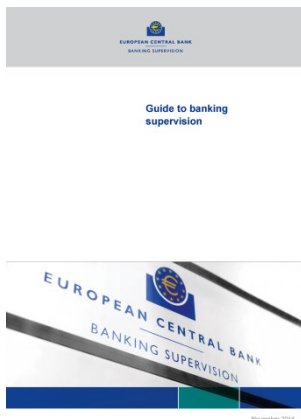
Nadzorniški priročnik je ključen za zagotavljanje, da se v vsej bančni uniji uporabljajo isti nadzorniški standardi. Delo, vloženo v njegov razvoj, dopolnjuje delo, ki ga EBA vlaga v spodbujanje poenotenja v EU.

Nadzorniški priročnik je bil razvit na podlagi najboljših praks sodelujočih držav članic, ki ga morajo vse uporabljati, če naj pride do potrebnega zbližanja nadzorniških praks.

Nadzorni odbor je septembra 2014 potrdil spremenjeno različico nadzorniškega priročnika. Ta se osredotoča na SREP in je bila v pomoč pri načrtovanju aktivnosti v letu 2015. Priročnik se nenehno pregleduje in izboljšuje na podlagi internega ocenjevanja, mednarodno sprejetih referenčnih vrednosti in mednarodnega regulativnega razvoja. Kot tak je živ dokument, ki se redno posodablja tako, da odraža nova tržna dogajanja in nadzorniške prakse.

2.2.2

Vodnik po bančnem nadzoru

ECB je 29. septembra 2014 objavila »Vodnik po bančnem nadzoru«. S tem je naredila enega ključnih izvedbenih korakov v letu 2014, kot je od nje zahteval medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom in ECB.

Vodnik pojasnjuje splošno delovanje EMN na uporabniku prijazen način ter vsebuje splošen pregled glavnih nadzorniških postopkov in metodologij, ki se uporabljajo za pomembne in manj pomembne kreditne institucije. Tako na primer opisuje delo SNS in vključenost različnih poslovnih področij bančnega nadzora ECB v različne nadzorniške procese. Namen vodnika, ki se po potrebi posodablja, je pomagati nadzorovanim subjektom, da bi bolje razumeli ključne nadzorniške procese EMN.

Vodnik temelji na uredbi o EMN in okvirni uredbi o EMN ter je na voljo v vseh uradnih jezikih euroobmočja, tudi v litovščini. Vodnik ni pravno zavezujoč dokument.

2.2.3

Skupne nadzorniške skupine

Skupne nadzorniške skupine (SNS) so odgovorne za tekoči nadzor pomembnih bančnih skupin in za izvajanje s tem povezanih nadzorniških odločitev ECB. SNS, katerih člani iz ECB prihajajo iz GD MBN I in II, so ključno operativno orodje, ki ga ima EMN na voljo pri nadzoru pomembnih subjektov. Njihovi člani so zaposleni iz ECB in iz PNO, katerih delo koordinira na to mesto imenovani zaposleni iz ECB (koordinator SNS) skupaj z enim ali več podkoordinatorji iz PNO.

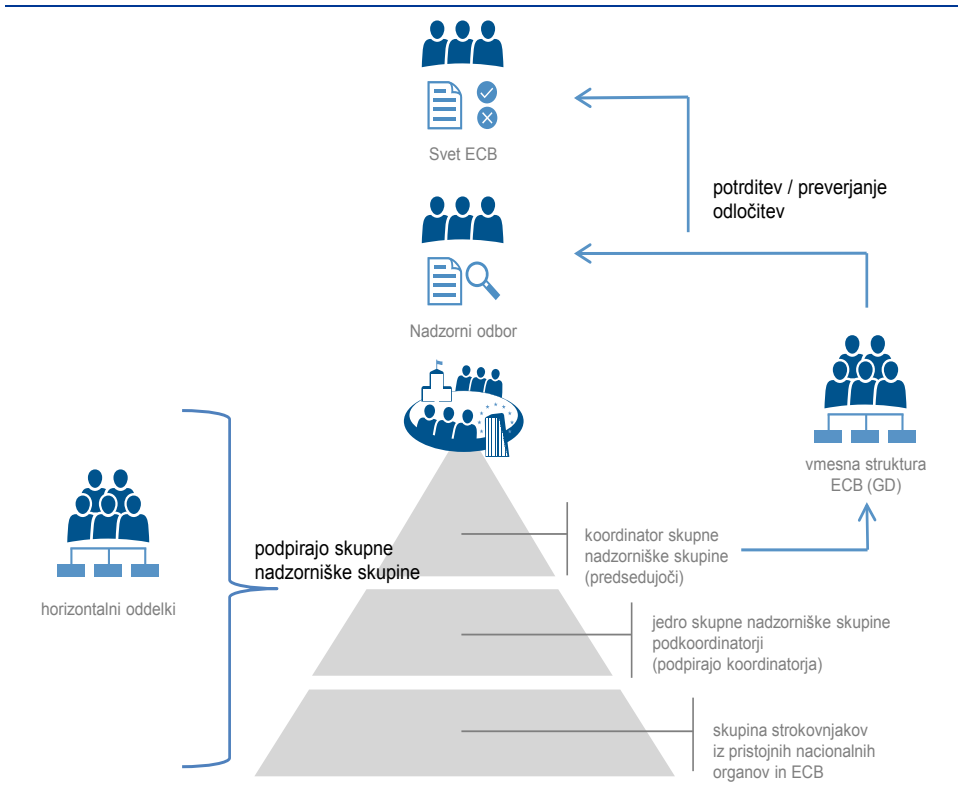
SNS so z delom uradno začele 4. novembra 2014. Pripravljalna dela so se začela že pred tem datumom ter so vključevala zbiranje in ocenjevanje informacij o zgodovini nadzora in profilu tveganosti vsake institucije, ki so jih v posebnih spisih poslali PNO. Vključevala so tudi začetne in nadaljnje sestanke s PNO in nadzorovanimi skupinami, člani SNS iz vrst ECB pa so kot opazovalci sodelovali na sejah nadzorniških kolegijev in skupin za krizno upravljanje. To delo je prispevalo k temu, da so bile za vsako nadzorovano skupino ugotovljene prioritete nadzora, evidentirana glavna tveganja ter ocenjena solventnost in načrtovane nadzorniške aktivnosti za leto 2015.

Trenutno se dela na večji učinkovitosti procesov, skupine pa se zbližujejo in razvijajo, da bi postale bolj povezane in da bi se zagotovilo tesnejše sodelovanje med njihovimi člani.

Poglobljenost nadzorniškega pristopa se med drugim kaže v tesnem sodelovanju ne samo z vodilnimi v bankah, pač pa tudi z njihovimi nadzornimi sveti in komisijami nadzornih svetov (zlasti s komisijo za tveganja in revizijsko komisijo), kar naj bi SNS omogočilo vpogled v strategijo in profil tveganosti subjekta ter boljše razumevanje njegovega načina sprejemanja strateških odločitev. To vključuje oceno okvira nagnjenosti k tveganju in kulture tveganja z vrtanjem od upravljavskih struktur navzdol do poslovnih enot.

Slika 4

Delovanje skupnih nadzorniških skupin

SNS so sodelovale v zadnjih fazah procesa celovite ocene, in sicer so banke obveščale o predhodnih rezultatih (kot del »nadzornega dialoga«) pred objavo dokončnih rezultatov 26. oktobra 2014. Odgovorne so bile tudi za spremljanje nadaljnjih aktivnosti tako na podlagi kvantitativnih kot kvalitativnih ukrepov. To spremljanje – ki se je začelo v letu 2014 – je vključeno tudi v načrt nadzorniških pregledov za leto 2015 (glej razdelek 3.2.2).

Najpomembnejše nadaljnje aktivnosti po zaključku celovite ocene so se nanašale na spremljanje naslednjega:

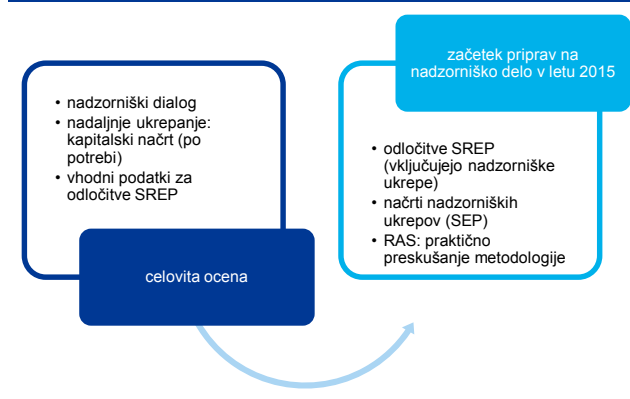
- (i) obračunanih rezervacij, prerazvrščanja kreditnih tveganj in drugih kvantitativnih prilagoditev na podlagi rezultatov pregleda kakovosti sredstev;
- (ii) izvajanja predlogov glede internih procesov, ugotovitev glede IT in drugih kvalitativnih ugotovitev;
- (iii) ustreznosti kapitalskih načrtov, ki so jih morale pripraviti institucije s primanjkljajem;
- (iv) izvajanja predlaganih kapitalskih načrtov.

Nazadnje in bolj na splošno, SNS so bile odgovorne za pripravo odločitev SREP, ki bodo izvedene v letu 2015 in odražajo rezultate celovite ocene.

Podroben pregled nadaljnjih aktivnosti po zaključku celovite ocene je v razdelku 3.1.

Slika 5

SNS: aktivnosti v letu 2014

Kot kaže slika 5, je bil drugi večji val dela za SNS začetek priprav na nadzorniške aktivnosti v letu 2015 (glej razdelek 3.2). To je vključevalo tri glavne elemente: odločitve SREP (postopka nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja) za izvedbo v letu 2015, načrt nadzorniških pregledov (SEP) za leto 2015 in praktično testiranje sistema ocenjevanja tveganj (RAS).

- **Odločitve SREP**

Odločitve SREP, pripravljene v letu 2014 za izvedbo v letu 2015, pa tudi z njimi povezani nadzorniški ukrepi, so v veliki meri temeljile na rezultatih letnega pregledovanja in ovrednotenja, ki so ga opravili PNO, ter na rezultatih celovite ocene, vključno z oceno kapitalskih načrtov. Ta proces je poleg tega spodbudil povezovanje skupin, ki so si morale izmenjevati

informacije in mnenja, ter izboljšal nadzorniško znanja in ocene profila tveganosti vsake banke. Seje nadzorniških kolegijev, ki se jih je udeleževala tudi EBA, so bile sklicane po potrebi.

- **Načrt nadzorniških pregledov (SEP)**

Priprava SEP, ki določa nadzorniške aktivnosti v letu 2015 na področju tekočega nadzora, inšpekcijskih pregledov na kraju samem in internih modelov, se je v veliki meri naslanjala na zaključek SREP. Načrtovanje je potekalo v tesnem sodelovanju s horizontalnimi storitvami v GD MBN IV in s PNO, kar je zagotovilo, da so bile zajete najpomembnejše prioritete za leto 2015, kot so jih ugotovile SNS.

- **Sistem ocenjevanja tveganj (RAS)**

RAS zagotavlja metodologijo za analiziranje in okvir za zajetje rezultatov ocenjevanja tveganj, opravljenih med letom. SNS intenzivno sodelujejo z GD MBN IV pri izvajanju stalnega praktičnega testiranja vsakega vidika RAS, na podlagi katerega se prilagaja metodologija ter ugotavljajo in odpravljajo metodološki problemi.

2.2.4

Okvir nadzora manj pomembnih institucij

Zahvaljujoč delu, ki so ga skupaj opravili ECB – zlasti njen GD MBN III – in PNO, je bilo leto 2014 zaznamovano s pomembnimi dosežki pri vzpostavljanju operativnega okvira za izvajanje pregleda nad nadzorom in posrednega nadzora manj pomembnih institucij. Splošni cilj je, da se zagotovi celovitost EMN kot enega nadzornega sistema, za katerega je značilna dosledna uporaba visokih nadzorniških standardov ter učinkovito sodelovanje med ECB in PNO. ECB sicer opravlja nadzor nad delovanjem sistema, vendar PNO ohranjajo polno odgovornost za neposredni nadzor manj pomembnih institucij.

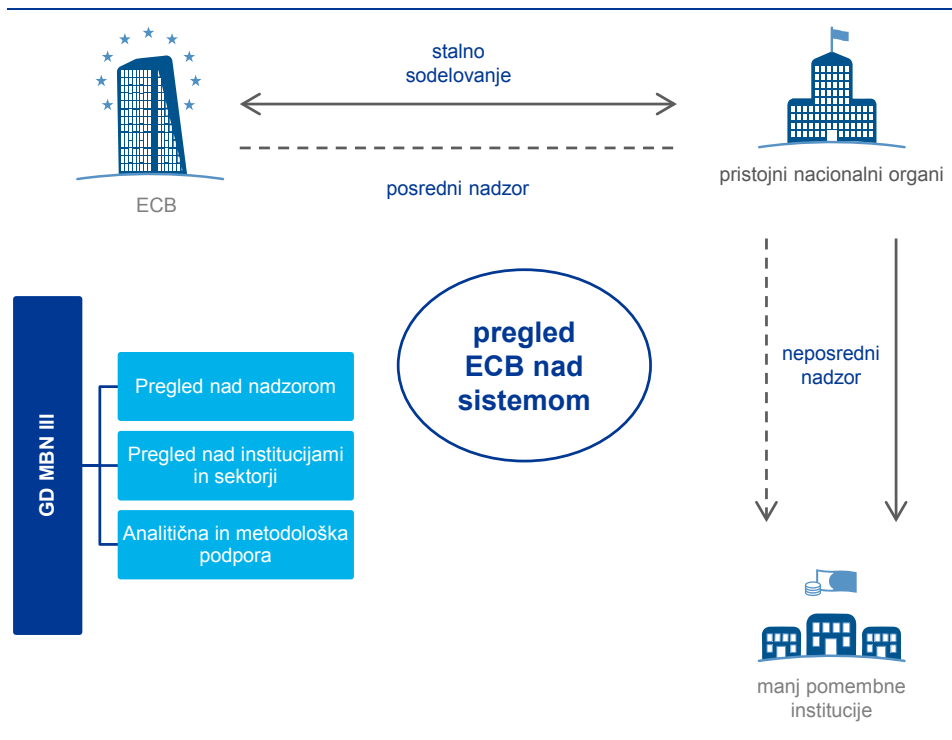
Vseh manj pomembnih institucij v državah EMN je okrog 3.500, pri čemer so si banke zelo različne glede velikosti, poslovnih modelov in posebnih lokalnih značilnosti. To kliče po nadzorniških pristopih, ki kombinirajo lokalno znanje s skupnimi metodologijami, ter po svežnju najboljših praks za EMN.

Prav tako je nujno, da se nadzorniške aktivnosti razvrstijo po prednosti, tako da se zagotovi primerna osredotočenost na institucije z domnevno visoko inherentno ravno tveganja in precejšnjim sistemskim vplivom. EMN je tako pripravil začetni seznam 108 manj pomembnih institucij, ki bodo imele največjo prednost zaradi svoje velikosti v ustrezni jurisdikciji, tveganosti in medsebojne povezanosti (ker npr. služijo kot infrastruktura finančnih trgov ali ker so ponudniki plačilnih sistemov). Aktivnosti bodo v primeru teh institucij intenzivnejše, kar je opisano v razdelku 3.8. V okvir nadzora manj pomembnih institucij je tako vgrajeno načelo sorazmernosti, ki se pravilno odraža v načinu uporabe različnih orodij posrednega nadzora.

Dobro delujoči informacijski tokovi med ECB in PNO na vseh ravneh, od tehničnih vidikov tekočega nadzora do političnih razprav vodilnih, so hrbtenica sodelovanja pri nadzoru manj pomembnih institucij. Tako je bilo opravljeno pomembno delo za vzpostavitev ustreznih forumov in procesov, ki omogočajo razvoj primernega okvira sodelovanja v EMN.

Slika 6

Okvir nadzora manj pomembnih institucij v EMN

2.3 Zaposlovanje

2.3.1 Proces zaposlovanja v EMN

Proces zaposlovanja v EMN (ki se je nanašal na skupaj okrog 1.000 predvidenih delovnih mest) je bil uspešno izpeljan.

Od drugega četrtertja 2013 naprej in med vso pripravljalno fazo je ECB koristila pomoč do 200 sodelavcev, ki so jih v ECB začasno napotili PNO. Takoj po poletju 2014 se je ECB pridružila kritična masa visoko usposobljenih vodilnih in nadzornikov, tako da so še zlasti SNS lahko pravočasno začele z delom.

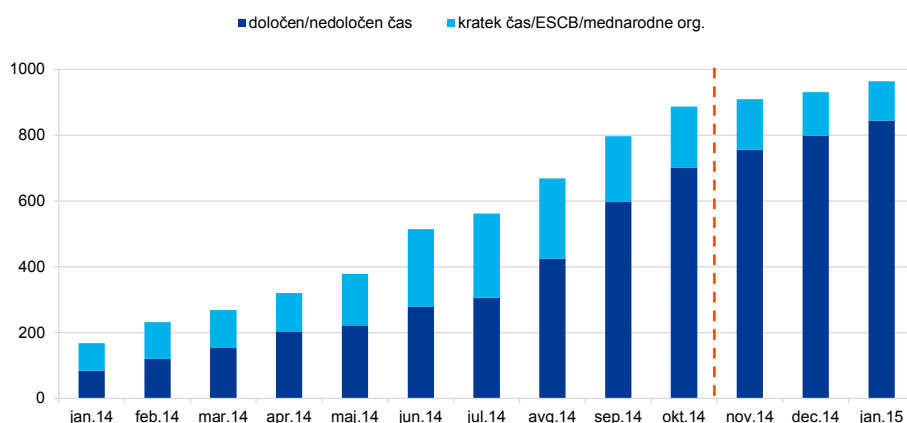
ECB je skupaj prejela okrog 22.000 prijav za delovna mesta v osrednjih nadzornih funkcijah. Zaposlitvena kampanja je bila organizirana transparentno, konkurenčno in od zgoraj navzdol, kar pomeni, da so si vodilni lahko sami izbrali svoje sodelavce. Izbira kandidatov je imela za cilj zaposlitev oseb z najvišjo ravno sposobnosti, učinkovitosti in integritete. V zelo zahtevnem procesu zaposlovanja so morali vsi kandidati pokazati ne samo dobre tehnične, pač pa tudi vedenjske in po potrebi poslovodne veščine. Uporabljena je bila množica orodij in tehnik za oceno sposobnosti in veščin, ki so se zahtevala za delovna mesta, vključno s spletnim testiranjem, pisnimi nalogami, predstavitvami in strukturiranimi intervjuji.

Do začetka januarja 2015 je bilo za skupaj okrog 1.000 predvidenih delovnih mest v bančnem nadzoru ECB in povezanih skupnih storitvah izbranih več kot 960 oseb iz vseh držav članic EU³. Zaposlovanje se bo nadaljevalo v letu 2015, da se zasedejo preostala prosta delovna mesta.

Graf 1

Zaposlovanje v EMN (vključno s skupnimi storitvami)

Rdeča črta označuje začetek delovanja EMN

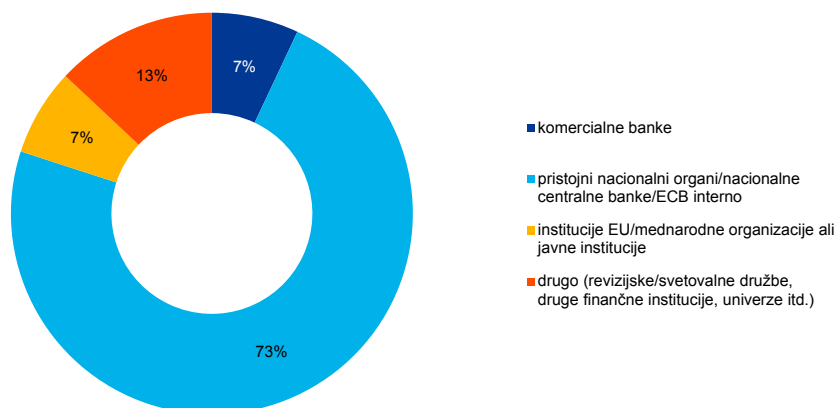
Proces zaposlovanja je zagotovil primerno mešanico narodnosti, starosti, spolov in izkušenj. Od vseh novozaposlenih je bilo 42% žensk in 58% moških. Novozaposleni

³ Natančneje, za potrebe EMN je bilo predvidenih 1.073,5 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa, od tega 984,5 za nedoločen čas, 89 pa za določen čas.

so s seboj prinesli raznolike poklicne izkušnje, pri čemer jih je bila večina iz centralnobačnega/nadzorniškega okolja.

Graf 2

Delovne izkušnje novozaposlenih v ECB za nadzorniške naloge

2.3.2 Kodeks ravnanja za zaposlene in vodilne v ECB

V skladu z uredbo o EMN mora Svet ECB objaviti Kodeks ravnanja za zaposlene in vodilne v ECB, ki sodelujejo pri bančnem nadzoru. ECB je v letu 2014 pripravila osnutek pravil etičnih standardov v okviru splošne revizije okvira poklicne etike, ki se uporablja za vse zaposlene v ECB. Sklepa o spremembi pogojev za zaposlitev in pravil za zaposlene sta bila sprejeta 27. novembra oziroma 3. decembra 2014. ECB je 31. oktobra 2014 še pred sprejetjem sklepov v skladu z medinstitucionalnim sporazumom obvestila Odbor za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta o glavnih elementih spremenjenega okvira poklicne etike.

[Spremenjeni okvir poklicne etike](#) je bil objavljen na spletni strani ECB in v *Uradnem listu EU* ter je začel veljati 1. januarja 2015. Njegove prednosti so še zlasti pravila o izogibanju konfliktu interesov (vključno z omejitvami, ki veljajo še po prenehanju zaposlitve) ter pravila o darilih, gostoljubju, zasebnih finančnih transakcijah in poslovni skrivnosti. Ustanavlja tudi Službo za skladnost s predpisi in upravljanje, ki svetuje vsem zaposlenim ECB in spremlja spoštovanje pravil.

2.4 Okvir poročanja

ECB je v letu 2014 vzpostavila organizacijske in tehnične strukture kot tudi potrebne procese za redno in priložnostno zbiranje statističnih podatkov v zvezi z nadzornimi nalogami.

V Generalnem direktoratu Statistika je bil ustanovljen poseben oddelek Statistika v zvezi z nadzorom, zadolžen za upravljanje različnih podatkovnih tokov, ki so potrebni

za kvantitativna poročila o tveganjih. Oddelek je odgovoren za okvir upravljanja podatkov vseh nadzorovanih skupin in posameznih institucij, kar vključuje koordiniranje, prejemanje, upravljanje kakovosti in usklajevanje nadzorniških podatkov kreditnih institucij. Z začetkom veljavnosti izvedbenih tehničnih standardov (ITS) o nadzorniškem poročanju, ki jih je pripravila EBA, se je bistveno povečala količina primerljivih podatkov.

Postopni pristop

Sklep EBA/DC/090 zahteva, da pristojni organi predložijo EBA vse podatke, določene v ITS, na najvišji stopnji konsolidacije za vzorec bank. V EMN, ki uporablja tako imenovani »postopni pristop«, morajo institucije poročati PNO, ki so vstopna točka nadzorniškega poročanja, ti pa nato predložijo podatke ECB. ECB podatke pomembnih institucij nato predloži EBA.

V skladu s tem pristopom ECB prejme, shrani in posreduje ustrezne podatke o neposredno in posredno nadzorovanih subjektih. Poleg tega pripravlja tudi sekundarno statistiko ali kazalnike za kvantitativni sistem ocenjevanja tveganj ter izpolnjuje statistične in analitične potrebe ECB. Na splošno nadzorniška statistična funkcija podpira bančni nadzor ECB ter v tesnem sodelovanju z EBA prispeva k nadaljnjemu razvoju in poenotenju nadzorniških informacij.

Uredba ECB o poročanju nadzorniških finančnih informacij

Osnutek [uredbe ECB o poročanju nadzorniških finančnih informacij](#) je bil pripravljen v letu 2014. Namen uredbe, ki je bila sprejeta 17. marca 2015, je trajno zapreti nekatere podatkovne vrzeli, ki še obstajajo v nadzorniškem poročanju, in povečati poenotenje v sodelujočih državah članicah. Poročanje nadzorniških finančnih informacij je na primer obvezno le za institucije, ki uporabljajo Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) na konsolidirani ravni.

Cilj uredbe ECB je razširiti redno poročanje tako na konsolidirana poročila bank, ki uporabljajo nacionalne računovodske okvire, kot tudi na poročila na posamični ravni (tj. takšna, ki se nanašajo na en sam pravni subjekt). Načelo sorazmernosti je bilo ustrezno upoštevano, saj osnutek uredbe razlikuje med poročevalci glede na to, ali so pomembni ali manj pomembni, ali poročajo na konsolidirani ali posamični podlagi in ali so njihova skupna sredstva nad ali pod pragom pomembnosti 3 milijard EUR.

Uredba ECB ne vpliva na računovodske standarde, ki jih uporabljajo nadzorovane skupine in subjekti za pripravo svojih konsolidiranih ali letnih računovodskih izkazov, niti ne spreminja računovodskih standardov, ki se uporabljajo za nadzorniško poročanje. V skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah je bila EBA obveščena, da bo ECB – kot pristojni organ – uporabila diskrecijo, da od pomembnih nadzorovanih skupin zahteva nadzorniška finančna poročila tudi na posamični podlagi in za banke, ki ne uporabljajo MSRP, kot določajo izvedbeni tehnični standardi o nadzorniškem poročanju.

Med javnim posvetovanjem, ki je trajalo od 23. oktobra do 4. decembra 2014, je ECB prejela 21 odzivov.

Podatkovni sistem SUBA

Nadzorniške statistične službe za izpolnjevanje svojih nalog uporabljajo orodja, ki jih nudi sistem nadzorniških bančnih podatkov (SUBA). ECB je s tem novim sistemom, razvitim v tesnem sodelovanju s PNO, vzpostavila ustrezne podatkovne tokove ter razvila niz postopkov za zbiranje, shranjevanje, obdelavo (vključno s preverjanjem veljavnosti in doslednosti), zaščito zaupnosti in osnovno objavljane nadzorniških bančnih podatkov in metapodatkov.

Priložnostno zbiranje podatkov

Še ena pomembna naloga v letu 2014 je bila zasnova poročevalskega okvira za neusklajene podatkovne kategorije, tj. tiste, ki jih ne pokrivajo izvedbeni tehnični standardi o nadzorniškem poročanju v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah, vendar so skladne z načelom kar največje uskladitve iz te uredbe. Namen dodatnih priložnostnih zahtev po nadzorniškem poročanju je dopolniti podatkovne nize v skladu z izvedbenimi tehničnimi standardi in zagotoviti, da ima EMN vse potrebne podatke o nadzorovanih subjektih.

Eden glavnih izzivov pripravljalnih del, opravljenih pred novembrom 2014, je bil preskusiti splošno razpoložljivost podatkov po jurisdikcijah in zagotoviti testni primer za metodologijo ocenjevanja tveganj EMN. V ta namen so se začeli pilotni projekti, ki so postali temelj trenutnih nestandardiziranih funkcij zbiranja podatkov, ki jih opravlja oddelek Statistika v zvezi z nadzorom.

V tem okviru zasnovani standardi prenosa ter postopki v okviru sistema obdelave, preverjanja veljavnosti in objavljane priložnostno zbranih podatkov so se postopoma posodabljali.

2.5 Informacijska tehnologija

Rešitve IT, razvite za vzpostavitev EMN, so bile naslednje:

- **Sistem upravljanja informacij (IMAS)**
IMAS, glavno orodje SNS in skupin za inšpekcijske preglede na kraju samem, predstavlja tehnično podlago za poenotenje procesov in doslednost pri nadzoru kreditnih institucij. IMAS je bil zlasti v začetni fazi EMN ključni element, ki je zagotovil, da so vse SNS uporabljale skupno metodologijo in standarde. Najpomembnejša aktivnost pred začetkom delovanja IMAS v novembru 2014 je bil program usposabljanja vseh nadzornikov v EMN, tako v ECB kot v PNO, kar je pomenilo več kot 3.000 uporabnikov. Glede na širok nabor informacij, ki jih je potrebno zbrati, se to orodje še razvija.

- **Zbiranje podatkov, upravljanje kakovosti podatkov in analitika**
Prva različica sistema nadzorniških bančnih podatkov (SUBA) je začela delovati konec julija 2014 (glej razdelek 2.4). Poglavitni cilj SUBA je zagotoviti, da bo ECB od vseh držav EMN prejela posebne nadzorniške podatke v obliki XBRL v skladu z okvirom izvedbenih tehničnih standardov EBA.
- **Podpora okviru nadomestil**
Določene so bile zahteve IT v zvezi s procesom zbiranja nadomestil za nadzor, tudi z upoštevanjem izida javnega posvetovanja o osnutku uredbe ECB o nadomestilih za nadzor. Razvit je bil samopostrežni portal, kjer banke vzdržujejo svoje lastne (računovodske) podatke o nadomestilih, kar je v prvem četrtletju 2015 omogočilo prvo zbiranje podatkov o zavezancih za plačilo nadomestila. Pripravlja se tudi rešitev za izračun nadomestila, njen razvoj se je začel na začetku leta 2015, ki bo podpirala izdajo in obdelavo prvih računov z zapadlostjo v tretjem četrtletju 2015.
- **Sodelovanje, potek dela in upravljanje informacij**
Trenutno se izvaja projekt IT za upravljanje kontaktnih podatkov nadzorovanih institucij in za odgovarjanje na njihova vprašanja, pri čemer je bil dosežen velik napredek, saj je prvi niz funkcij zaživel že avgusta 2014. V pričakovanju predvidenega povečanja obremenitve zaradi EMN se trenutno ocenjujejo tudi infrastruktura in zmogljivost sistema za upravljanje dokumentov.
- **Skupne storitve IT**
ECB je morala prilagoditi svoje zmogljivosti, saj se je uporabniški promet zelo povečal.
Povezljivost vseh PNO z infrastrukturo IT v ESCB/Eurosistemu (CoreNet) je bila pri tem ključna. Uvedene so bile različne rešitve, vključno s stalno ali začasno povezljivostjo z ustreznimi nacionalnimi centralnimi bankami oziroma neposredno povezljivostjo, ki pa bo možna šele po uvedbi nove različice infrastrukture CoreNet v prvem četrtletju 2015.
Glede na omejenost razpoložljivega časa je bil za izmenjavo zaupnih e-poštnih sporočil in dokumentov med pomembnimi institucijami in ECB izbran protokol »varnost transportnega sloja« (TLS⁴). Ta protokol se izvaja v tesnem sodelovanju s pomembnimi institucijami.

2.6 Celovita ocena

2.6.1 Splošni obseg, cilji in organizacija

Celovita ocena, predvidena v uredbi o EMN za 130 bank, ki naj bi se uvrstile med pomembne, je bil projekt preverjanja skrbnega in varnega poslovanja z izjemnim obsegom in globino, ki se je začel jeseni leta 2013 in končal z objavo rezultatov 26. oktobra 2014. Celovita ocena, ki je pomemben mejnik z začetka EMN, je dokazala, da se novi sistem lahko loti projekta izjemne velikosti in ga uspešno

⁴ TLS je varnostni mehanizem, ki je namenjen zaščiti e-pošte pri pošiljanju prek javnega omrežja, kot je internet.

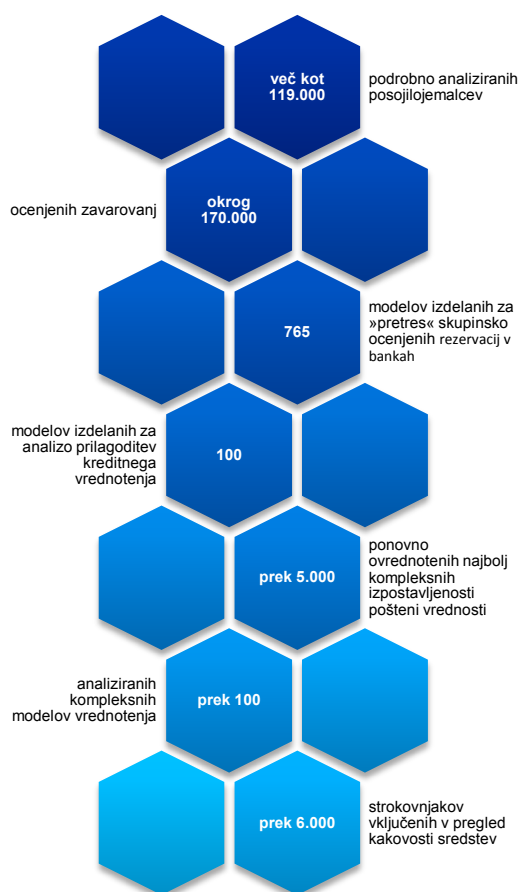
zaključiti v izjemno zahtevnem časovnem okviru (glej tudi [Skupno poročilo o celoviti oceni](#), objavljeno oktobra 2014).

Celovita ocena, sestavljena iz **pregleda kakovosti sredstev** in **stresnega testa**, je imela tri glavne cilje:

- zagotoviti transparentnost z izboljšanjem kakovosti razpoložljivih informacij o stanju bank;
- določiti in izvesti korektivne ukrepe, če in ko bi bili potrebni;
- graditi zaupanje z zagotovilom vsem deležnikom, da so banke v temelju trdne in vredne zaupanja.

Slika 7

Ključne številke o obsegu pregleda kakovosti sredstev

Pregled kakovosti sredstev je predstavljal oceno točnosti knjigovodske vrednosti sredstev v bilancah bank na dan 31. decembra 2013, hkrati pa tudi izhodišče za stresni test. Pregled kakovosti sredstev so opravili ECB in PNO na podlagi enotne metodologije in poenotenih opredelitev. V pregledu kakovosti sredstev je moral biti količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala bank (CET1) na ravni 8%. Slika 7 kaže na obseg projekta.

V pregledu kakovosti sredstev je bil na ravni sredstev opravljen podroben pregled 800 izbranih portfeljev, ki so predstavljali 57% tveganju prilagojene aktive bank.

Stresni test je bil v prihodnost usmerjen pregled odpornosti bank z vidika njihove solventnosti. Potekal je po dveh hipotetičnih scenarijih in je že upošteval nove informacije iz pregleda kakovosti sredstev. Stresni test so opravile sodelujoče banke, ECB in PNO v sodelovanju z EBA, ki je skupaj z ECB in Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB) pripravila tudi metodologijo. Po osnovnem scenariju so morale banke ohranjati minimalni količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) na ravni 8%, po neugodnem scenariju pa na ravni 5,5%.

Osrednje skupine iz ECB so za zagotovitev doslednosti in enakosti obravnave tako v pregledu kakovosti sredstev kot tudi v stresnem testu preverjale kakovost dela bank in PNO. ECB je imela tesne stike s PNO ter

je odgovorila na več kot 8.000 vprašanj glede metodologije in postopka.

ECB je rezultate pregledala in jih z uporabo primerjalne analize pretresla z vidika celotnega EMN, posebne zadeve pa je preiskala s pomočjo pristojnih nacionalnih organov. ECB je po potrebi prilagajala informacije, ki so jih banke predložile v okviru stresnih testov, da bi zagotovila kakovost projekta, tj. primerno konservativnost

rezultatov v skladu s skupno metodologijo in enakopravnost. Pri zagotavljanju kakovosti je sodelovalo več kot 100 strokovnjakov iz ECB, ki so jim pomagali zunanji strokovnjaki.

2.6.2 Rezultati celovite ocene

Na podlagi pregleda kakovosti sredstev so bile potrebne prilagoditve knjigovodske vrednosti sredstev sodelujočih bank na dan 31. decembra 2013 v skupni višini 47,5 milijarde EUR.

Te prilagoditve so izvirale predvsem iz obračunsko pripoznanih sredstev, zlasti prilagoditve posameznih rezervacij za izpostavljenosti, ki niso bile povezane z bančništvom na drobno. Poleg tega se je za 135,9 milijarde EUR (ali 18%) povečalo stanje nedonosnih izpostavljenosti vseh zajetih institucij, saj so se opredelitve takšnih izpostavljenosti poenotile in postale primerljive, pri čemer je bilo preverjeno tudi restrukturiranje kot sprožilec statusa nedonosne izpostavljenosti. Poleg neposrednih prilagoditev takratnih knjigovodskih vrednosti je rezultat pregleda kakovosti sredstev vplival tudi na projekcijo kapitalske ustreznosti bank v hipotetičnih scenarijih stresnega testa.

V celoviti oceni je bil ugotovljen kapitalski primanjkljaj v skupni višini 24,6 milijarde EUR. Med 1. januarjem in 30. septembrom 2014 so sodelujoče banke zbrale skupaj 57,1 milijarde EUR kapitala in zmanjšale ugotovljeni kapitalski primanjkljaj. Po takšnih kapitalskih ukrepih se je primanjkljaj zmanjšal na skupaj 9,5 milijarde EUR v 13 bankah.

Kapitalske potrebe vsake od 25 bank s primanjkljajem so prikazane v tabeli 4.

Tabela 4

Banke s kapitalskim primanjkljajem po celoviti oceni

GD MBN I/II Ime banke	Izhodiščni količnik CET1	Količnik CET1 po pregledu kakovosti sredstev	Količnik CET1 v osnovnem scenariju	Količnik CET1 v neugodnem scenariju	Kapitalski primanjkljaj iz Skupnega poročila		Neto sprejemljivi kapital iz Skupnega poročila, zbran do tretjega četrtertja 2014 (v milijonih EUR)
					% (tveganju prilagojena aktiva kot v neugodnem scenariju)	(v milijonih EUR)	
Banke ¹ s kapitalskim primanjkljajem konec leta 2013, ki je bil pokrit do tretjega četrtertja 2014.							
Cooperative Central Bank	-3,7%	-3,7%	-3,2%	-8,0%	-13,5%	1.169	1.500
Bank of Cyprus	10,4%	7,3%	7,7%	1,5%	-4,0%	919	1.000
Veneto Banca	7,3%	5,7%	5,8%	2,7%	-2,8%	714	740
Banco Popolare	10,1%	7,9%	6,7%	4,7%	-1,3%	693	1.760
Piraeus Bank	13,7%	10,0%	9,0%	4,4%	-1,1%	660	1.000
Banca Popolare di Sondrio	8,2%	7,4%	7,2%	4,2%	-1,3%	318	340
Münchener Hypothekenbank	6,9%	6,9%	5,8%	2,9%	-2,6%	229	410
AXA Bank Europe	15,2%	14,7%	12,7%	3,4%	-2,1%	200	200
C.R.H. – Caisse de Refinancement de l'Habitat	5,7%	5,7%	5,7%	5,5%	-2,3%	130	250
Banca Popolare dell'Emilia Romagna	9,2%	8,4%	8,3%	5,2%	-0,3%	130	760
Liberbank	8,7%	7,8%	8,5%	5,6%	-0,2%	32	640
Credito Valtellinese ²	8,8%	7,5%	6,9%	3,5%	-2,0%	377	415
SKUPAJ						5.571	9.015
Banke ¹ s kapitalskim primanjkljajem konec leta 2013, ki so ga sposobne odpraviti, ne da bi morale zato zbrati kapital, tudi glede na Skupno poročilo o celoviti oceni.							
National Bank of Greece	10,7%	7,5%	5,7%	-0,4%	-5,9%	3.433	2.500
Dexia ³	16,4%	15,8%	10,8%	5,0%	-0,6%	340	-
Nova Ljubljanska banka	16,1%	14,6%	12,8%	5,0%	-0,5%	34	-
Nova Kreditna Banka Maribor	19,6%	15,7%	12,8%	4,4%	-1,1%	31	-
Eurobank	10,6%	7,8%	2,0%	-6,4%	-11,9%	4.630	2.860
SKUPAJ						8.468	5.360
Banke ¹ s kapitalskim primanjkljajem, ki mora biti pokrit v 6 ali 9 mesecih s primernimi ukrepi, podrobno opisanimi v kapitalskih načrtih.							
Banca Popolare di Milano	7,3%	6,9%	6,5%	4,0%	-1,5%	684	520
Banca Popolare di Vicenza	9,4%	7,6%	7,5%	3,2%	-2,3%	683	460
Monte dei Paschi di Siena	10,2%	7,0%	6,0%	-0,1%	-5,6%	4.250	2.140
Banca Carige	5,2%	3,9%	2,3%	-2,4%	-7,9%	1.835	1.020
Banco Comercial Português	12,2%	10,3%	8,8%	3,0%	-2,5%	1.137	-10
Oesterreichischer Volksbanken-Verbund	11,5%	10,3%	7,2%	2,1%	-3,4%	865	-
permanent tsb	13,1%	12,8%	8,8%	1,0%	-4,5%	855	-
Hellenic Bank	7,60%	5,20%	6,20%	-0,50%	-5,99%	277	100
SKUPAJ						10.586	4.230
SKUPNI ZNESEK						24.625	18.605

¹ Podatki iz Skupnega poročila o celoviti oceni (ECB), oktober 2014.

² Banca Piccolo Credito Valtellinese, Società Cooperativa («Credito Valtellinese»), se šteje za manj pomembno institucijo in je pod posrednim nadzorom ECB v okviru EMN. Primanjkljaj se je že odpravil s primernimi ukrepi.

³ Ob upoštevanju načrta za urejeno reševanje te institucije, za katerega jamči država, zbiranje kapitala na podlagi rezultatov celovite ocene ni potrebno.

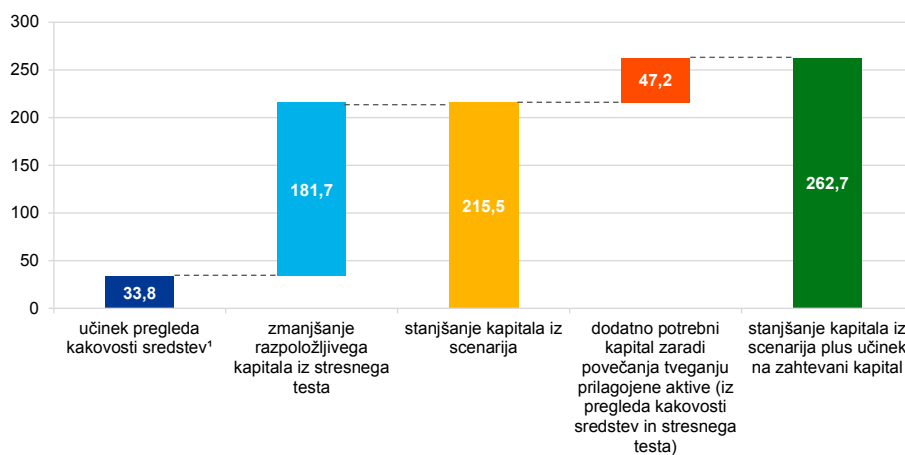
Sam podatek o primanjkljaju daje le delen vpogled v celoten rezultat projekta. Upoštevati je treba tudi predvideno spremembo kapitala v okviru celotne celovite ocene (tako na podlagi pregleda kakovosti sredstev kot stresnega testa). Po neugodnem scenariju stresnega testa se je predpostavljalo stanjšanje skupnega razpoložljivega kapitala bank za 215,5 milijarde EUR (22% kapitala sodelujočih bank) in povečanje tveganju prilagojene aktive za okrog 860 milijard EUR do leta 2016; če se to vključi kot kapitalska zahteva na ravni mejne vrednosti, je celotni učinek neugodnega scenarija na kapital 262,7 milijarde EUR. Zaradi tega učinka na kapital

se je mediana količnika navadnega lastniškega temeljnega kapitala sodelujočih bank zmanjšala za 4,0 odstotne točke z 12,4% na 8,3% v letu 2016.

Graf 3

Celotni učinek celovite ocene na kapital (pregleda kakovosti sredstev + neugodnega scenarija)

(CET 1, v milijardah EUR)

¹ Prilagoditev na podlagi pregleda kakovosti sredstev po pobotanju davčnih učinkov in portfeljskih jamstev.
Opomba: Učinek na razpoložljivi kot tudi zahtevani kapital je izračunan za leto 2016 po neugodnem scenariju stresnega testa.

Ti rezultati pričajo, da je bil neugodni scenarij najbolj strog med vsemi stresnimi testi, ki so bili doslej opravljeni v EU. Makrofinančni stres se je nanašal na tri leta in ne na dve leti kot v prejšnjih testih, kar še povečuje njegovo relativno strogost.

S celovito oceno se je znatno povečala raven transparentnosti bančnih bilanc, saj so bili rezultati na ravni posamezne banke objavljeni na zelo podrobnih predlogah za razkritje. Zahteva, da morajo banke odpraviti morebitni kapitalski primanjkljaj v šestih ali devetih mesecih, odvisno od vira primanjkljaja, je dala močan pospešek procesu popravljanja bilanc stanja. Vse navedeno naj bi prispevalo h krepitvi zaupanja vseh deležnikov v temeljno trdnost bančnega sistema euroobmočja.

Za več informacij o nadaljnjih ukrepih po celoviti oceni glej razdelek 3.1.

3 Zagon delovanja EMN

ECB je uradno prevzela svoje nadzorniške naloge 4. novembra 2014, leto po začetku veljavnosti uredbe o EMN. Pri tem je bilo njeno naravno izhodišče nadaljnje ukrepanje na podlagi rezultatov celovite ocene, objavljenih 26. oktobra 2014. V tej operativni fazi pa so bili narejeni tudi drugi pomembni koraki: pripravljeno je bilo nadzorniško delo za leto 2015, razvite so bile metodologije za vse horizontalne in specialistične storitve ter vzpostavljen je bil okvir za sodelovanje s PNO pri nadzoru manj pomembnih institucij.

3.1 Ukrepi po celoviti oceni

S celovito oceno je EMN dobil zelo bogat niz kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o institucijah pod neposrednim nadzorom ECB. Na tej trdni podlagi so SNS 4. novembra 2014 prevzele nadzorne pristojnosti.

Njihova najpomembnejša prioriteta v mesecih po objavi končnih rezultatov celovite ocene je bila, da v svoje redne aktivnosti vključijo celoten spekter pomembnih ugotovitev iz tega projekta. O podrobnostih teh ugotovitev so se SNS temeljito pogovorile z zadevnimi institucijami.

3.1.1 Vključitev v odločitve SREP za izvedbo v letu 2015

Rezultati celovite ocene so se v primeru bank pod neposrednim nadzorom ECB odrazili v postopku nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP), ki se uporablja kot vodilo pri nadzorniškem pregledovanju kreditnih institucij. Rezultati SREP so podlaga za odločanje o uporabi dodatnih nadzorniških ukrepov, kot so na primer dodatne zahteve do nadzorovanega subjekta glede posebnih lastnih sredstev, razkritij ali likvidnosti (glej tudi razdelek 3.2).

Ukrepi iz drugega stebra, ki so se od bank zahtevali v odločitvah SREP, so bili tako povezani z dvema vrstama ugotovitev: (i) ugotovitvami iz tekočega nadzora med letom in (ii) ugotovitvami neposredno iz celovite ocene. Ugotovitve so se dopolnjevale, saj celovita ocena ni bila načrtovana tako, da bi pokrila vsa tveganja; likvidnostno tveganje na primer je bilo predmet zgolj tekočega nadzora.

Ukrepi po celoviti oceni so presegali kvantitativne ugotovitve iz celovite ocene. V številnih primerih so težave, ki so jih imele banke pri pripravi podatkov za pregled kakovosti sredstev, pokazale na strukturne slabosti v njihovih podatkovnih sistemih, še zlasti v institucijah, ki so se nedavno združile z drugimi bankami ali kupile druge banke. SNS so temu ustrezno v svoje načrte vključile nujno potrebo po izboljšanju sistemov teh bank.

3.1.2 Posledice za računovodske izkaze bank v letu 2014

Kvantitativne ugotovitve iz pregleda kakovosti sredstev so se morale v največji možni meri odraziti v računovodskih izkazih bank. Glavne ugotovitve pregleda kakovosti sredstev so se nanašale na naslednje:

- prerazvrstitve iz »donosnih« v »nedonosne« izpostavljenosti in ravni rezervacij po pregledanih kreditnih mapah;
- pristope k skupinskemu ocenjevanju rezervacij in s tem povezane modele ali procese oblikovanja rezervacij;
- modele in procese prilagajanja kreditnega vrednotenja.

ECB je želela doseči soglasje, zato se je poglobljeno posvetovala z velikimi revizijskimi hišami o pristopu, ki bi zagotovil, da se takšne ugotovitve ustrezno odrazijo v bančnih računovodskih izkazih; SNS so nato dodatno obdelale nekatere vidike s samimi bankami.

Decembra 2014 so se SNS srečale z nekaterimi bankami, da bi se pogovorile o izvedbi korektivnih ukrepov ter o bonitetnih in računovodskih prilagoditvah. Vse institucije, vključene v pregled kakovosti sredstev, so prejele povzetek vseh ugotovitev projekta po vrsti sredstev in portfeljih ter dodatne podrobnosti o izidu pregleda kreditnih map.

Banke so glede vseh potrebnih korektivnih ukrepov ECB do konca januarja 2015 pisno pojasnile, kako jih nameravajo izvesti. Januarja 2015 so SNS stopile v stik z njihovimi zunanjimi/zakonitimi revizorji, da bi dobile neodvisno mnenje glede morebitnih problemov in predlaganih ukrepov. Nazadnje so SNS opravile tudi nadzorniške preglede, kar jim je omogočilo natančno spremljanje izvajanja ugotovitev pregleda kakovosti sredstev v bankah in po potrebi uporabo nadzorniških ukrepov ali drugih zahtev po razkritju.

3.1.3 Kapitalski načrti

Ugotovitev celovite ocene je bila, da so kapitalski količniki 25 bank pod ustreznim pragom (ki je bil za količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) v pregledu kakovosti sredstev in osnovnem scenariju stresnega testa 8% oziroma v neugodnem scenariju stresnega testa 5,5%). Te banke so morale predložiti kapitalske načrte v dveh tednih po objavi rezultatov in v njih podrobno prikazati, kako nameravajo odpraviti primanjkljaje.

To morajo storiti v šestih mesecih po objavi rezultatov, če gre za primanjkljaj iz pregleda kakovosti sredstev ali osnovnega scenarija testnega testa, oziroma v devetih mesecih, če gre za primanjkljaj iz neugodnega scenarija stresnega testa. Rok šestih ali devetih mesecev je začel teči z objavo rezultatov celovite ocene oktobra 2014.

Kot je bilo sporočeno med celovito oceno, naj bi se banke v svojih kapitalskih načrtih naslonile na zasebne vire financiranja za krepitev kapitalskih pozicij in izpolnitev zahtevanih ciljev, med drugim na:

- zadržani dobiček;
- nižje nagrade;
- novoizdan navadni lastniški kapital;
- primerno velik varnostni kapital;
- prodajo izbranih sredstev po tržnih cenah ali zmanjšanje tveganju prilagojene aktive v okviru načrtov prestrukturiranja, dogovorjenih z Evropsko komisijo.

Vse banke so predložile zahtevane kapitalске načrte v dveh tednih po objavi rezultatov. SNS so ocenile, ali v njih podrobno določeni ukrepi izpolnjujejo zahtevana merila in zadostujejo za pokritje primanjkljaja; po potrebi so zahtevale dodatne ukrepe.

Nadzorni odbor se je decembra 2014 seznanil z dokončnimi kapitalskimi načrti bank, v katerih je bil ugotovljen kapitalski primanjkljaj, kot tudi s predlogi SNS s tem v zvezi. Ti so predstavljali vhodne podatke za odločitve SREP. Bančni nadzor ECB bo nadaljeval s skrbnim spremljanjem izvajanja kapitalskih načrtov v obdobju šestih/devetih mesecev, ki je na razpolago bankam.

3.1.4 Spremljanje korektivnih ukrepov

SNS so ocenile vse načrtovane kapitalске ukrepe z vidika izvedljivosti, vitalnosti in kredibilnosti. S številnimi bankami so opravile več krogov pogovorov. Po potrebi so jih obvestile o ukrepih iz kapitalskih načrtov, ki so bili vključeni v odločitve SREP. Sledilo je spremljanje izvajanja teh odločitev v okviru tekočega nadzora subjekta. SNS so spremljanje izvajale prek stalnega dialoga z bankami, v katerega so se po potrebi vključili obstoječi nadzorniški kolegi.

Poleg izvajanja ukrepov iz kapitalskih načrtov so SNS pozorno spremljale tudi vključevanje ugotovitev iz pregleda kakovosti sredstev v računovodske izkaze bank. Po potrebi so se z revizorji in vodstvi bank pogovorile o dodatnih računovodskih rezervacijah, v računovodske izkaze bank ali v odločitve SREP pa so bile vključene bonitetne rezervacije. SNS so se z bankami pogovorile tudi o možnih ukrepih za odpravo vseh ugotovljenih pomanjkljivosti.

3.1.5 Delo na nacionalnih opcijah in diskrecijah

Še en pomemben vidik, poudarjen v rezultatih celovite ocene, je bil vpliv nacionalnih opcij in diskrecij iz svežnja CRD IV, za katere je bilo ugotovljeno, da imajo pomembne posledice na kakovost navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) bank in doslednost njegove opredelitve v državah članicah.

Omenjene opcije in diskrecije omogočajo državam članicam ali njihovim pristojnim organom nekatere izbire, ko gre za uporabo regulativnih pravil. To pomeni, da se je o teh izbirah do novembra 2014 odločalo na nacionalni ravni. Ker je bila celovita ocena opravljena v skladu s takrat veljavnim pravnim okvirom, so se diskrecije PNO odrazile na izračunih kapitalskih količnikov. Prav na podlagi njihove primerjave z opredeljenimi pragovi pa so se ugotavljali primanjkljaji. Prejšnje nacionalne odločitve (npr. pri določanju odstotkov pri postopni uvedbi odbitkov od kapitala CET1) so tako imele in še imajo posledice za sestavo in kakovost kapitala. Povzročile so velika razhajanja, zlasti v meri, v kateri so posamezne banke v svojih izračunih kapitala CET1 izkoristile prehodne prilagoditve.

Vzpostavljeno je bilo namensko delovno področje, ki bo temeljito proučilo posledice nacionalnih opcij in diskrecij, kot jih uporabljajo PNO, in poročalo Nadzornemu odboru.

3.2 Priprava nadzorniških aktivnosti v letu 2015

Do konca leta 2014 sta bila uspešno dokončana dva nujna elementa priprav na nadzorniške aktivnosti v letu 2015:

- osnutki odločitev SREP za izvedbo v letu 2015;
- strateško in operativno načrtovanje za leto 2015, vključno s ključnimi prioritetami EMN.

3.2.1 Odločitve SREP

Postopek nadzorniškega pregledovanja (SREP) je vseobsegajoč proces, ki se opravlja letno. Njegov ključni namen je, da se zagotovi primernost ne samo kapitala in likvidnosti bank, pač pa tudi njihovega internega upravljanja, strategij in procesov, kar vse je podlaga za zanesljivo upravljanje s tveganji in njihovo kritje.

SREP je glavni nadzorniški instrument za spopad z vrsto takšnih tveganj, ki temelji na ugotovitvah tekočega nadzora, inšpekcijskih pregledov na kraju samem in drugih nadzorniških aktivnosti. V SREP so nadzorniki pooblašeni, da naložijo vrsto ukrepov, vključno z dodatnimi kapitalskimi in likvidnostnimi zahtevami ter spremembami prakse upravljanja s tveganji. Ti ukrepi se bankam sporočijo v odločitvi SREP.

Glede na to, da je ECB prevzela svoje nadzorniške naloge šele 4. novembra 2014, so odločitve SREP, pripravljene v letu 2014 (za izvedbo v letu 2015), rezultat izjemnega enkratnega postopka:

- V okviru splošne predaje del so se zaključki iz SREP, ki so ga opravili PNO, v veliki meri vključili v odločitve SREP, ki jih je pripravila ECB.

- Odločitve SREP so v veliki meri temeljile na kvantitativnih in kvalitativnih rezultatih celovite ocene, pa tudi na oceni kapitalskih načrtov, če so jih banke pripravile.

Odločitev SREP o kapitalu določa znesek, kateri glede na naravo, obseg in kompleksnost aktivnosti posamezne institucije zagotavlja trdno kritje tveganj v skladu z minimumom iz celovite ocene. Eden težjih elementov pri pripravi odločitev SREP v letu 2014 (za izvedbo v letu 2015) je bilo iskanje ravnotežja med različnimi kapitalskimi zahtevami iz različnih nacionalnih metodologij ter primerno stopnjo enotnosti zahtevanih ravni in kakovosti kapitala v vsem EMN.

Pri odločanju, ali naj v odločitve SREP (za izvedbo v letu 2015) vključijo posebne likvidnostne zahteve, so SNS pregledale in podrobno proučile predlagane odločitve PNO ter njihove ocene likvidnostnih in kapitalskih tveganj. Če so bila ta velika, so se odločile za dodatne kvantitativne ali kvalitativne zahteve. Pri podrobnejšem opredeljevanju likvidnostne odločitve je ena od težav ta, da se zahtevana minimalna likvidnost zelo razlikuje med državami, saj so nekateri PNO uzakonili zavezujoče zahteve, drugi pa ne.

Razprave o odločitvah SREP za izvedbo v letu 2015 so se začele precej pred 4. novembrom 2014, pripravile pa so jih SNS. Z organizacijskega vidika je bil proces priprave odločitev SREP pomemben element pri spodbujanju integracije, izmenjave informacij in mnenj ter krepitev nadzorniškega znanja in vpogleda SNS. Seje nadzorniških kolegijev, na katerih je sodelovala EBA, so bile sklicane po potrebi.

Proces priprave odločitev SREP za izvedbo v letu 2016 bo drugačen. Bančni nadzor ECB je razvil skupno metodologijo, ki črpa iz prejšnjih izkušenj in najboljših praks PNO. Metodologija je zajeta v nadzorniškem priročniku in opisana v Vodniku po bančnem nadzoru; trenutno se »preskuša v praksi«, da se ugotovijo njena robustnost kot tudi potrebne izboljšave (glej tudi razdelek 3.3).

Postopek nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP), ki ga uporablja EMN, v skladu s smernicami EBA o skupnih postopkih in metodologijah SREP vključuje naslednje:

- sistem ocenjevanja tveganj (RAS), ki se uporablja za ovrednotenje ravni tveganja in kontrol kreditnih institucij. SNS so pri njegovem oblikovanju intenzivno sodelovale s horizontalnimi storitvami ter praktično preskusile vse vidike, da bi se ugotovile in izboljšale potencialno problematične metodološke zadeve;
- temeljit pregled procesa ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala (ICAAP) in procesa ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti (ILAAP) institucij;
- metodologijo za kvantifikacijo kapitala in likvidnosti, ki se uporablja za ovrednotenje kapitalskih in likvidnostnih potreb kreditnih institucij na podlagi ocene tveganja.

3.2.2 Strateško in operativno načrtovanje za leto 2015

Rezultati SREP so tudi ključni vhodni podatki za strateško in operativno načrtovanje. Še zlasti imajo neposreden vpliv na obseg in poglobljenost dejavnosti na kraju samem (*on-site*) in na daljavo (*off-site*), ki se izvajajo v zvezi z institucijo.

Nadzorniške prioritete EMN v letu 2015, kot jih je potrdil Nadzorni odbor v novembru 2014, spodbujajo vzajemnost med vertikalnimi in horizontalnimi nadzorniškimi pristopi, pri čemer pomembno vlogo igrajo tudi tematski pregledi. Na podlagi nadzorniških prioritet ter ob upoštevanju profila tveganosti in sistemske pomembnosti kreditne institucije se v načrtu nadzorniških pregledov (SEP) za vsako pomembno banko opredelijo glavne nadzorniške aktivnosti, katerih namen je spremljanje tveganj in odprava ugotovljenih pomanjkljivosti. Načrt nadzorniških pregledov vključuje:

- tekoče nadzorniške aktivnosti SNS;
- inšpekcijske preglede na kraju samem;
- preverjanje internih modelov.

Priprava SEP za leto 2015 se je začela med pripravljalnim obdobjem in zaključila decembra 2014. Šlo je za skupen projekt SNS in horizontalnih storitev ECB, ki ga je koordiniral oddelek ECB Priprava in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov (glej razdelek 3.3.1).

Od septembra 2014 dalje so SNS intenzivno pretresale SEP za vsako pomembno institucijo. Pri tem je bil koristen tok informacij od spodaj navzgor, saj so si PNO nabrali bogate nadzorniške izkušnje in znanje v zvezi s tveganji pomembnih institucij. Da bi se zagotovila učinkovitost razporejanja virov ter strogost in doslednost nadzora vseh pomembnih institucij, se intenzivnost nadzora razlikuje glede na njihova tveganja, tj. verjetnost, da postanejo pomembna, ter njihov učinek na institucijo in sistem kot celoto.

Vsi SEP vključujejo redne aktivnosti, ki bodo opravljene vsako leto, ne glede na gospodarske razmere. SEP za leto 2015 vključuje:

- tematske aktivnosti, ki odražajo nadzorniške prioritete za leto 2015;
- aktivnosti SNS, prilagojene vsaki instituciji.

Te aktivnosti se opravijo z uporabo pristopa na osnovi tveganj in sorazmernosti. Pomembne institucije se razvrstijo v kategorije tveganja, te pa se členijo glede na raven nadzora, ki je odvisna od ocene tveganja ter velikosti in kompleksnosti institucije. Za vsako kategorijo tveganja je bil v odvisnosti od ravni nadzora določen niz aktivnosti in njihova pogostnost, kar vse je bilo vključeno v SEP; ta niz predstavlja minimalno raven nadzora za vsako pomembno institucijo.

3.3 Razvoj metodologij za vse horizontalne in specialistične storitve

Vzpostavitev enakopravnosti pri nadzorniški in regulativni obravnavi bank v vseh sodelujočih državah članicah je eden pomembnih ciljev EMN. Horizontalni in specialistični oddelki ECB so odgovorni za naslednje:

- spodbujanje poenotenja nadzorniških pristopov;
- spodbujanje poglobljenega pristopa k bančnemu nadzoru;
- pospeševanje sodelovanja in komuniciranja znotraj in zunaj EMN.

Pri poenotenju je poudarek na področjih, kjer vladajo različna nacionalna pravila in prakse. S tem v zvezi bančni nadzor ECB pripravlja popis obstoječih nacionalnih nadzorniških praks; razvija standarde; preskuša in izboljšuje poenotene nadzorniške metodologije; opravlja preglede za zagotavljanje kakovosti; ter meri učinkovitost opravljenih dejanj in sprejetih ukrepov.

Za enostavno izmenjavo informacij in nemoteno usklajevanje med bančnim nadzorom ECB in PNO so bila vzpostavljena omrežja strokovnjakov za vsak oddelek horizontalnih in specialističnih storitev, v katerih so strokovnjaki tako iz bančnega nadzora ECB kot iz PNO sodelujočih držav članic. Takšna omrežja izboljšujejo dostop do znanja, ki je na razpolago v PNO, ter zagotavljajo najboljše prakse, visoke standarde in dosledno uporabo politik.

3.3.1 Načrtovanje

Oddelek ECB Načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov skrbi za splošno strateško in operativno načrtovanje v EMN ter spremlja doseganje njegovih strateških ciljev in izvajanje njegovega nadzorniškega dela, pri čemer tesno sodeluje s sodelavci iz bančnega nadzora ECB.

Kar se tiče **strateškega načrtovanja**, oddelek vodi proces, s katerim se določijo nadzorniške prioritete EMN za leto vnaprej, ter določa minimalno letno raven nadzorniškega dela, pri čemer upošteva profil tveganosti in sistemsko pomembnost institucije kot tudi prioriteta tematska področja nadzora.

V okviru **operativnega načrtovanja** oddelek podpira SNS pri pripravi SEP za vsako pomembno bančno skupino pod neposrednim nadzorom ECB, pri čemer se nadzorniške prioritete prevedejo v konkretne nadzorniške naloge v skladu s primernimi minimalnimi ravni nadzora. Oddelek tudi usklajuje proces načrtovanja tekočega nadzora (na daljavo), inšpekcijske preglede na kraju samem in preverjanje internih modelov.

Oddelek je zadolžen tudi za **spremljanje uresničevanja** strateških ciljev EMN in opredeljenih letnih nadzorniških nalog. V ta namen je začel razvijati orodja za spremljanje, na primer poročila o napredku, prilagojena različnim uporabnikom v

bančnem nadzoru ECB, kot tudi vodstvene informacijske sisteme, npr. strateško nadzorno ploščo. Ti instrumenti zagotavljajo nujne informacije, ki jih vodstvo potrebuje za informirano sprejemanje odločitev, SNS in zaposleni v bančnem nadzoru ECB pa pri opravljanju inšpekcijskih pregledov na kraju samem ter preverjanju internih modelov v okviru SEP.

3.3.2 Razvoj metodologij in standardov

Sodobne nadzorniške metodologije in standardi so nujni za učinkovitost in uspešnost nadzorniških odločitev. Nadzorniške metodologije se stalno razvijajo – zlasti zaradi dela organov, ki določajo mednarodne standarde s ciljem svetovnega poenotenja finančnih predpisov, pa tudi zaradi stalnega dela v EU na enotnih pravilih. ECB si ne samo prizadeva za usklajenost svojih metodologij z vodilnimi nadzorniškimi praksami, pač pa deluje tudi kot gonilna moč na tem področju.

Oddelek ECB Razvoj metodologije in standardov se ne posveča samo razvoju metodologij in standardov, pač pa tudi prispeva k njihovi poenoteni uporabi v vseh PNO sodelujočih držav članic.

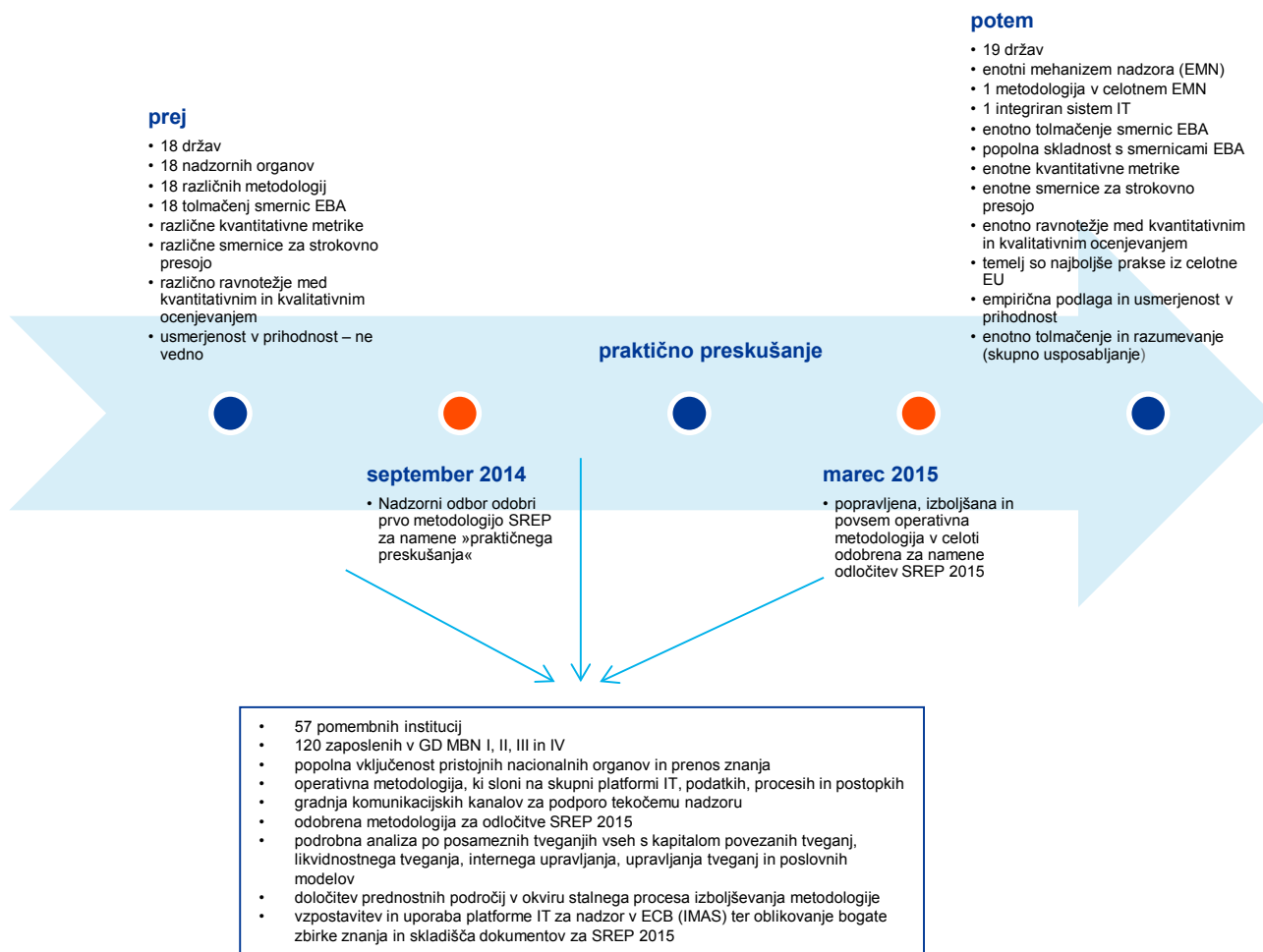
Oddelek sodeluje z EBA in drugimi določevalci mednarodnih standardov, na primer Baselskim odborom za bančni nadzor, kar preprečuje podvajanje in maksimira sinergije. Oddelek je poleg tega odgovoren tudi za razvoj in vzdrževanje nadzorniškega priročnika (glej razdelek 2.2.1).

Izboljševanje metodologije SREP

Metodologija SREP se trenutno preskuša v praksi, da bi zbrali praktične vhodne podatke in ugotovili potrebne izboljšave.

Slika 8

Program praktičnega preskušanja metodologije SREP v pomembnih institucijah⁵

Program pokriva skoraj polovico vseh nadzorovanih pomembnih institucij in neposredno vključuje več kot 120 zaposlenih v bančnem nadzoru ECB.

Glavni cilji **programa praktičnega preskušanja** so naslednji:

- nastaviti in izboljšati metodologijo ter zagnati procese, ki so podlaga SREP za leto 2015;
- omogočiti nadzornikom, da spoznajo svoje banke, prevzamejo lastništvo ter sprejmejo novo metodologijo, sistem in poročila (učenje s preskušanjem);
- spodbujati uporabo sistema upravljanja informacij (IMAS) in poročil;
- odkriti dodatne najboljše prakse s pomočjo SNS/PNO;
- vzpostaviti učinkovite in vzdržne komunikacijske kanale in procese med horizontalnimi oddelki, SNS in PNO.

⁵ Litva ni bila vključena v program praktičnega preskušanja.

Program praktičnega preskušanja se nanaša na nadzorniški priročnik (ta eno celo poglavje posveča SREP), ki se preskuša ne samo s tehničnega in metodološkega, pač pa tudi s praktičnega vidika. V ta namen je oddelek Razvoj metodologije in standardov poskrbel, da je IMAS popolnoma združljiv s SREP, organiziral je usposabljanje iz metodologije SREP za stotine nadzornikov iz ECB in PNO, ter v IMAS dodal zelo kakovostne podatke, kar bo olajšalo učinkovito uporabo metodologije.

Program oddelka za leto 2015 vključuje uveljavljanje metodologije SREP in bolj na splošno posodobitev nadzorniškega priročnika v skladu z najvišjimi standardi.

3.3.3 Analiza tveganj

Oddelek Analiza tveganj:

- spremlja spremembe v splošnih razmerah glede tveganj v sodelujočih državah članicah;
- opravlja nadaljnje poglobljene aktivnosti v zvezi z analizo tveganj, pri čemer pokriva širok niz kategorij tveganja in tem;
- podpira SNS pri njihovih nadzorniških aktivnostih;
- ugotavlja potrebe bančnega nadzora ECB po nadzorniškem poročanju;
- upravlja proces prenosa takšnih potreb v pravne akte ali spremembe pravnih aktov;
- opravlja kvantitativne študije učinkov.

Ugotavljanje trendov in novih gibanj na področju tveganj

Oddelek Analiza tveganj opravlja redne poglobljene analize tveganj ter podpira druge storitve z aktualnimi informacijami o trenutnih tveganjih in ranljivostih v bančnih sektorjih sodelujočih držav članic. Pravočasno ugotavlja trende, gibanja in nova tveganja, ki vplivajo na več bank, kar vse postane predmet nadaljnjega nadzorniškega pregledovanja. V tesnem sodelovanju s PNO je oddelek opravil prvo oceno ključnih tveganj, značilnih za posamezne banke, in horizontalnih tveganj v sodelujočih državah članicah.

Ta ocena je bila temeljni vir vhodnih podatkov za določanje nadzorniških prioritet EMN za leto 2015. Razčlenjena je bila v posebne prioritete in področja, ki jim morajo SNS posvetiti pozornost pri svojem rednem ocenjevanju tveganj. Vključena je bila tudi v načrt dela za leto 2015 oddelka Analiza tveganj, ki predvideva nadaljnjo analizo posebnih področij tveganja.

Informativni listi o pomembnih institucijah

Oddelek Analiza tveganj je v letu 2014 skupaj z drugimi zaposlenimi v bančnem nadzoru ECB zasnoval informativne liste o pomembnih institucijah, ki so sedaj na razpolago Nadzornemu odboru, ter usklajeval uporabo teh poročil in zagotavljanje njihove kakovosti. Informativni listi so namenjeni informiranju Nadzornega odbora in podpora Nadzornemu odboru pri sprejemanju odločitev. Ta natančna poročila na dveh straneh za vsako pomembno institucijo podajajo tako kvantitativne podatke iz regulativnega okvira poročanja in od ponudnikov tržnih podatkov kot najnovejše kvalitativne ocene bančnih praks in tveganj, ki so jih pripravile SNS.

Preden so bili Nadzornemu odboru predloženi prvi informativni listi za vse pomembne institucije, je oddelek Analiza tveganj uporabil statistično znanje in izkušnje ECB pri usklajevanju praktičnega preskusa, ki naj bi odkril in odpravil slabosti v produkcijskem procesu ter odpravil podatkovne probleme. Oddelek je organiziral tudi okrog 50 usposabljanj, da bi vodstvo in SNS v bančnem nadzoru ECB seznanil z informativnimi listi in njihovo vlogo v ustreznem produkcijskem procesu.

Oddelek Analiza tveganj je želel Nadzornemu odboru omogočiti splošen vpogled v pomembne institucije kot celoto, zato je pripravil tudi združen informativni list na podlagi združene bilance stanja, izkaza poslovnega izida pa tudi kazalnikov tveganja in njihovih trendov.

Ker so se nepremičninska posojila izkazala za vir sistemskega tveganja v prejšnji finančni krizi, se je oddelek Analiza tveganj povezal s PNO in pripravil natančne informativne liste o nacionalnih hipotekarnih trgih in povezanih produktih.

Priložnostna analiza posebnih deželnih tveganj

Oddelek Analiza tveganj je za Nadzorni odbor in vodilne iz bančnega nadzora ECB pripravil več priložnostnih analiz tveganj, ki jih za pomembne institucije predstavljajo njihove izpostavljenosti do nekaterih držav (npr. Ruske federacije, Ukrajine). Preiskal je tudi izpostavljenosti bank sodelujočih držav članic do domačih državnih izdajateljev.

3.3.4 Interni modeli

Oddelek Interni modeli je na splošno odgovoren za poenotenje in zagotavljanje skladnosti metodologij in procesov za pregledovanje internih modelov, ki jih banke uporabljajo za izračun minimalnih kapitalskih zahtev (prvi steber). Ključni projekti, ki jih je oddelek zaključil v letu 2014, so opisani v nadaljevanju.

Popis internih modelov

Septembra 2014 se je začel popis internih modelov s ciljem, da se zberejo ključni kvalitativni in kvantitativni podatki, potrebni za naslednje:

- določanje prioritete in načrtovanje nalog oddelka Interni modeli v naslednjih letih (npr. ocenjevanje načrtov za izvajanje internih modelov v pomembnih institucijah);
- razvrščanje internih modelov v različne kategorije glede na razpoložljive kvalitativne informacije o uporabljenih metodologijah;
- uvodno primerjavo nadzorniških pristopov po državah (npr. različnih praks nadzorniških pribitkov) in zgodnje odkrivanje morebitnih odstopanj.

S širšega vidika je popis prinesel tudi izčrpne podatke o bankah, ki trenutno uporabljajo interne modele, in pokazal delež internih modelov v skupnih kapitalskih zahtevah.

Tabela 5

Delež internih modelov (IM) v kapitalskih zahtevah bank (KZ)

Okvirne številke, izračunane iz podatkov COREP in SPE.

Vrsta tveganja	Število bank z internimi modeli	% od skupnih KZ	% od KZ, izračunanih z IM, po kategorijah tveganja
Kreditno	68	84,1%	53,3%
Operativno	21	9,4%	46,4%
Tržno	37	5,1%	59,8%
Prilagajanje kreditnega vrednotenja	9	1,4%	39,2%

Proces potrditve modela

Eden glavnih ciljev oddelka Interni modeli je zagotoviti, da so nadzorniški pristopi k internim modelom kreditnih institucij trdni in dosledni.

V letu 2014 je razvil proces potrditve modela, ki določa korake pri izdajanju dovoljenj institucijam – v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah – za uporabo internih modelov za računanje minimalnih kapitalskih zahtev. Poenoteni proces bo prispeval k večji enotnosti in s tem enakopravnosti.

Primerjalne analize

Direktiva o kapitalskih zahtevah IV od pristojnih organov zahteva, da najmanj enkrat letno ocenijo skladnost nadzorniških in bančnih praks v zvezi z internimi modeli (razen za operativno tveganje). Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS) bo poleg tega vsaki dve leti opravil projekt spremljanja na prostovoljni podlagi. Ta formaliziran in reden projekt bo sprva omejen na velike izpostavljenosti, vendar se pozneje lahko razširi na izpostavljenosti v trgovalni knjigi, ko bo zaključen [temeljni pregled BCBS](#) kapitalskih standardov trgovalne knjige.

Bančni nadzor ECB že sodeluje v projektih EBA in BCBS; v prihodnje bo k njim prispeval EMN kot celota. Rezultati teh primerjalnih projektov lahko sprožijo

nadzorniške ukrepe, kot je na primer preiskava modela, ponovna nastavitve parametrov in določitev posebnih prbitkov ali spodnjih kapitalskih pragov. Predstavljajo tudi nujne vhodne podatke za proces tekočega spremljanja modelov, ki daje podatke za odločitve SREP najmanj enkrat letno.

Glavne odgovornosti različnih deležnikov v EMN so opisane v tabeli 6.

Tabela 6

Porazdelitev glavnih odgovornosti v projektih primerjalne analize

	PNO	SNS	Oddelek Interni modeli
1. Preverjanje kakovosti podatkov	Preverjajo kakovost podatkov skupaj z EBA/BCBS.	Sledijo rezultatom prek telekonferenc s PNO.	
2. Predhodna ocena/poročilo EBA posebej za banko	Dajejo povratne informacije o prvih rezultatih SNS/oddelku Interni modeli.	Prejmejo povratne informacije o prvih rezultatih od PNO.	Izračuna in izmenja prve rezultate./Prejme povratne informacije od PNO.
3. Razgovori/obiski na kraju samem	Pripravijo/sodelujejo s SNS/oddelkom Interni modeli.	Pripravijo/sodelujejo s PNO/oddelkom Interni modeli.	Pripravi/sodeluje selektivno s PNO/SNS.
4. Ocena pristojnega organa			
5. Korektivni ukrepi			
6. Končno poročilo			Prispeva h končnemu poročilu.

3.3.5

Krizno upravljanje

Oddelek Krizno upravljanje ima številne odgovornosti, tako pred kot med zmanjšanjem sposobnosti delovanja institucije. Sistematično je vključen v naslednje:

- pregledovanje sanacijskih načrtov pomembnih institucij;
- določanje standardov in zagotavljanje enotnosti pri ocenjevanju sanacijskih načrtov;
- uporabo ukrepov ugodnjega posredovanja.

Oddelek zagotavlja strokovno podporo in informacije SNS v zadevah kriznega upravljanja, zlasti o spodobnosti delovanja nadzorovanih institucij. Če se šteje, da pomembna institucija propada ali da bo verjetno propadla, postane oddelek vstopna točka za sodelovanje z organi za reševanje. Oddelek zagotavlja tudi svetovanje in podporo sodelavcem iz bančnega nadzora ECB v zadevah, ki se tičejo manj pomembnih institucij.

Metodologija preprečevanja krize

Oddelek Krizno upravljanje za bančni nadzor ECB pripravlja metodologijo preprečevanja krize, pri čemer tesno sodeluje z EBA pri določanju standardov in pripravi predpisov, ki bodo dopolnili direktivo o sanaciji in reševanju bank in uredbo o

enotnem mehanizmu za reševanje. Zaposleni v oddelku aktivno sodelujejo tudi v drugih forumih, kot je na primer Odbor za finančno stabilnost.

3.3.6 Nadzorne politike

ECB močno vpliva na regulativno razpravo s svojim aktivnim sodelovanjem v evropskih in mednarodnih forumih. Oddelek Nadzorne politike sledi mednarodnemu dogajanju na področju regulative in nadzora ter aktivno prispeva k njemu, hkrati pa na podlagi praktičnih nadzorniških izkušenj usklajuje mnenja v EMN glede internih in mednarodnih praks.

Oddelek podpira SNS pri nadzoru pomembnih institucij in sodeluje z drugimi zaposlenimi v ECB pri podpori PNO pri njihovem neposrednem nadzoru manj pomembnih institucij; svetuje glede pravilne uporabe ustrezne evropske regulative ter mednarodnih nadzorniških standardov in načel, kar naj bi okrepilo njihovo poenoteno uporabo v vsej bančni uniji. Oddelek je v ta namen razvil interno bazo s pogostimi vprašanji in odgovori, ki so v pomoč nadzornikom s podobnimi ali novimi praktičnimi vprašanji o interni nadzorniški metodologiji in upoštevanju evropski zakonodaji, baza dopolnjuje javno objavljena vprašanja in odgovore EBA v zvezi z enotnimi pravili. Oddelek je vključen tudi v sodelovanje v EU in v mednarodno sodelovanje. Poleg tega pomaga SNS pri vzpostavljanju in posodabljanju sporazumov o sodelovanju z nadzorniškimi kolegiji. Vzpostavlja in usklajuje sodelovanje z nesodelujočimi državami članicami in državami zunaj EU, na primer s sklenitvijo sporazumov o sodelovanju.

3.3.7 Makrobonitetne naloge

Člen 5 uredbe o EMN nalaga ECB posebne naloge v zvezi z makrobonitetnimi instrumenti, ki jih predvideva evropska zakonodaja (direktiva o kapitalskih zahtevah IV in uredba o kapitalskih zahtevah).

Za izvajanje makrobonitetnih ukrepov so v prvi vrsti odgovorni nacionalni pristojni ali imenovani organi. ECB lahko uveljavlja strožje zahteve za kapitalske blažilnike in uporablja strožje ukrepe kot ti organi, vendar se mora v tem primeru z njimi posvetovati. Če je nacionalni organ tisti, ki naredi prvi korak, se mora posvetovati z ECB.

ECB je vzpostavila primerne postopke za obravnavo primerov, ki se lahko pojavijo. Ne glede na to, ali pride pobuda od ECB ali z nacionalne ravni, mora Nadzorni odbor pripraviti ustrezen predlog, pri čemer upošteva vhodne podatke, ki jih dobi od ustreznih struktur in odborov ECB (vključno z Odborom za finančno stabilnost v sestavi EMN). Svet ECB odloči o takšnem predlogu v strogo določenem roku, in sicer predlog Nadzornega odbora bodisi podpre, mu ugovarja ali ga spremeni. Svet ECB lahko poleg tega na lastno pobudo zahteva od Nadzornega odbora, naj predloži predlog za uveljavljanje strožjih zahtev glede makrobonitetnih instrumentov.

Za zagotovitev učinkovitega prepletanja mikrobonitetnih in makrobonitetnih vidikov ter primernih analitičnih izhodišč imata Svet ECB in Nadzorni odbor četrtletne sestanke (makrobonitetni forum), na katerih razpravljata o makrobonitetnih vprašanjih. Forum se je prvič sestel novembra 2014.

Za usklajevanje mikrobonitetnih in makrobonitetnih nalog v ECB ter za razpravo o političnih predlogih je bil oblikovan interni odbor (makrobonitetna koordinacijska skupina). Ta skupina koristi rezultate analiz in presoj, ki jih opravijo ustrezna poslovna področja v ECB, tako s centralnibančne kot z nadzorniške strani. GD Mikrobonitetni nadzor IV ter GD Makrobonitetna politika in finančna stabilnost skupaj zagotavljata sekretarsko pomoč tej skupini.

3.4 Dovoljenja

ECB je 4. novembra 2014 za vse kreditne institucije v sodelujočih državah članicah postala organ, pristojen za izdajanje ali odvzemanje dovoljenj za opravljanje bančnih storitev ter presojanje nakupov kvalificiranih deležev (skupaj v kontekstu EMN »skupni postopki«). ECB je odgovorna tudi za presojo sposobnosti in primernosti članov organov upravljanja pomembnih kreditnih institucij ter za postopke za izdajo dovoljenja za čezmejne aktivnosti (*passporting*).

Veliko odločitev Nadzornega odbora se bo verjetno nanašalo prav na dovoljenja ter presojo sposobnosti in primernosti. ECB mora zagotoviti, da so odločitve za izdajo dovoljenja skladne z enotnimi pravili. Oddelek Dovoljenja ECB te odločitve pripravlja skupaj s PNO. ECB skuša poenotiti uporabo skupnih postopkov ter opravljanje presoj sposobnosti in primernosti.

Metodologije in tokovi dela

Oddelek Dovoljenja je po posvetovanju s PNO in drugimi poslovnimi področji razvil podrobne metodologije procesov izdaje dovoljenj, ki pojasnjujejo vse potrebne korake in vloge. Procesi izdaje dovoljenj izhajajo iz izkušenj in virov PNO, hkrati pa izkoriščajo centralizirane procese in postopke, kar zagotavlja doslednost odločitev.

Poseben portal za dovoljenja v okviru sistema IMAS lajša izmenjavo informacij med PNO in ECB. Tokovi dela – prek katerih se začnejo vsi postopki izdaje dovoljenj – zagotavljajo skupne vmesnike in delovne prostore za pripravo predlogov glede osnutkov odločitev, ki jih sprejmeta Nadzorni odbor in Svet ECB. Tokovi dela zagotavljajo integriteto procesov in upravljanje kratkih rokov.

Ocena postopkov v teku

Preden je ECB prevzela svoje nadzorniške naloge, so jo morali PNO do 4. septembra 2014 obvestiti o vseh uradno začelih nadzorniških postopkih, za katere so menili, da jih ne bodo zaključili do 4. novembra 2014, vključno s postopki izdaje

dovoljenj. Informacije o takšnih postopkih v teku so se redno posodabljale med 4. septembrom in 4. novembrom 2014.

ECB je bila obveščena o skupaj 220 nedokončanih postopkih izdaje dovoljenj. Oddelek Dovoljenja je na podlagi vnaprej določenih meril ocenil vse evidentirane postopke v teku, da bi bil pripravljen, če bi se ECB odločila, da jih prevzame. Nadzorni odbor je sklenil, da prevzame samo enega od postopkov izdaje dovoljenja v teku, ker je bila presoja s tem povezanega kvalificiranega deleža pomembna in zapletena. Vse ostale evidentirane postopke izdaje dovoljenja v teku bodo zaključili PNO v skladu s pravnim okvirom EMN.

Postopki izdaje dovoljenj, predloženi v letu 2014

ECB je bilo med 4. novembrom 2014 in začetkom leta 2015 priglašenih 21 skupnih postopkov (sedem se jih je nanašalo na izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti, devet na kvalificirane deleže, tri na odvzem dovoljenja in dva na prenehanje veljavnosti dovoljenja). ECB je bilo priglašenih tudi 149 ostalih postopkov (115 se jih je nanašalo na presojo sposobnosti in primernosti, 34 pa na dovoljenje za čezmejne aktivnosti (*passporting*)).

Tabela 7

Postopki za izdajo dovoljenj od 4. novembra 2014

	Dovoljenje za opravljanje dejavnosti	Prenehanje veljavnosti dovoljenja	Odvzem dovoljenja (PNO)	Odvzem dovoljenja (ECB)	Kvalificirani deleži	Sposobnost in primernost	Čezmejne aktivnosti
Skupni postopki, priglašeni ECB	7	2	3	-	9	115	34
V teku (na dan 2. januarja 2015)	7	2	2	-	8	76	1

Sedem priglašenih postopkov za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti so začeli PNO iz različnih sodelujočih držav članic. Večina se je nanašala na isti posel prestrukturiranja ene same pomembne nadzorovane institucije, prisotne v številnih državah v Evropi in drugod. Pričakuje se, da bodo ti postopki dolgi, v povprečju do enega leta.

Dva postopka za prenehanje veljavnosti dovoljenja in tri postopke odvzema dovoljenja so začeli PNO iz različnih sodelujočih držav članic. Vsi postopki odvzema dovoljenja so se nanašali na prestrukturiranje kreditnih institucij, medtem ko sta se oba postopka za prenehanje dovoljenja nanašala na majhne, manj pomembne institucije (ena je prodala svojo bančno dejavnost drugemu subjektu, ena pa je prestrukturirala svoje poslovanje).

Postopki v zvezi s kvalificiranimi deleži, priglašeni ECB, se deloma nanašajo na prestrukturiranje poslovanja iste pomembne nadzorovane institucije, v zvezi s katero se je začela večina postopkov izdaje dovoljenja.

ECB je bilo priglašenih veliko postopkov presoje sposobnosti in primernosti. V obravnavanem obdobju so PNO iz 15 različnih sodelujočih držav članic začeli 115

takšnih postopkov. ECB je omejena z nacionalnimi predpisi, ki prenašajo evropske predpise ter minimalne zahteve glede sposobnosti in primernosti članov uprave. Zaradi tega za postopek presoje sposobnosti in primernosti veljajo številne prakse in roki, kar za ECB predstavlja velik izziv, saj bo morala uvesti enoten in poenoten proces. Prvi koraki za pripravo akcijskega načrta, ki bo privedel do nadaljnjega poenotenja na tem področju, so bili narejeni v tesnem sodelovanju s PNO.

3.5 Uveljavljanje pravil, nalaganje sankcij in prijava kršitev

3.5.1 Pooblastila za uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij

Po uredbi o EMN in okvirni uredbi o EMN je razdelitev **pooblastil za uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij** med ECB in PNO odvisna od domnevne kršitve, odgovorne osebe in posledičnega ukrepa.

ECB je pristojna za nalaganje upravnih kazni pomembnim nadzorovanim subjektom in za sprejemanje izvršilnih ukrepov zoper nje, če prekršijo upoštevno neposredno veljavno zakonodajo EU (vključno z uredbami in sklepi ECB). Enaka pooblastila ima, ko gre za manj pomembne nadzorovane subjekte, vendar samo, če prekršijo uredbe ali sklepe ECB, ki jim nalagajo obveznosti do ECB. ECB lahko poleg tega od PNO zahteva, da začnejo postopek in zagotovijo, da se naložijo primerne kazni v drugih primerih (npr. kazni za posameznike, nederarne kazni, kršitev nacionalne zakonodaje, s katero se prenašajo upoštevne direktive EU), ali da uporabijo svoja pooblastila po nacionalni zakonodaji za uveljavljanje pravil.

PNO so zadržali polna pooblastila za nalaganje kazni in uveljavljanje pravil v zvezi z manj pomembnimi nadzorovanimi subjekti (razen če gre za kršitev uredb ali sklepov ECB, ki jim nalagajo obveznosti do ECB) in v primeru kršitve nacionalne zakonodaje, ki se ne nanaša na izvajanje direktiv EU ali se nanaša na izvajanje z nadzorniškimi nalogami ECB nepovezane direktive EU.

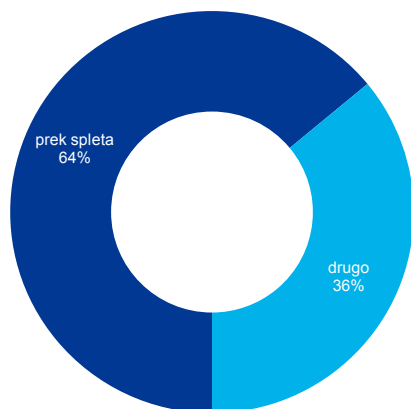
Med 4. novembrom 2014 in začetkom leta 2015 ni bil začet noben postopek za uveljavljanje pravil ali nalaganje sankcij.

3.5.2 Prijava kršitev

Uredba o EMN in okvirna uredba o EMN zahtevata od ECB, da zagotovi, da se vzpostavijo učinkoviti mehanizmi, tako da lahko kdorkoli prijavi kršitev upoštevne zakonodaje EU s področja nadzorniških nalog ECB, ki jih storijo nadzorovani subjekti ali pristojni organi (vključno s samo ECB).

Graf 4

Kanal za prijavo kršitev

ECB je vzpostavila mehanizem za prijavo kršitev, ki izpolnjuje potrebne standarde s področja varstva in zaupnosti podatkov. Glavni kanal za prijavo kršitev je [spletna platforma](#), ki je dostopna s spletne strani ECB o bančnem nadzoru.

Med 4. novembrom 2014 in začetkom leta 2015 je ECB prejela enajst prijav kršitev, od katerih jih je sedem prišlo prek spletne platforme (druge pa po pošti ali elektronski pošti).

Za tri od prijav je bilo ugotovljeno, da so relevantne za nadzorniške naloge ECB. Za ostale je bilo ugotovljeno, da so irelevantne, saj so se nanašale na nacionalna vprašanja zunaj nadzorniških nalog ECB. Tri relevantne prijave so se nanašale na domnevne kršitve pomembnih nadzorovanih subjektov in so bile v nadaljnje primerno ukrepanje posredovane SNS.

3.6 Inšpekcijski pregledi na kraju samem

Oddelek ECB Centralizirani inšpekcijski pregledi na kraju samem skuša izboljšati nadzor na kraju samem tako, da krepí sodelovanje med inšpekcijskimi skupinami ECB in PNO. V nadaljevanju so predstavljeni cilji oddelka in njegove aktivnosti, opravljene v letu 2014.

- **Spodbujanje strožjega nadzora**

Inšpekcijski pregled na kraju samem je najbolj poglobljen način nadzora, zato je bil prvi načrt tovrstnih pregledov pripravljen že za leto 2015 v tesnem sodelovanju s PNO, ki zagotavljajo večino osebja. Ta načrt predvideva inšpekcijske skupine, sestavljene iz zaposlenih v ECB in v PNO, pa tudi čezmejne misije. ECB bo opravila veliko število inšpekcijskih pregledov na kraju samem – poleg tistih, ki jih bodo opravili PNO.

- **Spodbujanje poenotenja**

Oddelek je pripravil enotno metodologijo inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ki so jo preskusili PNO. Opravljeno bo preverjanje doslednosti vseh poročil o pregledih, da se zagotovi homogena uporaba metodologije.

- **Razvoj metodologij, podpornih orodij ter okrepljenega specialističnega znanja in izkušenj**

Več delovnih skupin, ki jih je usklajevala ECB, je razvilo metodologije pregledov na kraju samem, ki omogočajo uveljavljanje nadzorniškega priročnika. Organiziranih je bilo več usposabljanj s področja enotne metodologije inšpekcijskih pregledov na kraju samem, pri čemer so bili zlasti vključeni PNO brez obsežnih izkušenj s takšnimi pregledi. Skupine iz PNO so dobile predloge poročil o inšpekcijskih pregledih na kraju samem. S podporo PNO se razvija

orodje IT, ki bo v podporo ECB pri njenem tekočem spremljanju inšpekcijskih pregledov na kraju samem.

3.7 Zagotavljanje kakovosti nadzora

Oddelek Zagotavljanje kakovosti nadzora v ECB si prizadeva spodbujati odličnost in homogenost bančnega nadzora ECB. Enako obravnavo bank v vsem EMN ter enako obravnavo pomembnih in manj pomembnih institucij ob upoštevanju načela sorazmernosti skuša zagotoviti z naslednjim:

- zagotavljanjem pravilne uporabe in stalnega izboljševanja metodološkega okvira EMN;
- ugotavljanjem in širjenjem najboljših praks v vsem EMN;
- odkrivanjem novih tveganj in pomanjkljivosti v internih nadzorniških procesih EMN.

V letu 2014 je bilo vloženega veliko napora v opredelitev podlage za strategijo, procese in metodologijo zagotavljanja kakovosti – kot dela nadzorniškega priročnika – s ciljem, da se zagotovi homogeno izvajanje zagotavljanja kakovosti v bančnem nadzoru ECB in v PNO.

3.8 Pregled ECB nad nadzorom in posredni nadzor manj pomembnih institucij

Kot omenjeno v razdelku 2.2.4, je bilo leto 2014 zaznamovano s pomembnimi dosežki pri vzpostavljanju operativnega okvira za pregled nad nadzorom in posredni nadzor manj pomembnih institucij.

3.8.1 Okvir sodelovanja pri nadzoru manj pomembnih institucij

Okvir sodelovanja med ECB in PNO, ki je nujen za učinkovito delovanje sistema, je bil razvit v letu 2014.

Omrežje, v katerem so vodilni iz vseh PNO in GD MBN III, deluje kot preskusno mesto in platforma za razprave o osrednjih temah, ki se tičejo vseh in jih poraja tekoči nadzor manj pomembnih institucij s strani PNO. Omrežje prek rednih sestankov, dva od njih sta bila v letu 2014, pomaga Nadzornemu odboru pri izpolnjevanju njegovih nalog, povezanih s pregledom nad nadzorom in posrednim nadzorom manj pomembnih institucij. Te večstranske sestanke so spremljali bilateralni obiski držav in drugi stiki, ki vodilnim v ECB omogočajo, da se s posameznimi PNO pogovorijo o zadevah, značilnih za njihovo državo.

Komuniciranje med strokovnjaki je prav tako ključni del sodelovanja, ki lajša nabiranje strokovnega znanja in izkušenj v GD MBN III v zvezi z vsako posamezno državo, PNO pa omogoča posredovanje izkušenj. Vzpostavljene so bile skupine za pomoč posameznim državam, kar omogoča dvostransko sodelovanje s PNO. Druge aktivnosti so se nanašale na obiske pri PNO, ki so bili tehnično obarvani, oblikovanje delovnih skupin in organizacijo delavnic, v katere je bilo vključenih več pristojnih nacionalnih organov. V prihodnje bosta tehnično sodelovanje ter izmenjava zaposlenih med ECB in PNO ali med dvema PNO uporabljena kot orodje za nadaljnjo krepitev delovnih odnosov, izmenjavo najboljših praks in izgradnjo skupne nadzorniške kulture.

3.8.2 Pregled nad nadzorom

Oddelek Pregled nad nadzorom v ECB se osredotoča na doslednost nadzorniških praks in odločitev. Pri delu se opira na prej opisane forume in procese za sodelovanje s PNO. Konkretni pravni instrumenti, ki jih ima ECB na razpolago v tem kontekstu, vključujejo izdajanje smernic, predpisov ali splošnih navodil PNO. Če je treba zagotoviti dosledno uporabo visokih nadzorniških standardov, se sme ECB odločiti, da bo prevzela neposredni nadzor nad eno ali več manj pomembnimi institucijami.

Pregled uradnih obvestil, prejetih od PNO, predstavlja pomemben del aktivnosti pregleda nad nadzorom. ECB od 4. novembra 2014 prejema vnaprejšnja uradna obvestila od PNO o pomembnih postopkih in osnutkih odločitev, ki se nanašajo na manj pomembne institucije z veliko prednostjo. ECB ima svetovalno vlogo in lahko od PNO zahteva, da še dodatno oceni posebne vidike osnutka pomembnega postopka.

Vzpostavljena je bila osrednja točka, ki prejema uradna obvestila in zagotavlja, da se obdelajo na strukturiran in pravočasen način, tudi z vključitvijo ustreznih strokovnjakov za nadzor. Ta postopek se je že uspešno uporabil od začetka delovanja EMN 4. novembra 2014.

Med pripravami na začetek delovanja EMN je GD MBN III organiziral tudi zbiranje pomembnih informacij o sektorju manj pomembnih institucij in o nadzorniških praksah PNO. Zbiranje naknadnih poročil (v primerjavi z vnaprejšnjimi obvestili) se bo začelo v letu 2015 in bo nato potekalo stalno. Skupaj z informacijami, prejetimi na podlagi priložnostnih zahtev, obiski v posameznih državah in postopkom obveščanja ta poročila predstavljajo pomembne vhodne podatke za ocenjevanje, ali se visoki nadzorniški standardi uporabljajo na dosleden način in ali primerljive situacije pripeljejo do primerljivih odločitev v vsem EMN.

Kar se tiče osnutkov odločitev, ki se nanašajo na skupne postopke (tj. izdajanje in odvzemanje dovoljenj ter kvalificirane deleže) v zvezi z manj pomembnimi institucijami, GD MBN III prispeva k interni obdelavi takšnih odločitev.

V prihodnje bo ECB opravljala tudi ciljne primerjalne projekte, da bi odkrila najboljše prakse med vsemi PNO, kot tudi tematske preglede nadzorniških praks. Na podlagi takšnih ugotovitev bo razvila skupne nadzorniške standarde in priporočila za PNO, ki

bodo skladni s skupnimi metodologijami EMN in se bodo uporabljali na sorazmeren način pri nadzoru manj pomembnih institucij. PNO bodo tesno sodelovali pri pripravljanju teh metodologij prek prej omenjenega okvira za sodelovanje. Skupni standardi in priporočila dopolnjujejo instrumente iz smernic, predpisov in splošnih navodil.

3.8.3 Pregled nad manj pomembnimi institucijami in njihovimi sektorji

ECB je zgradila tudi okvir, ki jih omogoča pregled nad manj pomembnimi institucijami in nad sektorji manj pomembnih institucij, kar izvaja prek PNO. Pregled nad institucijami temelji na razvrstitvi institucij po prednosti in tako odraža neposredno uporabo načela sorazmernosti. Za banke, ki so bile zaradi svoje tveganosti in sistemskega vpliva razvrščene kot visoko prednostne, se institucionalni pregled ECB lahko nanaša na upravljanje, poslovne modele, tveganja in obvladovanje tveganj, medtem ko se za banke s srednjo do majhno prednostjo opravi sorazmerna ocena omenjenih elementov na podlagi razpoložljivih podatkov. Pregled ni omejen na posamične manj pomembne institucije, pač pa se opravlja tudi s sektorske in medsektorske perspektive, ki je še zlasti pomembna glede na dejstvo, da manj pomembne institucije v nekaterih državah članicah kažejo visoko stopnjo medsebojne povezanosti, čeprav uradno ne pripadajo eni sami skupini.

Tematski pregledi, ki se osredotočajo na strateško pomembne teme v skladu z nadzorniškimi ciklom načrtovanja, in na izbrane teme, kot so na primer posebna področja tveganja, predstavljajo dodatno pomembno aktivnost v domeni pregleda nad manj pomembnimi institucijami in njihovimi sektorji. Narava pregleda je lahko kvantitativna in/ali kvalitativna. Dva pregleda – eden se ukvarja s shemami institucionalne zaščite, eden pa z vplivom različnih računovodskih standardov na metodologijo razvrščanja manj pomembnih institucij po prednosti – sta se začela v letu 2014.

Naslednje področje, kjer nastopa ECB, je spremljanje aktivnosti kriznega upravljanja v PNO. Za organizacijo in izvedbo vseh aktivnosti kriznega upravljanja so sicer odgovorni PNO in drugi nacionalni organi, vloga ECB v tem kontekstu pa je, da spremlja postopke in po potrebi pomaga v postopkih, ki jih vodijo PNO, in sicer na način, ki je sorazmeren glede na pričakovane posledice neurejenega propada, kot tudi, da zagotovi, da krizno upravljanje izpolnjuje visoke nadzorniške standarde.

ECB je poleg tega tekoče obveščana o večjih poslabšanjih finančnega stanja manj pomembnih institucij. Aktivnosti GD MBN III na tem področju, ki so se začele v letu 2014, vključujejo:

- če je potrebno, zagotavljanje mnenj ter strokovnega znanja in izkušenj;
- lajšanje učinkovitega komuniciranja in izmenjave informacij;
- če je primerno, podporo uspešni izvedbi nacionalnih ukrepov kriznega upravljanja.

ECB bo tudi sodelovala v inšpekcijskih pregledih na kraju samem v manj pomembnih institucijah, če bo to primerno. Odločitev za vključitev v inšpekcijski pregled lahko temelji na različnih ciljih, kot na primer povečanje poznavanja posamezne manj pomembne institucije ali pregled učinkovitosti konkretnega nadzorniškega pristopa. ECB lahko zahteva tudi vključitev zaposlenih iz PNO, ki niso iz domače države zadevne manj pomembne institucije. Proces je torej vezan na prej omenjeno izmenjavo zaposlenih. Bančni nadzor ECB bo tesno sodeloval z zadevnimi PNO z namenom, da se vzpostavijo povezane skupine zaposlenih z najprimernejšimi profili glede na poudarek inšpekcijskega pregleda, ne da bi prišlo do podvajanja strokovnega znanja in izkušenj.

3.8.4 Analitična in metodološka podpora

Oddelek Analize in metodološka podpora v GD MBN III razvija metodologije, ki upoštevajo splošni pristop EMN na način, ki je sorazmeren in upošteva posebnosti manj pomembnih institucij. Opravlja tudi analizo, osredotočeno na manj pomembne institucije, ki predstavlja vhodne podatke za sektorsko in makrobonitetno spremljanje ter ugotavljanje tveganj. V letu 2014 so naloge oddelka med drugim prispevale k naslednjemu:

- vodenje seznama manj pomembnih institucij in s tem povezano zbiranje podatkov;
- razvoj metodoloških standardov, ki veljajo za manj pomembne institucije;
- analiziranje manj pomembnih institucij s ciljem ugotavljanja tveganj in ranljivosti;
- organizacija podatkovnih nalog v podporo prej omenjenim nalogam.

Te naloge se bodo nadaljevale v letu 2015.

Prvi [seznam manj pomembnih institucij](#) (skupaj s seznamom pomembnih nadzorovanih subjektov) je bil objavljen na spletni strani ECB septembra 2014 in se bo občasno posodabljal. Proces vodenja seznama manj pomembnih institucij se začne z oceno pomembnosti vseh institucij pod (neposrednim ali posrednim) nadzorom EMN. Pregled statusa pomembnosti vseh nadzorovanih subjektov se opravi vsako leto. Priložnostne ocene se opravijo v primeru, da se okoliščine, ki se upoštevajo pri določanju pomembnosti, izjemoma bistveno spremenijo, na primer zaradi združitvev in nakupov ali prodaj poslovnih enot.

Ključno področje dela je bil razvoj procesov za določanje manj pomembnih institucij z veliko prednostjo. Te zahtevajo intenzivnejšo nadzorniško pozornost bodisi zaradi svoje ravni tveganja ali zaradi hudih posledic, ki bi jih njihov propad imel na domači finančni sistem. Kot že omenjeno, začetni seznam manj pomembnih institucij z veliko prednostjo je bil pripravljen v letu 2014 in je predstavljal podlago za sorazmerni pristop ECB k nalogam. Hkrati se je začel razvoj bolj dodelane metodologije na podlagi tako notranje tveganosti in učinka na gospodarstvo vsake manj pomembne institucije kot tudi nadzorniškega dialoga, da bi se upoštevala strokovna presoja vsake posamezne institucije, ki so jo opravili PNO. Ta metodologija bo dokončana v

letu 2015, ko bo uporabljena za pripravo seznama, ki se bo uporabljal v letu 2016. Okvir prednostnega razvrščanja manj pomembnih institucij je ključni vhodni podatek za sedanji razvoj poenotenih metodologij RAS/SREP za manj pomembne institucije.

Naslednji pomemben steber oddelka Analize in metodološka podpora je analiziranje tveganj manj pomembnih institucij in ranljivosti sektorjev. Delo na tem je že bilo opravljeno v letu 2014 tako s splošnega vidika kot s poudarkom na posebnih tveganjih. Prvi izčrpen splošen pregled pomembnosti in tveganj manj pomembnih institucij po državah in poslovnih modelih je bil opravljen na podlagi razpoložljivih podatkov. Analiza se je osredotočila na ključna tveganja, ki so jim izpostavljene manj pomembne institucije, ter na gibanje in razvoj takšnih tveganj. Poleg tega je bil cilj analize vzpostavitev povezave med mikrobonitetnim in makrobonitetnim pogledom na svet manj pomembnih institucij. V prihodnje se bo dodatno ključno delo nanašalo na razvoj sistema zgodnjega opozarjanja, ki bo zagotovil pravočasno odkrivanje in odpravljanje tveganj.

Za vse omenjene naloge je razpoložljivost podatkov nujna. ECB mora, če želi opravljati svoje nadzorniške naloge, razvijati metodologije RAS, odkrivati skupna tveganja v svetu manj pomembnih institucij ali v posebnih sektorjih, dobiti zahtevane nadzorniške podatke o manj pomembnih institucijah, hkrati pa upoštevati načelo sorazmernosti in subsidiarnosti. ECB bo kolikor mogoče uporabljala nadzorniške informacije iz FINREP in COREP ter tudi iz drugih razpoložljivih virov (npr. iz že opravljenih projektov). Ker je regulativno poročanje manj pomembnih institucij šele v povojih, se bo morala ECB pri izpolnjevanju svojih nadzorniških nalog zanašati na priložnostne podatkovne projekte. Tudi takšna zbiranja podatkov vodi oddelek Analize in metodološka podpora.

3.9 Nadaljnja integracija EMN: vprašanja kadrovske politike celega sistema

Vzpostavitev EMN ima občutne kadrovske posledice, ki presegajo začetne kadrovske potrebe ECB. Tako intenzivno sodelovanje med ECB in PNO, ki poteka zlasti prek SNS in skupin za inšpekcijski nadzor na kraju samem, kot tudi uspešnost izbranega »matričnega poslovnega modela« sta nenazadnje močno odvisna tudi od zadostne usklajenosti vseh vključenih z vseh ravni. To po drugi strani zahteva uskladitev nekaterih ključnih kadrovskih politik, pri tem pa razlike med pogoji za zaposlitev med različnimi institucijami v EMN na splošno ostajajo.

Pomembni koraki so že bili narejeni na številnih področjih.

- **Program usposabljanja**

Za uspešen prenos znanja in razvoj veščin kot tudi za podporo spremembam in spodbujanje skupne kulture v EMN je bil razvit poseben načrt usposabljanja, ki pokriva naslednje teme: upravljanje in vodenje, metodologija, vodstvene in mehke veščine, IT in usposabljanje za nove zaposlene. Poleg e-učenja, na voljo vsem zaposlenim, ki želijo dobiti splošen pregled nad EMN, so nadzornikom že na voljo tudi običajna usposabljanja, ki pokrivajo deset tem, pripravljajo pa se že

dodatna. Splošni koncept usposabljanja je bil razvit s pomočjo strokovnjakov za nadzor in kadrovske zadeve iz ECB in več PNO. ECB je nato pripravila podrobno vsebino tehničnega usposabljanja in jo predstavila imenovanim predstavnikom PNO na usposabljanjih vodij usposabljanja. Ti predstavniki PNO so pozneje usposabljali zaposlene v nadzoru iz svojih PNO. Usposabljanje vodij usposabljanja se je začelo z usposabljanjem o IMAS s področja IT (glej razdelek 2.5), ki mu je sledilo usposabljanje o upravljanju in metodologiji EMN.

- **Povratne informacije**

Razvija se okvir za povratne informacije (s skupnimi močmi ECB in PNO), ki omogoča oceno in priznanje prispevka zaposlenih v skupnih nadzorniških skupinah ali skupinah za inšpekcijski pregled na kraju samem; PNO lahko uporabijo povratne informacije kot podlago v svojih lastnih postopkih ocenjevanja zaposlenih. Temeljni namen tega je zagotoviti enoten pristop v vsem sistemu, hkrati pa pustiti dovolj prostora za lastno presojo (npr. zaradi skladnosti z nacionalnim pravnim okvirom). Informativno usposabljanje ustreznih zaposlenih je potekalo v več institucijah, v letu 2015 pa jih je načrtovanih še nekaj. Glede zaščite podatkov v zvezi s povratnimi informacijami se ECB posvetuje z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.

- **Mobilnost v EMN**

Uredba o EMN zahteva, kot sledi: »ECB skupaj z vsemi pristojnimi nacionalnimi organi vzpostavi ureditev, s katero zagotovi ustrezne izmenjave osebja s pristojnimi nacionalnimi organi in med njimi ter ustrezno vzajemno napotitev osebja«. Izmenjave in napotitve osebja so dejansko pomembne za razvoj skupne nadzorniške kulture. V fazi vzpostavljanja EMN je glavni poudarek na mobilnosti znotraj SNS (tj. koordinatorjev, nacionalnih podkoordinatorjev in strokovnjakov iz teh skupin). Skupina predstavnikov iz kadrovske službe je dobila nalogo, naj analizira dodatne možnosti za mobilnost znotraj EMN in njeno izvedbo. Poleg tega ECB in PNO raziskujejo možnosti za program pripravništva v EMN, ki bi študentom ali svežim diplomantom omogočil, da se seznani z nadzorom v EMN z različnih perspektiv. Odločitev o tem se pričakuje tekom leta 2015.

3.10 Jezikovna politika

Pravni okvir jezikovne politike v EMN določa predvsem Uredba Sveta št. 1 iz leta 1958 o jezikih, ki se uporabljajo v institucijah EU. Okvirna uredba o EMN določa jezikovno ureditev, ki se mora sprejeti za komuniciranje med ECB in PNO ter med EMN in nadzorovanimi subjekti.

Za komuniciranje v EMN se uporablja angleščina, kar je ena od ureditev, ki jih v skladu s členom 23 okvirne uredbe o EMN sprejmejo ECB in PNO.

Za komuniciranje z nadzorovanimi subjekti se katerikoli dokument, ki ga banka pošlje ECB, lahko pripravi v kateremkoli uradnem jeziku Unije, nadzorovana banka pa ima pravico, da prejme odgovor v tem istem jeziku. ECB in banke se lahko dogovorijo, da

v svoji pisni komunikaciji, vključno v zvezi z nadzorniškimi odločitvami ECB, uporabljajo izključno enega od uradnih jezikov Unije. Banke lahko kadarkoli prekličejo takšen dogovor, kar vpliva samo na tiste dele nadzorniškega postopka ECB, ki še niso bili zaključeni. Kadar udeleženci ustne obravnave zahtevajo, da se izjavijo v uradnem jeziku Unije, ki ni jezik nadzorniškega postopka ECB, je treba o tej zahtevi obvestiti ECB dovolj zgodaj, tako da lahko ECB uredi vse, kar je za to potrebno.

Večina pomembnih bank je sprejela angleščino kot jezik za komuniciranje z ECB, 33 bank iz Avstrije, Belgije, s Cipra, Finske, iz Francije, Nemčije, Italije in Slovenije pa je izrazilo željo po uporabi nacionalnega jezika.

4 Poročanje o proračunski porabi

Uredba o EMN določa, da mora ECB za učinkovito izvajanje nadzorniških nalog imeti na voljo zadostne vire. Nadalje zahteva, da se ti viri financirajo z nadzorniškimi nadomestili, ki ga krijejo subjekti, nad katerimi se nadzor izvaja. Pred začetkom veljavnosti uredbe ECB o nadomestilih za nadzor, ki je sovpadal z dnem, ko je ECB prevzela operativno odgovornost za nadzor, kar se je zgodilo na začetku novembra 2014, je ECB v celoti financirala potrebne vire. Nadomestilo za nadzor, ki ga morajo nadzorovane banke plačati za leto 2014, bo tako pokrilo izdatke, nastale v zadnjih dveh mesecih tega leta.

Izdatki za nadzorniške naloge so v proračunu ECB navedeni ločeno, tako kot zahteva uredba o EMN. Vlogo proračunskega organa v ECB opravlja Svet ECB. Ta organ sprejme letni proračun ECB na predlog Izvršilnega odbora ECB ter po posvetovanju s predsednico in podpredsednico Nadzornega odbora glede zadev, ki se nanašajo na EMN. Svetu ECB pri proračunskih zadevah pomaga Odbor za proračun (BUCOM), katerega člani prihajajo iz vseh nacionalnih centralnih bank Eurosistema in iz ECB. BUCOM presoja poročila ECB o proračunskem načrtovanju in spremljanju ter o njih neposredno poroča Svetu ECB.

4.1 Okvir nadomestil za nadzor

4.1.1 Uredba o nadomestilih za nadzor

[Uredba ECB o nadomestilih za nadzor](#) je bila objavljena 30. oktobra 2014 in je začela veljati 1. novembra 2014. Uredbo je odobril Svet ECB po javnem posvetovanju, ki je vključevalo tudi javno razpravo. Uredba določa, kako bo ECB zaračunavala letna nadomestila za nadzor, s katerimi bo krila svoje izdatke v zvezi z novo nadzorno vlogo, ki jo ima od novembra 2014 dalje. Uredba ECB o nadomestilih za nadzor skupaj z uredbo o EMN zagotavlja pravni okvir za zaračunavanje nadomestil v okviru EMN, ne da bi vplivala na pravico PNO, da zaračunavajo nadomestila v skladu z nacionalno zakonodajo, vključno z izdatki, ki jim nastanejo zaradi pomoči, ki jim jo nudi ECB.

Uredba vzpostavlja metodologijo na naslednjih področjih:

- določitev skupnega zneska letnih nadomestil za nadzor;
- izračun zneska, ki ga bo plačala vsaka nadzorovana banka ali bančna skupina;
- pobiranje letnih nadomestil za nadzor.

Javno posvetovanje o osnutku uredbe ECB o nadomestilih za nadzor

ECB je 27. maja 2014 začela javno posvetovanje o osnutku uredbe, ki določa pravila in postopke za pravično in sorazmerno politiko nadomestil v zvezi z EMN. Javno posvetovanje je bilo zaključeno 11. julija 2014. ECB je pozvala k pisnim pripombam, hkrati pa je tudi širši javnosti omogočila, da pove svoje na javni obravnavi v Frankfurtu na Majni 24. junija 2014.

Do zaključka javnega posvetovanja je ECB prejela 31 serij pripomb, ki so jih podali gospodarska in bančna združenja, kreditne in finančne institucije, centralnih bank ter drugih organi in posamezniki. ECB je analizirala in ustrezno upoštevala vse prejete pripombe. Ugotovila je, da ključni elementi predlaganega okvira nadomestil uživajo precejšnjo podporo. Kljub temu je na podlagi prejetih odzivov spremenila številne značilnosti svojega pristopa. Podrobne informacije o obravnavi pripomb, prejetih v javni razpravi, so v [poročilu o odzivih](#), ki je objavljeno na spletni strani ECB o bančnem nadzoru.

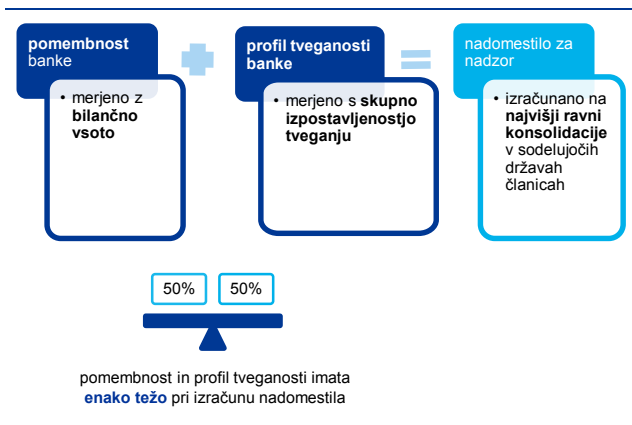
Ključne značilnosti okvira nadomestil ECB

ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje EMN v zvezi s pomembnimi in manj pomembnimi nadzorovanimi subjekti. V znak priznavanja tega načela morajo vsi nadzorovani subjekti, katerih nadzor se vrši v EMN, plačati letno nadomestilo za nadzor.

Glavne značilnosti metodologije je mogoče povzeti, kot sledi v nadaljevanju.

Slika 9

Kaj določa spremenljivi del nadomestila?

Znesek, ki se povrne prek letnih nadomestil za nadzor, temelji na letnih izdatkih ECB v zvezi z njenimi nadzorniškimi nalogami. Ti vključujejo vse stroške poslovanja, vključno s tistimi, ki se nanašajo na podporne funkcije. Znesek bo razdeljen na dva dela, tj. znesek, ki ga povrnejo pomembni nadzorovani subjekti, in znesek, ki ga povrnejo manj pomembni nadzorovani subjekti, kar odraža različne ravni nadzorniških pregledov ECB.

Nadomestila za nadzor se bodo izračunala na najvišji ravni konsolidacije v sodelujočih državah članicah in bodo temeljila na objektivnih merilih, povezanih s profilom tveganosti vsake banke, vključno z njeno tveganju prilagojeno aktivno.

Letno nadomestilo za nadzor, ki ga bo plačevala vsaka nadzorovana banka, bo izračunano kot vsota minimalnega dela nadomestila za vse banke, ki predstavlja 10% celotnega zneska, in spremenljivega dela nadomestila. Za najmanjše pomembne banke s skupnimi sredstvi pod 10 milijard EUR bo minimalni del nadomestila prepolovljen.

Za določitev spremenljivega dela nadomestila se bodo skupna sredstva banke uporabljala kot merilo pomembnosti nadzorovane banke, skupna izpostavljenost tveganju pa za merjenje njenega profila tveganosti, kar vključuje njeno tveganju prilagojeno aktivo. Kar se tiče bank ali bančnih skupin, ki so v skladu z uredbo o EMN razvrščene med manj pomembne, čeprav bi morale biti glede na velikost razvrščene med pomembne, se bilančna vsota omeji na 30 milijard EUR, torej na vrednost praga, ki se v skladu z uredbo o EMN uporablja kot merilo velikosti pri določanju pomembnosti bank.

Nadomestilo ECB se bo zaračunavalo v obliki letnega plačila z zapadlostjo v zadnjem četrtletju vsakega poslovnega leta. Nadomestilo bo vključevalo predplačilo, ki bo temeljilo na potrjenem proračunu za izdatke v tekočem letu. Morebiten presežek ali primanjkljaj med vnaprej zbranim zneskom in dejanskimi izdatki v minulem letu bo ECB povrnila oziroma naknadno zaračunala.

4.2 Priprave na prvi cikel zaračunavanja nadomestil

4.2.1 Tehnične priprave

V prihodnjem obdobju bo ECB še naprej izvajala svoj okvir nadomestil za nadzor, pri čemer bo gradila svoje zmogljivosti v smislu sistemov in zbiranja podatkov, potrebnih za izdajo prvega obvestila o nadomestilu.

V zadnjih mesecih je ECB vsem bankam in bančnim skupinam pomagala z informacijami, da bi se lažje pripravile na proces zaračunavanja in plačevanja, hkrati pa od njih zahtevala informacije, da bi si olajšala začetno vzpostavitev podatkovne baze zavezancev za plačilo nadomestila. Banke so morale informacije o zavezancih sporočiti ECB do konca decembra 2014. Vse banke in podružnice, ki so plačnice nadomestila, so morale do 1. marca 2015 ECB sporočiti kontaktne podatke za pošiljanje in plačevanje obvestil o nadomestilu.

ECB je 11. februarja 2015 sprejela sklep o metodologiji za določitev faktorjev, ki se uporabijo za izračun letnih nadomestil za nadzor (Sklep ECB/2015/7). Sklep določa metodologijo in postopke za določitev faktorjev, ki so potrebni za izračun nadomestil za nadzor ECB, in postopkov za predložitev podatkov o teh faktorjih s strani zavezancev za plačilo nadomestila. Za izračun letnih nadomestil za nadzor, ki se plačajo v zvezi z vsakim nadzorovanim subjektom in vsako nadzorovano skupino, zavezanci za plačilo nadomestila PNO predložijo podatke o faktorjih za izračun nadomestila za prejšnje koledarsko leto do 1. julija naslednjega leta z uporabo predlog, ki so na voljo na spletni strani ECB o bančnem nadzoru.

Prvo obvestilo o nadomestilu bo izdano konec leta 2015. Nanašalo se bo na vnaprejšnje plačilo za leto 2015 ter na dejanske izdatke, nastale v novembru in decembru 2014.

Več informacij o [nadomestilih za nadzor](#) je na voljo na spletnem mestu ECB o bančnem nadzoru. Te strani se redno posodablja s koristnimi in praktičnimi informacijami ter so na voljo v vseh uradnih jezikih EU.

4.2.2 Izdatki v letu 2014

Izdatke, ki jih je imela ECB z opravljanjem nadzorniških nalog, sestavljajo zlasti neposredni izdatki za nova poslovna področja (glej razdelek 1.4), namreč štiri generalne direktorate bančnega nadzora ECB in sekretariat Nadzornega odbora.

Nova nadzorna funkcija se zanaša tudi na skupne storitve, ki jih zagotavljajo obstoječe funkcije v ECB, vključno s prostori, upravljanjem človeških virov, administrativnimi storitvami, proračunom in kontrolingom, računovodstvom, pravno službo, notranjo revizijo, statistiko in informacijsko tehnologijo. Ustrezen delež povezanih izdatkov je vključen v ločeno naveden del proračuna ECB za nadzorniške naloge.

ECB je nadaljevala delo, začeto konec leta 2013, in vse leto 2014 krepila vire za nadzorniške naloge. Ta trend se bo po pričakovanjih nadaljeval v letu 2015 – čeprav s počasnejšim tempom – ko bo ECB nadaljevala s krepitvijo svojih nadzorniških zmogljivosti.

ECB je v celem letu 2014 imela za skupaj 156,9 milijona EUR stroškov v zvezi s svojo novo vlogo. Ta znesek lahko razčlenimo na 68,9 milijona EUR (ali 45%) za plače in zaslužke, 13,2 milijona EUR (ali 8%) za najemnine in vzdrževanje stavb ter 74,8 milijona EUR (ali 48%) za druge izdatke iz poslovanja.

Tabela 8

Stroški nadzorne funkcije v letu 2014

	2014 v milijonih EUR
Plače in zaslužki	68,9
Najemnine in vzdrževanje stavb	13,2
Drugi izdatki iz poslovanja	74,8
Skupaj izdatki iz nalog bančnega nadzora	156,9

Plače in zaslužki

Plače in zaslužki se nanašajo na vse s plačo povezane izdatke, vključno z nadurami, nadomestili in stroški pozaposlitvenih zaslužkov. Na podlagi zaposlitvene kampanje je bilo do konca decembra 2014 v petih poslovnih področjih bančnega nadzora in v skupnih storitvah skupaj zaposlenih okrog 960 strokovnjakov, pri čemer je vseh predvidenih delovnih mest okrog 1.000.

Najemnine in vzdrževanje stavb

Zaposleni v štirih novih generalnih direktoratih in novem sekretariatu Nadzornega odbora so trenutno nameščeni v najeti stavbi v centru Frankfurta na Majni. ECB je med letom 2014 stalno dodajala nove najete pisarniške prostore in tako zadovoljevala potrebe zaradi napredujočega zaposlovanja zaposlenih v nadzoru.

Konec leta 2015 se bodo nadzorne funkcije preselile v stavbo Eurotower, ki je bila pred kratkim, potem ko se je ECB uspešno preselila na nov sedež v frankfurtski četrti Ostend, izpraznjena zaradi obnove.

Drugi izdatki iz poslovanja

Kategorija »drugi izdatki iz poslovanja« vključuje na primer stroške svetovanj, statističnih storitev, storitev IT, amortizacije stalnih sredstev, potnih stroškov in usposabljanja. Ker je ECB šele razvijala svoje vire, se izdatki, vključeni v to kategorijo, v glavnem nanašajo na pripravljala dela, kot na primer celovito oceno, ki jo je ECB opravila, preden je prevzela operativno odgovornost za nadzor, ter storitve, potrebne za podporo prihajajočim nadzornikom, kot na primer storitve IT in zaposlovanja.

Letno nadomestilo za nadzor za leto 2014

ECB bo nadzorovanim bankam (tako pomembnim kot manj pomembnim) zaračunala izdatke, ki jih je imela od trenutka, ko je prevzela operativno odgovornost za nadzor, tj. novembra 2014. Izdatki, ki jih je imela v prehodnem obdobju do tega datuma, kot so zagonski stroški za EMN in stroški za celovito oceno, ne bodo zaračunani nadzorovanim bankam.

Izdatki, ki jih je ECB imela v obdobju od novembra do decembra 2014, znašajo 30 milijonov EUR in se lahko razčlenijo, kot sledi: 62% za plače in zaslužke, 7% za najemnine in vzdrževanje stavb ter 31% za druge izdatke iz poslovanja. Ta znesek je v skladu z načelom nastanka poslovnega dohodka pripoznan kot prihodek od nadomestil za nadzor v izkazu poslovnega izida ECB za leto 2014, čeprav ga bo ECB od nadzorovanih subjektov prejela šele v letu 2015.

Prvo obvestilo o nadomestilu, ki bo izdano v letu 2015, bo zajemalo vnaprejšnje plačilo za leto 2015 in plačilo za prvo obdobje plačevanja nadomestil, tj. izdatke, nastala v novembru in decembru 2014. Sklep ECB o celotnem znesku, ki bo zaračunan vsaki kategoriji nadzorovanih subjektov in skupin, bo objavljen na spletni strani ECB o bančnem nadzoru do 30. aprila 2015.

Priloga

Seznam pravnih instrumentov s področja splošnega okvira bančnega nadzora, ki jih je sprejela ECB

V spodnjih tabelah so navedeni pravni instrumenti, ki se nanašajo na bančni nadzor ter jih je ECB sprejela v obravnavanem obdobju (od 4. novembra 2013 do 31. decembra 2014) in objavila v *Uradnem listu EU* in na svojih spletnih mestih. Gre za pravne instrumente, ki so bili sprejeti na podlagi člena 4(3) Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013, in druge pomembne pravne instrumente.

Uredbe ECB

Številka	Naslov
ECB/2014/17	Uredba (EU) št. 468/2014 ECB z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi (okvirna uredba o EMN) (UL L 141, 14. 5. 2014, str. 1)
ECB/2014/26	Uredba (EU) 673/2014 ECB z dne 2. junija 2014 o ustanovitvi Odbora za mediacijo in sprejetju njegovega poslovnika (UL L 179, 19. 6. 2014, str. 72)
ECB/2014/41	Uredba (EU) št. 1163/2014 ECB dne 22. oktobra 2014 o nadomestilih za nadzor (UL L 311, 31. 10. 2014, str. 23)

Pravni instrumenti ECB razen uredb

Številka	Naslov
ECB/2014/1	Sklep ECB z dne 22. januarja 2014 o spremembah Sklepa ECB/2004/2 o sprejetju Poslovnika Evropske centralne banke (UL L 95, 29. 3. 2014, str. 56)
ECB/2014/3	Sklep ECB z dne 4. februarja 2014 o določitvi kreditnih institucij, ki so predmet celovite ocene (UL L 69, 8. 3. 2014, str. 107)
ECB/2014/4	Sklep ECB z dne 6. februarja 2014 o imenovanju predstavnikov Evropske centralne banke v Nadzorni odbor (UL L 196, 3. 7. 2014, str. 38)
ECB/2014/5	Sklep ECB z dne 31. januarja 2014 o tesnem sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi sodelujočih držav članic, katerih valuta ni euro (UL L 198, 5. 7. 2014, str. 7)
ECB/2014/16	Sklep o ustanovitvi Upravnega odbora za pregled in določitvi njegovih pravil za delovanje (UL L 175, 14. 6. 2014, str. 47)
ECB/2014/19	Priporočilo za Uredbo Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2532/98 o pooblastilih ECB za nalaganje sankcij (UL C 144, 14. 5. 2014, str. 2)
ECB/2014/29	Sklep ECB z dne 2. julija 2014 o zagotavljanju nadzorniških podatkov, ki jih nadzorovani subjekti poročajo pristojnim nacionalnim organom na podlagi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 680/2014 (UL L 214, 19. 7. 2014, str. 34)
ECB/2014/39	Sklep Evropske centralne banke z dne 17. septembra 2014 o izvajanju ločenosti med funkcijo denarne politike in nadzorno funkcijo Evropske centralne banke (UL L 300, 18. 10. 2014, str. 57)
(2013/694/EU)	Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom in ECB o praktičnih podrobnostih za uresničevanje demokratične odgovornosti in nadzora nad opravljanjem nalog, prenesenih na Evropsko centralno banko v okviru enotnega mehanizma nadzora (UL L 320, 30. 11. 2013, str. 1)
--	Memorandum o soglasju z dne 11. decembra 2013 med Svetom Evropske unije in ECB o sodelovanju pri postopkih, povezanih z enotnim mehanizmom nadzora (EMN)
--	Poslovník Nadzornega odbora ECB (UL L 182, 21. 6. 2014, str. 56)
--	Kodeks ravnanja z dne 12. novembra 2014 za člane Nadzornega odbora ECB
--	Sprememba 1/2014 z dne 15. decembra 2014 Poslovnika Nadzornega odbora ECB

Glosar

Bančna unija: Eden od gradnikov, ki bo uporabljen za dokončanje ekonomske in monetarne unije. Sestavljajo jo celosten finančni okvir z enotnim mehanizmom nadzora, enotnim mehanizmom reševanja bank in enotnimi pravili, tudi za poenotene sisteme zjamčenih vlog, ki se lahko razvijejo v skupno evropsko jamstvo za vloge.

Zavezujoči tehnični standardi (BTS): EBA je v okviru svoje vloge pri razvoju enotnih pravil za bančništvo pooblaščen za pripravo več zavezujočih tehničnih standardov za izvedbo svežnja CRD IV. Zavezujoči tehnični standardi so pravni akti, ki določajo posebne vidike zakonodajnih besedil EU (direktiv ali uredb) in skušajo zagotoviti dosledno poenotenje na določenih področjih. Dokončno jih sprejme Evropska komisija v obliki uredb ali sklepov. Zavezujoči tehnični standardi so zavezujoči in se neposredno uporabljajo v vseh državah članicah.

Celovita ocena: Ocena bank v državah članicah, ki sodelujejo v enotnem mehanizmu nadzora, opravi jo ECB v sodelovanju s PNO sodelujočih držav članic, pri čemer jo mora dokončati pred prevzemom nadzornih pristojnosti nad temi institucijami. Celovito oceno 130 bank euroobmočja, ki naj bi se uvrstile med pomembne, je ECB opravila skupaj s PNO pred prevzemom nadzorniških nalog v novembru 2014.

Kreditna institucija: Družba, katere dejavnost je sprejemanje vlog in drugih vračljivih sredstev od javnosti in odobravanje kreditov za svoj račun.

Uredba in direktiva o kapitalskih zahtevah (CRR/CRD IV): Uredba (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (CRR) ter Direktiva 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij (CRD IV). Obe skupaj sta pogosto omenjeni kot CRD IV.

Nadzorniška odločitev ECB: Pravni akt, ki ga sprejme ECB pri izvajanju nalog in pooblastil, prenesenih nanjo z uredbo o EMN. Naslovljena je na enega ali več nadzorovanih subjektov ali nadzorovanih skupin ali na eno ali več drugih oseb in ni pravni akt, ki bi se splošno uporabljal.

Evropski bančni organ (EBA): EBA je neodvisen organ EU, ustanovljen 1. januarja 2011 z namenom, da bo zagotavljal učinkovito in skladno ureditev varnega in skrbnega poslovanja ter nadzora nad njim. Njegova glavna naloga je prispevati k nastanku enotnih evropskih pravil v bančništvu s ciljem, da se ponudi enotna zbirka usklajenih pravil skrbnega in varnega poslovanja v vsej EU. EBA igra pomembno vlogo tudi pri spodbujanju približevanja nadzorniških praks v vsej EU ter ima nalogo, da ocenjuje tveganja in ranljivosti v bančnem sektorju EU.

Okvirna uredba o EMN: Regulativni okvir, ki določa praktične ureditve v zvezi s sodelovanjem med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi v enotnem mehanizmu nadzora, kot je predvideno v uredbi o EMN.

Vodnik po bančnem nadzoru: Vodnik, katerega namen je pojasniti bankam, širši javnosti in medijem, kako deluje EMN, ter podrobno predstaviti nadzorniške prakse EMN. Prva izdaja je bila objavljena septembra 2014.

Skupna nadzorniška skupina (SNS): Skupina nadzornikov, ki so zaposleni v ECB in v PNO ter so odgovorni za nadzor nad pomembnim nadzorovanim subjektom ali pomembno nadzorovano skupino.

Pristojni nacionalni organ (PNO): Javni organ ali telo, ki je v skladu z nacionalno zakonodajo uradno priznan in pooblaščen za nadzor institucij kot del delujočega sistema nadzora v zadevni državi članici.

Postopki *passporting*: Postopki, ki se nanašajo na svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev v drugih državah članicah, ki jo ima katerakoli kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje pristojnih organov druge države članice in je pod njihovim nadzorom, če dovoljenje velja za te aktivnosti (kot določajo členi 33 do 46 CRD IV).

Uredba o EMN: Pravni akt, ki vzpostavlja enotni mehanizem nadzora za kreditne institucije v euroobmočju in morda tudi v drugih državah članicah EU kot enega glavnih elementov evropske bančne unije. Uredba o EMN na ECB prenaša posebne naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora na kreditnimi institucijami.

Pomembnost: Merilo, ki določa dodelitev nadzornih pristojnosti ECB ali PNO v okviru enotnega mehanizma nadzora. Raven pomembnosti kreditne institucije temelji na kriterijih, navedenih v uredbi o EMN in podrobno določenih v okvirni uredbi o EMN.

Pomemben nadzorovani subjekt: Tako pomemben nadzorovani subjekt v državi članici euroobmočja kot pomemben nadzorovani subjekt v sodelujoči državi članici zunaj euroobmočja.

Enotni mehanizem za reševanje (EMR): Mehanizem, ki vzpostavlja enotna pravila in enotni postopek reševanja kreditnih institucij, ustanovljenih v bančni uniji. Za njim stoji Enotni odbor za reševanje, evropski organ za reševanje v bančni uniji, ki deluje od 1. januarja 2015 in pri tem tesno sodeluje z nacionalnimi organi za reševanje v sodelujočih državah članicah. Za namene reševanja bo imel EMR na voljo enotni sklad za reševanje, ki se trenutno vzpostavlja. EMR je dopolnilo enotnemu mehanizmu nadzora, nujno potrebno za dobro delujočo bančno unijo.

Evropski nadzorniški priročnik: Skupni okvir, ki ga je razvila EBA, za usmerjanje nadzorniškega ocenjevanja, posredovanja in korektivnega ukrepanja. Priročnik predstavlja nezavezujočo zbirko najboljših nadzorniških praks glede metodologij in procesov, ki se uporabljajo v EU.

Enotna pravila: Namen enotnih pravil v bančništvu je ponuditi enotno zbirko usklajenih pravil skrbnega in varnega poslovanja, ki jih morajo spoštovati banke v vsej EU. Poleg predpisov, ki sta jih obravnavala Evropski parlament in Svet EU s podporo Evropske komisije, je Evropski bančni organ (EBA) pristojen, da nadalje razvija enotna pravila in spremlja njihovo izvajanje.

Enotni mehanizem nadzora (EMN): Mehanizem, ki ga sestavljajo ECB in nacionalni pristojni organi v sodelujočih državah članicah, v okviru katerega ECB izvaja nadzorniške naloge, ki so ji dodeljene. ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje tega mehanizma, ki je sestavni del bančne unije.

Nadzorniški priročnik: Priročnik, ki podrobno opisuje splošna načela, procese in postopke ter metodologijo za nadzor pomembnih in manj pomembnih institucij, pri čemer so upoštevana načela delovanja EMN. Opisuje postopke sodelovanja v okviru EMN in z organi zunaj EMN. Nadzorniški priročnik je interni dokument za zaposlene v EMN; krajši Vodnik po bančnem nadzoru, ki razlaga delovanje EMN in podrobno opisuje nadzorniške prakse EMN, je bil objavljen septembra 2014.

Postopek nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP): postopek, ki se uporablja za izpeljavo nadzorniškega pregleda pomembnih in manj pomembnih kreditnih institucij ter ugotavljanje, ali naj se (poleg minimalnih zahtev) uporabijo dodatne zahteve v zvezi s kapitalom, razkritji ali likvidnostjo, ter ali naj se uporabi kateri drug nadzorniški ukrep.

Kratice

Države

BE	Belgija	LT	Litva
BG	Bolgarija	LU	Luksemburg
CZ	Češka	HU	Madžarska
DK	Danska	MT	Malta
DE	Nemčija	NL	Nizozemska
EE	Estonija	AT	Avstrija
IE	Irska	PL	Poljska
GR	Grčija	PT	Portugalska
ES	Španija	RO	Romunija
FR	Francija	SI	Slovenija
CR	Hrvaška	SK	Slovaška
IT	Italija	FI	Finska
CY	Ciper	SE	Švedska
LV	Latvija	UK	Združeno kraljestvo

Drugo

BCBS	Baselski odbor za bančni nadzor
COREP	splošno poročanje
CRD IV	direktiva o kapitalskih zahtevah
CRR	uredba o kapitalskih zahtevah
EBA	Evropski bančni organ
ECB	Evropska centralna banka
ESCB	Evropski sistem centralnih bank
ESRB	Evropski odbor za sistemska tveganja
EU	Evropska unija
FINREP	finančno poročanje
FSB	Odbor za finančno stabilnost
ICAAP	proces ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala
ILAAP	proces ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti
SNS	skupna nadzorniška skupina
LSI	manj pomembna institucija
MoU	memorandum o soglasju
PNO	pristojni nacionalni organ
RAS	sistem ocenjevanja tveganj
SEP	načrt nadzorniških pregledov
SREP	postopek nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja
EMN	enotni mehanizem nadzora

© Evropska centralna banka, 2015

Naslov 60640 Frankfurt na Majni, Nemčija
Telefon +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

Vse hiperpovezave v tem dokumentu ne vodijo do slovenske različice. Če stran ali dokument nista na voljo v slovenščini, hiperpovezava vodi do angleške različice.

ISSN 2443-5910
ISBN 978-92-899-1768-1
DOI 10.2866/48614
Kataloška št. EU QB-BU-15-001-SL-N